1795 IV

Ltk. 1795 IV
1-26

Lett. N° 1795. IV. 4

R. Bennink Jansonius ..... N°62. 1(1848)

S. J. van den Bergh ..... N° 5, 6, 10, 12, 18, 19, 24, 29, 30, 37, 41, 55, 66, 67, 77.

A. J. H. de Bull ..... N° 107. 15(1848)

K. Fuhri ..... N° 2, 3, 3ª, 7–9, 22, 32, 34, 52, 69. 1(1848) 11(1848)

J. H. Gebhard ..... N° 102. 1(1848)

P. A. de Génestet ..... N° 27, 28. 2(1848)

J. J. L. ten Kate ..... N° 20. 1(1848)

E. Schiotling ..... N° 1, 4, 11, 15, 17, 21, 23, 25, 26, 31, 46, 47, 59–61, 63–65, 103. 19(1848)

van der Kliet ..... N° 85. 1(1848)

W. J. van Zeggelen ..... N° 13, 14, 16, 33, 35, 36, 38–40, 42–45, 48–52, 53, 54, 56–58, 68, 70–76, 78–84, 86–100. 39(1848)

E. Schiotling
Jan. 1848

Wel Edelen Heere A. Kruseman
te Haarlem

(1.)

Wel Edele Heer!

Ik mag niet verzuimen UEd de ontvangst te melden van de gezondene f 40 en UEd deswege myne tevredenheid te betuigen - Gaarne had ik hierby weder eenig opstel gevoegd maar de gelegenheid heeft vooralsnog ontbroken, evenwel hoop ik UEd wel dra weder iets te zenden - Ik blank U tevens voor het zamenbinden der jaargangs. de eerste aflev: 48 heb ik nog niet ontvangen - Nu verder in UEd vereerende belangstelling aanbevelende heb ik de eer met de meeste hoogachting te zyn

UwEd Dienaresse
E. Schiotling

's Gravenhage 16 January 1848.

(2)

Amice!

Ik kom U thans met een gelijk verzoek lastig vallen als 't welk ik U vroeger deed; doch naar ik meen met hoop op beteren uitslag. Ik moet Donderdag f 4000.- betalen en heb nog de helft niet bijeen. Mijn vader heeft dezer dagen een huis verkocht, waarvoor hij de gelden met 1 april ontvangt en waarvan hij mij een gedeelte wil afstaan. Dewijl mij dit op 't oogenblik evenwel niet helpt, heeft de goede man voor mij willen accepteren en 't is dien geaccepteerden en door mij geendosseerden wissel welke ik U verzoek voor mij te willen disconteren. Mij dunkt dat gij daartoe in uwe stad overvloedig gelegenheid moet hebben, en gij zult mij een goeden dienst bewijzen door daartoe uwe goede pogingen in 't werk te willen stellen. Ik reken op uwe vriendschap en verzoek Maandag avond eenig berigt.

Met blijdschap kan ik U melden dat ik 500 Exemplaren van 't Woordenboek in Engeland verkocht heb. Over veertien dagen ga ik naar Londen. Gaat ge mede? En doen wij van 't voorjaar onze afrekenings reis weder eens zamen? Denk daar eens over.

Wij hebben hier allen om beurten de griep. Ik ben braaf aan 't hoesten, 't geen mij zeer ten onpas komt, daar ik gaarne op reis wilde met het Woordenboek van vier talen, dat nu haast kompleet is. Zie dat gij uwe kopij voor de omslagen van 't Christelijk album n°2 wat vroeg zend. Het is in 't laatst van de maand an den weder zoo verbazend druk.

Nu mijn vriend! Zie dat gij voor mij slaagt en geloof mij tot wederdienst bereid. Het papier dat ik U thans zend is beter ingezigt en van meer innerlijke waarde dan 't vroegere. Adieu!

T. T.

K. Fuhri.

Kruhni
16 Jan. 1848.

No 61

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem.

Franco.

's Gravenhage 20 Januarij 1848.

3a

Amice!

Hartelijk dank voor uwe goedwillige hulp, waarmede ik geheel uit den brand geholpen was, en ik mijne betaling van f 4700.- heden heb kunnen volbrengen.

Schoon ik uwe rekening nog niet heb opgemaakt of uitgeschreven zal die plus minus f 1600.- of f 1700.- bedragen. Om mij deze dagen te kunnen helpen is het noodig geweest, dat ik nog op U afgaf als volgt: 1 Maart f 250.- 1 April f 250.- en 1 Mei f 250.- Dit zal nu wel iets te veel zijn en is ook zonder uwe toestemming geschied; doch wij zullen dit wel vinden. Zaturdag of Maandag kom ik in Haarlem en spreek daar over dan wel met U. Wees intusschen zoo goed die briefjes goedtekeuren of voor "gezien" te teekenen, wanneer ze U soms ter goedkeuring mogten worden aangeboden.

Na hartelijke en vriendschappelijke groete

Uw toegenegen vriend,

Kruhni.

K. Fuhri
20 Jan. 1848

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem

Franco.

(3)

Amice!

Na al hetgeen gij mij meldt begrijp ik dat gij moeijelijk aan mijn verzoek voldoen kunt; doch daar gij mij zoo gaarne helpen wilt en ik er zoo zeer om verlegen ben, zoudt gij mij eene heele groote dienst doen, door mij nog Dingsdag in den loop van den dag of avond voor ƒ 1000.- aan ass. van het Christ. album te zenden. Deze valideren wel bij mijne kassiers als geld. Ik moet Woensdag eene aflossing doen van ƒ 4000.- en mankeer er nog veel aan. Daar ik dit als eene schuld van eer beschouw zou het mij innig leed doen als ik mijn woord niet kon houden.

Op uwe vriendschappelijke hulp rekenende na groete

Uw vriend
K. Fuhri.

Vanhuis 17 Jan. 1848.

Als 't meer moet kan ik U later wel wêer wat hiervan terug geven.

Spoed!

No 3

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem.

franco.

K. Jacobi
17 Jan 1848

(4)

Wel Edele Heer

Hoewel ik nog niet gereed ben met het geen ik UEd voor het Album denk te zenden - moet ik UEd toch eens schrijven - en wel - om - eens wat te brommen - en wel - over de twee veranderingen in het laatst geplaatste versken - Het veranderen van den my zoo waarden naam: Thora spreekt my ontzettend, en deed my myn doel geheel missen zoodat ik nu niets aan de afdrukjes heb, was het dóór dan nog maar Thora gebleven, zoo men dezen Noordschen naam al te Huidensch vond voor het Christelyk Alb.; het is geen zins een naam van eigen fabriek, maar eene myner liefste vriendinnen, het aldus. en hy komt in de noordsche legenden en mythologie veel voor - En de verandering van:

Terwyl zich 't lakkig hoofdje buigt
in: Terwyl uw biddend hoofd zich buigt

Was het nu nog maar geworden:

Terwyl uw hoofd zich biddend buigt
of Terwyl ge 't hoofdje biddend buigt

maar dat biddend hoofd wie zegt dat nu - een biddend hart laat zich denken, maar een biddend hoofd wat is dat? - Opzettelyk had ik dat harde hoofd vermeden - en als ge het ~~lakkig~~ engelen kopje eens zaagt - zoudt

ge met my eens zyn, dat het woord hoofd lang niet
gracieus genoeg klinkt voor zoo iets fyns en edels –
maar genoeg: UEd zegt misschien: dat jufferkes
is lastig! – Toegestemd! – als van nu voortaan
de door my verkozene uitdrukkingen, maar onver
anderd blyven, en geen „lakkig hoofdje" in een
biddend hoofd wordt gemetamorphoseerd. noch
myne barbaarsche namen, met Bybelsche ver
wisselt worden. Maar nu komt de groote vraag
nog aan. Zou er geene mogelykheid zyn dat ik
al was het ook slechts een paar afdrukjes bekwam
van: In Thora's Bybel – ? zonder biddend hoofd want Thora
Zulks zou my ten
hoogste aangenaam zyn – UEd houde my deze
brompoety ten goede en geloove my met de

Warte achting

UwEd Dienaresse

Amsterdam
3 February 1848

Elise Schiotling

Nog een NB. ik zag dat er in deze afl: een naam
voluitstond ik zou nu in het vervolg wel gaarne, in
plaats van E. – Elise teekenen

E. Schotling

3 Febr. 1848

Den Weled. Zeer Geleerden Heer
Den Heer A. Kluyskens
Predikant te
Haarlem

(5)

Beste Vriendin,

Toen ik mij dag in dag voornam u te schrijven, waarin ik door diverse oorzaken, onder ons zelve, verhinderd werd – had ik telkens gedacht dat mijn eerste brief aan u er één zou moeten zijn als deze – dat ik in't minst geen vermoeden dat de dood met zijne verschrikkingen haar zou tegenstaren, die u het leven geschonken heeft, en dat ik in mijne verbeelding mij met u zou verplaatsen bij de lijkbaar, die haar aandoet ondersteunen dragen. Waarlijk, zie ik op nieuws tot mij: wat is toch het leven? Daar is vreugde op den zelfden dag voor den één – voor den ander diepe smart. Terwijl wij hier gelukkig waren, en gelukkigen maakten – terwijl ons hart allerplaatsregelt gevleid was, was daar het mes gebroken; want zegge mij iemand ook het tegendal – ik weet maar al te zeer dat het leven van anderen ook het leven van hunne kinderen is, en zeker dat niet zijn by u, die God bedeeld heeft met een hart en een gevoel, waarvan menigeen geen begrip heeft dat ze zoo in de waereld bestaan, met een hart en een gevoel, dat slechts aan weinigen is geschonken door de hoogste liefde? Terwijl daar uw broeder zoo pas sich gelukkig gevoelt door zijne verbindtenis met het meisje zijner keuze, en zich uw moeder daarover zeker met een blijdschap is het oogenblik naby, waar op zij zal vereenigd worden met den echtgenoot, die haar maar wat vooruit is gesneld naar de verblijven der eenwige liefde! Waarlijk Gods wegen zijn Sonderling en duister – en gelukkig hij die by alle omstandigheden de levensmet vertrouwen zelfde dat al wat God doet wel is gedaan, en dat hij kan zeggen, ook wanneer traan, bijne oogen verduisterend de klaarheid is mijn rots, en mijn licht de Heer is mijne sterkte en mijn vertrouwen!" En wat kan ik u beter toebidden in deze oogenblikken, dan het volle levensbijn dier waarheid, dan de vertroosting van Zijn woord, dat van wederzijden sprekt na de scheiding en dat ons allen, zoo wij gelooven, een plaatsje heeft toegezegd in het rijk de vaderen, in de welle van Zijn bloed, en niet genade alleen? Ik weet dat zij zelfde – maar op een oogenblik als dat, waarin de banden der bloeds worden losgereten, waarbij dat geloof wel eens ook by den besten Christen, en daarom is het mij een behoefte te dee troostvolle waarheid te herinneren, en u met de vinger te wijzen naar dien hemel, waar uit vrede daarmit voor den bedrukte, maar waarheen de van't aardsche stof verlate ziele is herenigtzwecht om ook daar te bidden voor hen, wie hare scheiding op de waereld met eenigen weemoed vervult, en die zij hoofse liefheid met al hare kracht.—

Bij al de droefheid, die u het afsterven uwer dierbare moeder gevoelt, moet het u evenwel een innig gevoel van rust geven, dat gij u als een dankbaar zoon jegens haar hebt gedragen; dat gij haar zoo veel tijd - zoo lange jaren hebt mogen bezitten - een zegen, die groot is - want, helaas, schoon ik God dank mijne moeder nog in dit leven te mogen zegenen voor hare talrijke liefdeblijken, ik stond reeds als zevenjarige knaap bij het lijk mijns vaders. Blijve u de nagedachtenis uwer moeder even dierbaar als die van mijnen vader het mij is - zoo zult gij zeker meenige kracht van boven erlangen om haar na te streven in het goede, dat zij hier heeft volbracht! -

Mijne lieve Maria neemt met mij innig deel in uw verlies - en heeft mij wel bijzonder opgedragen er u en Anne van te verzekeren, en terwijl ik U betuig evenzeer te vrede te zijn met den formulier brief, daar ik mij best kan voorstellen, dat de tijd tot een andere u ontbrak, groeten wij beide u en haar allerhartelijkst, en eindig ik met de bede, dat God u sterke in deze beproeving opdat ze ook zij ter zijner verheerlijking.

Geloof mij onveranderlijk de uwe - en vooral heden.

Uw. deelnemende vriend

S. J. van den Bergh

's Gravenhage
19. Februari 1848.

P. S. Inliggend stukjes heb ik al twintigmaal willen zenden, volgens belofte - ik voeg het er heden maar bij, opdat gij het wellicht nog deze maand plaatsen kunt.
Ik zou gaarne zelf revisie zijn. Vaarwel! -

S. J. v.d. Bergh
19 Febr. 1848.

den Heere
Wel Edelen Heere
Kruseman
te
Haarlem.
Spaan.

S. J. v.d. Bergh
25 Maart 1848

Den Wel Edelen Heere A. J. Kruseman
te
Haarlem.

(6.)

Beste Kruseman,

Alleen deze twee woorden – mijn vrouw komt maandag u niet bezoeken; misschien gaat ze morgen ochtend naar de hoofdstad en dan komt ze dingsdag. Dit is het eenige wat ik u te schrijven heb. Alles wel hoop ik? Hier, God dank! ook. Gaat de wachter nu goed? Hoe gaat het in de Buitensteden met onze koning? Ik heb niemand gesproken, die niet weer anderen gesproken had of ze waren er vol van en hechtten er hun zegel aan. Van Buffrouw Tonsfrink heb ik een brief gehad à ravis, met verzoek een volkslied te schrijven – en dat is er uit – en zoo ik geloof, om met de Cortate spreken zeer goed. Vaarwel. Vele groeten van ons en de vermeerdering der getuigenis dat ik ben en blijf

Uw vriend
S. J. van den Bergh

25 Maart 1848.

's Gravenhage 10 april 1848.

(7)

Amice!

Neem het mij toch niet kwalijk, dat ik naar Groningen doorgegaan en over Friesland teruggekeerd ben, alzoo dat reisje niet (niet) gij mijn hart gewenscht had, (meer) zonder te volbrengende. Allerlei betalingen, deren dagen uit den grond opgekomen, noodzaakten mij zonder eenig verwijl aan het ontvangen te blijven en de ontvangst was zóó slecht, dat de menigte goed moest maken wat ieder individu minder opleverde.

Nu wenschte ik zoo gaarne nog wat tehuis te kunnen blijven om op U te wachten, maar als de wandelende jood moet ik voort! gedreven door de behoefte naar geld moet ik reizen, reizen, reizen. Ik ben dan alzoo wederom tot het besluit moeten komen om Woensdag naar Zeeland en Noordbrabant te gaan en nu zonde het mij ten uiterste verblijden, wanneer gij gelegenheid had mij daarheen te vergezellen en wanneer wij die overigens langdradige reis te zamen doen konden.

Wanneer gij morgen (Dingsdag) uwe adviesen weg zend, komen die tijdig genoeg, dan en toch niet vóór Donderdag begonnen kan worden. M. gij dan Woensdag met de eerste trein van hier gaat komt gij tijdig genoeg in Rotterdam voor de boot die ten twaalf uur vertrekt. Denkt dat reisje slechts een dag of acht vordert kunnen wij zulks met nog voor Paschen waarnemen en verhinderd dit mijne andere plannen weinig. In het uiterste geval, en als onze gezamenlijke togt daarvan afhankelijk was, wil ik het ook nog tot Donderdag uitstellen. De adviesen zijn als volgt, wanneer wij woensdag vertrekken: ~~Middelburg~~ Zierikzee 13 Middelburg en Vlissingen 14. Goes 15 (Zondag 16) Tholen en Bergen op Zoom 17, Breda 18 den Bosch 19.

Ik ben eerst gisteren avond van Vriesland teruggekeerd en was niet in de gelegenheid U eerder te antwoorden. Schrijf mij een lettertje in den loop van Dingsdag. Na hartelijke groete ook aan uwe lieve vrouw

Uw toegenegen vriend

[illegible]

K. Fuhri

10 April 1848.

No 3

Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem.

Mijnheer

(8)

Amice!

Tot mijn innig leedwezen was 't mij geheel uit het hoofd gegaan dat die 3de wissel Ult. april verviel. Toen ik gisteren avond mijne knechts betaald had, hield ik juist f 20.- over; het is mij dus volstrekt onmogelijk u contanten te zenden; doch nevensgaande aanwijzing op Le Normant en van Ouwenaller zal ook wel voldoende wezen. U zoude pl. m. f 300.- competeren, doch er zijn voor pl. m. f 65.- aan briefjes ~~der~~ van 't album terug gekomen. Hoogvorst is uit de stad, daarom weet ik niets van die rekening concant af, maar als hij morgen terug komt zal ik dadelijk met hem uwe rekening naauwkeurig opmaken.

Ik dank u hartelijk voor de verleende hulp en hoop dat gij niet te erg in ongelegenheid zult geraakt zijn.

Na vriendelijke groete

T. T.

K. Fuhri.

's Gravenhage 30 april 1848.

Kruhri
30 April 1848

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem

Franco
Dij

's Gravenhage 13 Mei 1848.

(9)

Amice!

De afrekeningsreize naar Zeeland en Noordbraband doet zich het best als volgt:

1 van Rotterdam met de Zierikzeesche boot naar Zierikzee, logement bij van Oppen.
dienzelfden dag daar afdoen en den anderen morgen

2-3 van Zierikzee, met de Middelburgsche boot, naar Middelburg
dien dag en de volgende Middelburg en Vlissingen.
Vlissingen laat zich op een voordenmiddag doen met de diligence
van Middelburg heen en weder. Logement Bulterijs in de Abdij.

3 Aan de namiddag van den derden dag met de diligence
naar Goes. Logement bij de Jong in de Zoutkeet.

4 Met de postkar van Goes, die ten elf des morgens van daar
vertrekt, naar Bergen op Zoom waar men alsdan ten vier
uur aankomt. Logement bij de Bruin, Prins van Luik.

5 Des anderen daags morgens vroeg met de diligence naar Breda,
ten ware men Tholen mogt willen doen, dat van Bergen op
Zoom uit eene wandeling heen en weder is; in dat geval kan
men des middags naar Breda gaan. Te Breda Mejufvrouw
Nooijens, hotel de T. Landre.

6 of 7 Van Breda naar den Bosch per diligence. Logement in
de Gouden Leeuw bij Chevalier.

7 den Bosch

8 van den Bosch per Stoomboot des morgens ten acht uur
naar Rotterdam terug.

Wat Noord Holland aanbetreft, zoo kan ik U geen beter raad
geven dan te Buiksloot voor drie dagen lang een chais te huren
met man en paard. Voor twintig gulden kunt gij die hebben, van

eenen rytuighouder aldaar. Gij hebt in ieder der veelvuldige kleine steden van Noordholland slechts een paar uren werk, maar de schuiten die van de eene stad op de andere varen vertrekken een paar malen per dag en doen er een halven dag over. Op die wijs hebt gij ~~zeker~~ zes dagen noodig en ik zoude u bezwaarlijk eene geschikte route kunnen opgeven. Hebt ge echter een rytuig bij u dan gaat ge u boodschap doen terwijl het paard wat water drinkt en kunt ge daarna terstond weder vertrekken.

Hiermede vertrouw ik aan uw verlangen voldaan te hebben.

Op de copy voor den omslag van het Album staat opgegeven 4000 Ex. Dewijl wij vroeger 5000 drukten zoo verlang ik te weten of dit eene schrijffout is dan wel of die opgave met voordacht aldus geschied is. Geene nadere opgave ontvangende drukken wij volgens aanduiding slechts 4000 Ex.

Na minzame groete hoogachtend:

UEDDW. dienaar en Vriend

K. Fokkin.

K. Fuhri
13 Mei 1848

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem
Rotterdam

Mn 2

S. J. v. d. Bergh
27 Mei 1848
Dichtbundel voor mijn Vaderland

(10)

Beste Kruseman!

In de eerste plaats hartelijk dank voor Da Costaas 1648-1848, dat (naar mijn bescheiden meening (?) zou Heye zeggen) mij vrij wat minder bij de lezing heeft vol daan dan toen ik het hem heb hooren voordragen in het Instituut — en waar ik te vergeefs naar u heb rond gezien, daar ik wel gisteren, dat gij er zijn zoudt. Enkele frappante dingen uitgezonderd is het beneden zijn trachten — maar dat neemt niet weg dat ik er te toch een tweeden druk van toewensch en voorspel — en dat het van hem is.

Hoofdzaak heeft u zeker onze groote overgebracht — en gemeld dat ik zeer spoedig een begin van mijn bundel zou zenden. Hij komt thands hierbij. Er zijn 12 stukken zoo groot als klein. Van deze zijn er 7 niet gedrukt — en zoo ik gis van den tijd. Ik zal succesvolgens blijven overschrijven, en bid van den Hemel nieuwe ideeën voor nog meerdere nieuwe. Ik voeg hier ook nog de 18de Juni bij, waaruit het u duidelijk zal zijn (ik geen gij niet uit de andere zien kunt al heb ik daar evenzeer op gespeurd bij 't overpennen) dat ik met kalmte alles heb nagegaan en verbeterd. 18 Juni komt eerst laten in den bundel; maar nu heb ik ze van 0 af genommerd, zoo als ik gaarne had dat ze volgden. Onze Koning kan het ook van een gedrukt stuk worden overgedrukt.

Toen gij hier waart hadt ge mij geauthoriseerd nog een exemplaar of 6 aan Noordendorp te vragen; deze had er geen enkel meer; ik heb het toen op zijn beloop gelaten; maar thands verzoek ik u vriendelijk ze mij met het Christelijk Album te willen toezenden, opdat ik mij kwijte van eenige beloften.

Waar wordt de bundel nu gedrukt? Ik hoop dat bij een juweel van netheid wezen zal. In ieder geval verzoek ik drie proeven, om ze nog eens door twee vrienden

K Fuhri
13 Mei 1848

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem
Rotterdam

Mn 2

S. J. v. d. Bergh
27 Mei 1848.
Dichtbundel voor mijn Vaderland

(10)

Beste Kruseman!

In de eerste plaats hartelijk dank voor de Cortaas 1848-1848, dat (naar mijn bescheiden meening (Zoon Heye Leggen) mij vrij wat minder bij de lezing heeft voldaan dan toen ik het hem heb hooren voordragen in het Instituut — en waar ik te vergeefs naar u hebrond gezien, daar ik wel gelte, dat gij er zijn zoudt. Enkele frappante dingen uitgezonderd is het beneden zijn trachter — maar dat neemt niet weg dat ik er te toch een tweeden druk van toewensch en voorspel — en dat het van hem is.

Hoofdzaak heeft u zeker onze groote overgebrachten en gemeld dat ik zeer spoedig een begin van mijn bundel zou zenden. Hij komt thands hierbij. Er zijn 12 stukken zoo groot als klein. Van deze zijn er 7 niet gedrukt — en zoo ik zie van den bijd. Ik zal specieuse relijk blijven overschrijven, en bid van den Hemel nieuwe ideeën voor nog meerdere nieuwe. Ik voeg hier ook nog de 18de Juni bij, waaruit het u duidelijk zal zijn (& geen gij niet uit de andere zien kunt al heb ik daar evenzeer op gesjouwd bij't overpennen) dat ik met kalmte alles heb nagegaan en verbeterd. 18 Juni komt eerst later in den bundel; maar nu heb ik ze van 0 af genommerd, zoo als ik gaarne had dat ze volgden. Onze Koning kan het ook van een gedrukt stuk worden overgedrukt.

Toen gij hier waart hadt ge mij geauthoriseerd nog een eigenplaar of 6 aan Noordendorp te vragen; deze had er geen enkel meer; ik heb het toen op zijn beloop gelaten; maar thands versoek ik u vriendelijk ze mij met het Christelijk Album te willen toezenden, opdat ik mij kwijte van eenige beloften.

Waar wordt de bundel nu gedrukt? Ik hoop dat bij een juweel van netheid wezen zal. In ieder geval verzoek ik drie proeven, en ze nog eens door twee vrienden

te zien hazie: Tollens en Jansonius.
Ik hoop dat ij wel rust zij; na Willem terughoud
heb ik hen nog niet gezien, en wist dus niet hoe ij
het te uwent heeft gevonden. Ik wenst het beste. Het
gaat tot tedelijk; maar Bijn leven is deze dagen
ij gevoel. Werkvolk: donner! bruwen: tehel! Rad!
Het kaapt mij allenlang de keel uit. Goddank: ik
nog maar 14 en heyde maand te dog, naar Bkk
zal ng heyse in Loofe en beent!
Ik zou wel lust hebben met de Jungfrau eens naar Haarlij
over te wadien, en daar onder anspeken met de vrienden
onte dolen; maar ik weet het nog niet - en ik moet zuinig
zijn.
Bah, daar ontzijend kattebellete, com bij Bonnerscheck
aanreiken, en het pakje, dezafs daar verplaatse waar
het roodig is opdat het den Spurgen adem beneke.
Maakt ij ook nog aan Fehri Cestale?
Was in 2e? Hebt ij nog iets uit Gouvernents handen
gekregen?
Wat is dat een juweel Bentveldschaick en uw Album!
Ik heb er daarin bij ijsfort. Ik zijn Bundel haast afge
Maakt? Hebt
Hebt ij die met nog tekel: Een Bundel voor mijn
Vaderland. Zijn Rembrandt penseelen Recept? of het Caffe
en de Lange wandag? Ik dit oorb: denk er eens over.
Wat zijt ij besloten omtrent Scheepbert?
Van Leede ligt de pen neêr. Ik moet nog de beide
uitzijnde, Leo even zenden, schijne - en dat Coalyte
dank te Lepenwonden, dan graag als Jantje Kabel prijs
stelle of spreekbeen.
Een uw kleine Een voor ons, groet Hanna hartelijk
en gelooft mij als altijd

Uw trouwe

Bilderdijk

27 mei 1828.

P.S. Zoo 2e als ik de zeldenbreede
Exemplaren van Belgaard heeft
heb Zeus ik u een afkant, volgend
schrijft, ik denk nà 1e Juni.

(11)

Wel Edele Heer!

Indien ik U Ed. en niet te veel moeite door ver-
oorzaak, Zeer wijze vriendelijk verzoek te weten, het laatste
gedrukte stukje terug te mogen hebben - ik miste het door
een misverstand - door de gauwigheid en te korte gemeenschap
van - want zijn meening is het niet -

Verder heb ik een zaakje, waarover ik U gaarne een
Sprekken wil, al is het ook op papier - De Virtuoos Old Bull
is hier gewest - ik heb de eer persoonlijk met hem bekend te zijn
en hebben in vroegere dagen in zijn belangrijk gezelschap door een
Concertus eene kleine collecte tot aanzienlijke aanbeveling van
zijne eventueele persoon op, doch niet zijne eigen moeite, door
een vriend, die hem op zijne togten in Amerika vergezelde -
hij gaf kunstenaar zijn meer liefelijke en beschaafde
talige instellingen in en langs als over dezen ook als menschen
Een uitmuntende kunstenaar - Onderaandeuse stond er een
stukje van hem in den T.G. (met dat van Anderen) het welk door de
vrienden die hem naamtekening kennen, herkend als van hem
kend werd - zij schilder te Leyden, en bijgelovig het hem voor - en
hij verzekerde ons, dat er niets van waar was, dat hij zoo te
Leyden niet Zou uitgesproken - Het is daarom te meer
dezelfde uit een Duitsch blad overgenomen - Op zijne reizen heeft hij
aanteekeningen gemaakt - hij heeft er mij toegezegd - eenige
Lange mijlen liggen - hoofden, dieren en liggen - hij is verhaalt
Zonder er te hebben medegenomen - hij is nu een paar weken
huis (paarig) en brengt de misschien mede - ik durf er niet veel op
te rekenen - hij zegt alles - een mensch verbeeld hem hij in alle
gevallen - en ik belgelegenheid hem weer een exemplaar

te vragen — isodien! dit nu eens gebeurde — hoe zou dan de Heer Kruseman er over denken — om een klein boekskeu „Trekken uit het leven van Ole Bull" uit te geven — met portret — er bestaat ongaard gelykend, doch slechts enkele bezitten het — dit te beter — en ik heb reeds aanvrage gehad om er een te verschaffen — doch ik wist niet gaarne of ik er zelf ook gebruik van zal kunnen maken voor bewuste onderneming — eene geregelde biographie kan het nooit worden — de man is te zonderling en heeft men hem even reeds aan het vertellen — wilden snapt hij weer weg — doch al heeft hij nu ongelukkig zyne kostbare aanteekeningen weg gemaakt dan heb ik nog stukjes genoeg voor een klein boekje dankt mij — Hy met myn plan en wil my gaarne behulp zaam zijn —

Ik ben zeer verlangend uwe gedachten hier over eens te weten ik reken er op dat het een geheimpje tusschen ons twee blijft niet waar? —

Met de meeste achting

UWelEdele Heer UwEd dienaresse

Elise Schiebler

Amsterdam
30 Mei 48

E. Schiotling
30 Mei 1848

Weledelen Heer
Den Heer A. J. Kruseman
Boekhandelaar
Haarlem

S. J. v. d. Bergh
13 Juni 1848

Den Weledelen Heere A. J. Kruseman
Boekhandelaar
te
Haarlem.

m. a.

(12)

Waardste Kruseman!

Och, als ge eens een paar minuten vinden kunt, zie den dat ge mij het 6tal exemplaren stuurt van onzen Koning: ik maak haast kwade vrienden er door. Het zijn juist kettelooreje als Meffen en Bondewijn die er op trachten. Evenwel altijd sop bijgelegenheid.
Het heeft mij zeer gespeten dat ik de Pangkerdagen niet heb kunnen overkomen. Jongens! de dubbeltjes zijn schaarsch – en toch heb ik binnen kort zoo veel te drukken dat ik er van huwer. Bah!.... ik moet dus zuinig worden. Daarenboven als van zeggen trouwt zal ik toch ook nogwel eens over moeten waaien.
Wie moet mijn bonaal drukken? –
Ik heb een 5de Juni 1848 geschreven. Een stuk van 5 x 24 regels. Genefst was er over opgewonden, en ook over vaderland en vrijheid, dat gij reeds hebt. Ik hoop gaande weg nog eenige idees te vinden; maar tusschen de 30 en 40 vaersen loopt het stellig.
Ik ben verlangend proefte zien – maar gaarne had ik drie proeven te vlijt – en korrigeer gij dan zelf een daar van. Er moet geen enkele drukfout in blijven.
Voorheden neem genoegen met dit weinige – ik hoop dat dit geschrijf u even in goeden welstand zal geworden als het uw verlaat. Groet Anne hartelijk en wees zijzelfhet ook van ons – kus Jans, en ontvang den hand druk van

Geheel uw
J. v. d. Bergh

's Hage
13 Juni 1848

W. J. v. Zeggelen
15 Juni 1848

'sHage, 15 Juni 1848.

(13)

Beste Kruseman! Ja, je hebt gelijk, onze briefwisseling loopt tegenwoordig niet druk, dat was wat anders gepasseerden winter, toen er bij mij zoo veel op het hart lag en ik bij U zoo veel medegevoel en deelneming vond! 't Een zoo wel als 't ander zal nog wel in vele opzigten bij beiden bestaan, maar sedert de wenschen vervuld en de betrekkingen veranderd zijn, zijn er voor mij zoo vele afleidingen ontstaan en drukten geboren, dat ik dikwerf voor schrijven hoofd noch tijd heb. Dat neemt daarom niet weg, mijn waarde, dat ik dikwerf genoeg om U en de Uwen denk, en ge beiden in mijn hart eene eerste vriendenplaats inneemt. Mijne Maria spreekt ook dikwerf van U. met warme vriendschap en genegenheid. –

Maar eerst voor onze zaken! Hierbij proef van 't Vers van Hofdijk. 'k Wil wel gelooven, dat ge er gaarne kandelaar, geen groot idée van hebt; 't stuk is evenwel fiksch behandeld. – Die Hofdijk is een meester in den Vorm. 'k Heb hem ook bewonderd in een stuk door hem voor de Aurora bestemd. – 'k Heb bij de proef ook nog eene aparte titel ter keure gevoegd. – Wilt ge ook wel zoo goed zijn hem de mede hierbij gevoegde proef van een stukje door hem in de Europa gegeven, te doen besorgen?

't Doet mij regt veel pleizier dat ik U in den week zien zal! Wat is het lang geleden dat wij elkaar ~~niet~~ ontmoet hebben! Was 't niet Mariaas verjaardag? – Nu de woning wat op orde begint te komen, en zich alles onder het oog van de aanstaande huiskoningin begint te ontplooijen wordt het ten mijnent al beter en pleizieriger en krijg ik regt uhik in mijn huis. 'k Wenschte wel dat

ik het met mijne vrouw al besproken. Luisteren, ge hebt het wel recht gevat, 't is zeer gemoedelijk dat samen bepraten en beschikken van onzes beider belangen en zaken. Hier is by Lidia zeer bedroevig. Ik ben nu weg naar morgen zoo als zo dorst in acht en in den geest kan zijn. Ik zal er een beste vrouw aan krijgen, daar ben ik innig van overtuigd. Ze heeft een oprecht en liefdig hert, en ik ben zeer gelukkig dat mij dat hart toebehoort. — Zaterdag waachten wij de kinders Ant en Suze hier. De Rhone Post is nog altoos in Saarbrug. 't Regen naar huis te verlangen. 't Lijkt hier zoo rinds dat ik dier niet meer gezien.

Hoe maakt het met Uwe Anne en is Jan wel?

Laaj mijn beste kruseman, ontvang in den geest en hartdruk van

Uw Vriend

J. H. Beyzels

W. J. C. Zeggelen

17 Juni 1868

Thuze 17 Juny 1868

(14)

Beste Kruseman, beste Anne!

Heb ik dan nu nog niet genoeg gewerkt uit de volheid Uwer vriendschap, ja zoo veel dat ik er niet anders dan een levend vol erkentelijkheid en genegenheid kan tegenoverstellen? Meent gij dat alles nu nog vermenderen met een even onverwachte als overheerlijke geschenk, al waar onze oogen bedden middag verrukt op staarten! Wij waren er beide zoo Uw verrukt, dat wij geen woorden vonden om onze opgetogenheid met Uwe gegeven vriendschap, waarvan wij heden nederom het duizendsten eerste bewijs ontvingen, uitteuvrukken. — 't Leed dat ge maandag niet komt, maar ik kan zoo lang niet wachten, om Uw een kastelpedandbetuiging voor te zenden en U te melden, dat zoo wel mijne Maria als ik zeer dronken zijn van vreugde met het eerste geschenk in onze nieuwe huishouding. De Zaters Anne en Suze waren getuigen van onze vreugde en waren dadelijk onder de handen, waar we de heerlijke schone vazen 't beste konden plaatsen. Die plaats werd met algemeen stem nog bepaald, dat op onze beste pronkkerstij dan moeten, en ik verzeker U dat ze de ornamentijn daarop (waarde schilderen) flanken. O, hoe U spoedig met eigen oogen overtuigen uitmuntend ze er op voorkomt. Ja ieder en weer Uw beider kiekeuren staan in Nes, ik verzeker U dat behalve de schoonheid en pracht van het cadeau, het mij een

van de waardste souvenirs zal zijn en blijven,
en ik kan U verder van de mij waarde aanstaande
huwvaardersse zeggen kan.

En nu tot maandag dan mij toe spreekt!
Verrekken! 'a Hr opst spant om te gaan eten, daarom
koop ik al, wèl en wijs gentlig met de Lusjes
Nie een bordwandeling te maken.

Een handdruk van U, een hartelijk vriendschaps
kus aan Anna! Vaarwel, onveranderlijk

Uw vriend
Dzn. de Zeeuw

Broeder Hein zal zeker
gearriveerd zijn? Zijn hardg
gisteravond dat hij te Rotterdam
was aangekomen! De groet
aan vrienden, die ge meet
spreken!

Amsterdam 29 Jany 1841

(B)

Weledele Heer!

Dezer ik schaame mij van zen en maar en heel Haarlem, dat mijn aant dezen verlegen zijn, terwijl mij uit en in mijnen dank aan die lieve menschen, welke mij thans dag gaven en ik niet het tarra niet gaarne bij den verkorven, want, in retrouven geval, ik het mijn eigen persoonlijk altijd beleefd, dat zij het aan spreeken hervatten zou, en ik hierin grang mind (mijn beleven ook?) — Inderdaad ik felicteer mij mij op dit vogenblik en dat dolderstuk en ser maar en aanzoek met mat de clavier is lenis te vallen en kennis te maken met een hungenaten met welke ik in der maandheid in ene natuurgenoot.

Uwe schilderijen zijn mij achterlijk in de beeken mij gemeenlijk die mijn morgenlijken garen Haar ik zegge kan dat als van der lieve heeren Heels en meer nog van de aangename gedaante dat ons minnende belangstelling te mij hier heeft en ter gemoedelijk heeft — Wat is die Gouden brieflijst alleraardigst stoffend vervaardigd, ingekomtele aandenken is — ik en dij de Heer juist I Haarlem — Het is mij gebeurd ons Friedrichje — en ik zal beginnen op het dij breede aan — ik mij de Bremerstoel nog niet met heeren? — De schilderij van Schotel Sijn den Stegner welke mij de beste gekenden meed is van Wulkeis — Zoo de beeldtenis andere mijn Sijn wil ik te gaarne Hese Heeren — als ook Kinnick en Vaje — De Haarlemsche Heer afwijzigd Heer kennen de genoten op de kleine hoofd mijne Heinemaals talenten? — Zoo aangeblazen — mij en geinspireerd dat ik

Waarlijk een groot Werk op het touw heb gezet! — en niemand is nieuwsgierig wat het worden zal — dan — ik! — Maar ik moet nu van deze beelden mijnshoofds gezwegen hebben, en liever gezegd wat er te zeggen was En dat was? — UEd was zoo vriendelijk een soort van papieren kind van mij bij u te logeren, en het bij gelegenheid bij de commissie van louter maatschappij te introduceren, waarvoor ik u ook zeer verpligt zal zijn — Doch nu hebben er al eenige goede lieden (buiten mijn weten) over het aanstaande lot dezes kinds beschikt en bepaald dat het nu de volgende week in de Amsterdamsche afschaffing zou voorgelezen worden — zou U het mij nu ook weder hier kunnen bezorgen? — ik maak u al wat moeite! Nu doe het mij vrij wederkeerig — 't Spijt me toch erg en weg die maal erg is niet genoeg, dat het album mijn Berthe niet opnemt, 't kwam dan zoo stil net waar het wezen moet, waar het anders niet komen zal — jammer jammer —

Hiernevens zend ik u eene 1ste afl: die ik dubbel heb, met vriendelijk verzoek om een 2de die bij een wijzer vrienden gemist wordt —

Nogmaals mijnen opregten dankbetuigt voor uwe galle hartelijke vriendelijkheid — de minzaamste groete aan uwe liefvrouwtje, die haar snoepeerig Jantje ons voor mij kussen moet — en de verzekering van de meeste hoogachting en vriendschap

Van UwEd Dienaresse

Elise Schiotling

Verscheidene jaren achtereen hield ik geregeld dagboek! — helaas nu gaapt het vreselijk — ik wil toch weer hervatten al kan ik die gapert dienmond niet meer stoppen — ik hoor dat bij u reeds moet uit gekomen zijn ter invulling — ik vergat er u naarte vragen toen ik te H. was — mag ik nu wel verzoeken mij uwe voordeelig boekje te zenden? —

E. Schiotling
20 Juni 1848.

Wel Edelen Heer
Den Heer A. J. Kruseman
Boekhandelaar
Haarlem

W. J. v. Zeggelen
22 Juni 1848.

Wel Edelen Heer
Den Heer A. J. Kruseman,
Boekhandelaar
te
Haarlem

's Hage, 22 Juni 1848.

(16)

Beste Kruseman!

Ik ben, volgens afspraak by Rochussen geweest, en heb hem, namens U dezen bewusten voorslag gedaan. Die voorslag nam hy met zeker welbehagen voorloopig aan; maar, wat ik wel vreesde, zyn grootste bezwaar was in het vinden van een geschikten Houtgraveur. Noch Bal noch van Arum waren, naar zyn oordeel, de menschen die men zoo iets kon toevertrouwen, en letterlyk wist hy er geen hier in 't land voor aan te wyzen. Hy dacht evenwel dat er in Belgie genoeg te vinden waren, die knaps en te gelyk gretig naar eenig werk, zich er gaarne mede zouden willen belasten; hy noemde mij onder anderen Net van Antwerpen. – 't Heb aan R. gezegd dat ik U dit voorloopig zou meedeelen; dan konde gij, als ge maandag aanst. in den Haag zyt, met hem nader de zaak bediscussiëren. R. meende ook dat er by een geïllustreerde uitgaaf van den gouden bruiloft, een portret van den dichter behoorde te komen, en, als er een bestond, was hy best in de gelegenheid het te bekomen, door de relatie van zyne familie met die van wylen den heer Messchert. 't Heb R. natuurlyk van geene conditie gesproken, maar hem gezegd dat hy deze wel met U zou afhandelen. De beide boekjes (de Gouden bruiloft en de Roquets) heeft hy voorloopig gehouden. – Het zetwerk van de Bruiloft zal niet luchtig of de letter niet zoo groot kunnen zyn als de Roquets, wilt gy 't pagina op pagina houden, en dan nog plaats overlaten voor de illustratie. 't Zal U nu aanst. zondag denkelyk niet zien, wyl wy

elkaar zullen croiseren. 'k Hoop zaturdag avond met Mie naar Haarlem te trekken. Maandag aanst. zal ik U dan toch wel zien, niet waar? Komt Anne mijne woning niet eens zien? 'k Reken althans op een bezoek van Uw. 't Plan is dat ik maandag morgen per eerste spoor terug keer. —

En nu mijn waarde, alweer mijn hartelijke groete. Doe ze ook namens mij aan Uwe beste Anne, en kus den lieven Jan eens voor

Uw Vriend

W. J. Bergeles

P.S. Wierbij de proef van Hofdijk in revisie terug. 'k Heb er de wanmerkingen van OOB. maar in deze veranderen. Wat drukt U van zijne distinctie met groot en klein kapitalen! 't Staat nooit mooi! en nu nog niet genoeg dat wij kapitalen van de eigen letter (gelijk het ook typographisch behoort) namen, nu moesten wij nog dikkere gebruiken.

(17)

Wel Edele Heer

Ik haast mij UEd te zeggen dat ik het met de Amsterdamsche maatschappij wel schipperen zal, en ik mijn papieren kind maar geruist aan zijn lot zal overlaten nu het zoo geheel uit mijn bereik is geraakt — ik hoop er evenwel nog eene beschaarende hand aan te kunnen leggen er het in de wereld zal optreden — 't is maar zoo uit de pen gesnapt — en ik verheug mij dat het zoo goede protectie mag vinden — Donderdag over 14 zal de verkiezing plaats hebben —

't Gaat met de Herinneringen ook al als met des menschen harte 't is me te bekrompen, er is geene plaats voor ruime uitstorting als men eens eene goede provisie te ontlasten heeft — U zal de f 1.60 wel noteren en bij gelegenheid verrekenen wij dat wel — mijne vorige dagboeken zijn andere foliaten en het gaat mij als U zoo vaak ik er eens in bladen — het wekt dank en ootmoed in de ziel — Maar ik mag niet langer praten — Ik heb de eer met de meeste achting te

Uwe Dienstw. Dienaresse en Vriendin

Elise

Amsterdam
7 Juny 48

Schiedling

S. J. v. d. Bergh
27 Juni 1848

(18)

Beste Kruseman!

Ik haast mij U te antwoorden. Juist meende ik naar Van Seggelen te zijn, toen hij kwam aanzetten. Ook hij is van meening dat het papier niet mooi genoeg en vooral wat dun is — en wat ik gaarne had geen mager spieringen. Zie dus dat gij een beter soort laat maken. Daar gaan toch geen leeuwen mee heen. Ik zal niet laten wachten — dat verzekere ik U — Hierbij 't verlangde boek. Ik heb niet uit kunnen gaan — anders was ik al naar de Bibliotheek geweest. Ik hoop 't morgen te doen of aan Campbell (de Amanuensis) een briefje te schrijven —

Kijk — als ik had geweten, dat Uw wijfgenoten avond nog was gebleven — ik had gaarne en zeker naar Scheveningen mee gegaan, want we hebben maar een oogenblik of wat aan elkander gehad. Van Seggelen heeft het nog getroffen. Nu een anderen keer beter zegt de Almanak. 't Spijt ons maar dat we niet

in de gelegenheid zijn geweest haar eenig genoegen aan te doen.

Hierbij een proef voor Hofdijk — wees zoo goed hem die eens over 't Sparen toe te smijten: 't zal wel gaan niet waar b: v: met een steen er aan; als hij nog ligt te ronken wordt hij dan meteen wakker; want hij is een even duchtig slaper als hij overigens een goede wakkere vent is.

Het is hier al het oude. Alleen Martina is wat hangerig — en Cato heeft van daag fiksch de koorts.

Hoe was 't de ontmoeting van moeder & zoon? Ik kan 't mij voorstellen — al vraag ik 't.

Vaarwel. Ontvangt beide onze hartelijke groeten. Als altijd

Uw vriend

S. Vanden Bergh

27 Juni 1868.

(19)

Beste Kruseman!

Hierbij eenpakjes van den Heer Tollens. Het geworden te per nachtdiligence omdat ik 2 dagen te vergeefs eene andere gelegenheid heb gezocht. Gelief inliggenden aan Hofdijk te doen bezorgen.

Alles wel?

Gehuld de uwe

Bergh

22 Juni 1868.

in de gelegenheid zijn geweest haar eenig genoegen aan te doen.
Hierbij een proef voor Hofdijk – veel zoo goed hem die eens over 't Sparen toe te smijten: 't zal wel gaan niet waar 6: v: met een steen er aan; als hij nog ligt te ronken wordt hij dan ineens wakker; want hij is een even duchtig slaper als hij overigens een goede wakkerend vent is.
Het is hier al het ouden. Alleen Martina is wat hangerig – en Cato heeft van daag fiksch de koorts.
Hoe wat 't de ontmoeting van moeder & zoon?
Ik kan 't mij voorstellen – al vraag ik 't.
Vaarwel. Ontvangt beide onze hartelijke groeten. Als altijd

Uw vriend

S. J. van den Bergh

27 Juni 1868.

(19)

Beste Kruseman!

Hierbij een pakje van den Heer Tollens.
Het geworden te per nachtdiligence
omdat ik 2 dagen te vergeefs eene
andere gelegenheid heb gezocht.
Gelief inliggenden aan Hofdijk te
doen bezorgen.
Alles wel?

Gehuld de uwe

Bergh

22 Juni 1868.

HERHALING VAN BEELD
DUPLICATE IMAGE

L. J. v. d. Bergh

Alkmaar, 8 Juli 1848.

(20)

Welledele Heer!

Ik neem de vrijheid Uw Ed. Liernevens toe te zenden een Dichtstuk naar aanleiding der laatste Parijsche Zondagen geschreven, met minzaam aanbod, dat in 't licht te geven. Een matig honorarium zou mij niet onverschillig zijn, en daarvan laat ik de bepaling geheel aan Uwe billijkheid over.

Van mijn Lied op Parijs is bereids een tweede druk; en ik twijfel niet, of ook deze Zang des Tijds zal zijn koopers vinden. Gaarne ontfing ik zoo spoedig mogelijk een proef, die ik terstond terug zal zenden!

Ik heb de eer mij met opregte achting te teekenen,

Welledele Heer!
Uw w. Ed. dr. Dienaar,
J. J. L. van Zate.

Edelen Heer,

Kruseman,

Boekhandelaar

Haarlem

(21)

Zaturdag 5e uur

Mijn Waarde vriend Het heerlijke weder had
mij wandellust gegeven, ik was er op uit toen uwe brieven
kwamen anders had ik u welligt reeds geantwoord —
edoch — gij moogt het mij niet kwalijk nemen dat
ik uws geëerde Redacteurs verzoek niet kan toestaan
ik ben bereid des noods zelve veranderingen te maken —
maar ik wou niet gaarne met eens anders neus
rondwandelen — al was die dan ook veel mooijer dan
den mijne — het was dan toch de mijne niet — Ik
hoop niet dat de Weleerwaarde mijne stijfhoofdig
heid kwalijk nemen zal — ik hoop dat het mij gegeven
zal worden, hijnEd bescheidelijk en beleefdelijk te
overtuigen, dat ik gaarne zoo als ik ben wou ver
schijnen — althans wou ik stijl en vorm niet ver
anderd hebben, en kan het dan absolut niet in
het Album optreden, à la bonheur — dan blijve
het stil sluimeren, tot er een gelukkiger gesternte
voor oprijst — Wisschien zou ik toegevender zijn
als ik het genoegen had zijnEd te kennen — maar
bijv: ik zou niet voor al wat me lief is onze vanschuit
tusschen mijne woorden laten rondzwieren en sorteren!
wie ik zijne gevoelens of niet gevoelens heb leeren kennen
— doch dit onder ons — en dat is ook toch een
dominé — van harte zou het mij echter leed zijn als ik

dit stukje niet geplaatst zag — uitterlijker niet dan
met inmenging van eene vreemde Zg het mogelijk ook zeer
bekwame hand — want ik heb gezegd juist wat ik heb
willen zeggen — en dus wat ik geschreven heb dat heb ik
geschreven! — Wees niet boos op eene onverzettelijke

Jongejuffrouw

Uwe Dienaresse en Vriendin

Elise die vele
wendelijke groeten aan uw leefvrouwtje en zeuntje
hier bij wegt — Lees Lupl en bezorg de
Nevensgaande ik kan waarlijk niet als
heden den heer Mouve, mogen de reden
van Marie en Mathee en onmogen
mer een ander wijze stijl en vorm
fabsoenuit zoo ik immers meer
meetsenbal dan mensch worden —

E. Lisfoote
Elise Schidling
7 Jul 1848

Wel Edelen Heere
Den Heere M. Kruseman
boekhandelaar
Haarlem

's Gravenhage 9 July 1848.

(22)

Amice!

Afgescheiden van het denkbeeld of uwe geprojecteerde onderneming voordelig en uitvoerbaar zou zijn, of zij zelfs van dit jaar wel tot stand zou kunnen komen, moet ik u gul uit bekennen dat ik gaarne van dit jaar nog met mijn prentenboek alleen bleef. Ik heb geen plan om dit jaar iets nieuws te beginnen, maar wensch mijne nog overige Exemplaren ten getale van 7000 à 8000 als nog in dit najaar aan den ~~de~~ man te brengen. Iets nieuws zoude deze exploitatie van een zoo algemeen verspreid boek zeer in den weg zijn.

In het volgende jaar heb ik wel degelijk plan op een Nieuw Prentenboek op geheel nieuwen schaal, maar dat behoeft voor u geene reden te zijn om een goed plan op te geven. Of laat ik duidelijker spreken. Is het plan goed dan wil ik mijn Prentenboek opgeven en met u eene onderneming zamen doen, is het niet goed dan vervalt de concurrentie en de compagnieschap van zelf.

Thans mijne beschouwingen over ~~[illegible]~~ het geopperde plan: In het algemeen komt het mij voor dat een plakboek een plakboek moet zijn en blijven en dat van een plakboek 't welk men kant en klaar in huis krijgt, zoowel voor ouders als kinderen, alle aardigheid af. Iedere verzameling, van munten, boeken, schelpen, prentjes, heeft slechts waarde voor den verzamelaar onder het verzamelen. Het is niet de verzameling, maar het verzamelen dat ambitionneert.

Intusschen is een plakboek, als prentenboek voor kinderen beschouwd geene verwerpelijke zaak en zoude vele ouders en kinderen daar magtig veel schik in hebben; maar is nu een zelf zamengelapt plakboek, waarin wordt opgenomen al wat men present krijgt al wat anders weggeworpen wordt eene goedkoope uitspanning, ik geloof dat een in den Boekhandel uitgegeven plakboek een duur en daarom welligt onverkoopbaar boek zou worden. Wanneer de platen of prentjes daarvoor zouden moeten gedrukt, wanneer zij zouden moeten gekleurd worden, dan zie ik niet in, hoe zoodanig boek, al legt men het nog zoo in 't groot aan en nog zoo zuinig, minder zou kunnen gegeven worden dan plus minus f 7.-. Daarbij veronderstel ik dat het nog wat dikker is dan 't gezonden

model. Het kan niet te dik en te royaal zijn. Veronderstel dat het dik en royaal en fraay etc. voor f 5.- kan gegeven worden, dan gaan de binder en de bordpapierkooper en de prentjesdrukker met de groote winsten heen en gij zijt slechts hun makelaar die bij kleine provisie alle risico en uitschotten hebt.

Het komt mij voor dat zoo de onderneming gelukken zal het volgende moest worden in acht genomen:

De plakboeken ergens in eene kleine stad van ons land, waar men goedkoop leeft en werkt voor een bagatel aan te besteden, vierduizend stuks.

De platen niet in die plakboeken te plakken, maar dezelve bij stellen of pakjes van 500 of 1000 stuks daarbij te verkoopen.

Tot de zamenstelling dier stellen gebruik te maken van de duizenden houtgravuren in mijn bezit, die omdat ik ze nu eenmaal heb door mij goedkooper kunnen gedrukt of geleverd worden dan door anderen

En ten laatste om alle groote en kleine uitgevers in Nederland af te reizen en hun al hunne defecte plaatjes en prentjes, die ieder uitgever toch met honderden uit de hoeken kan halen, af te koopen, niet voor geld, maar in ruiling voor eenig fondsartikel naar keuze.

Mij dunkt dat er op die wijze een millioen stuks bij elkander te krijgen was zonder dat het eigenlijk eenige noemenswaardige kosten zou opleveren, maar ook in dat geval alleen zou de onderneming rekening kunnen geven.

Denk hier nu eens over na en geef mij spoedig uwe bevinding op. Als er wat goeds in zit wil ik zoodanige onderneming gaarne met u zamen doen.

Na hartelijke groete

T. T.

[signature]

Het is nu zondag, over uwe rekening dus nader.

K. Fuhri
9 Juli 1848

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem.

No 2

(25)

Wel Mijnheer Kruseman wat languisseert onze correspondentie! dat mag niet – ik breek het stilzwijgen af – afschoon ik niets byzonders te zeggen heb en ik best had kunnen aanvangen met een: „ik hoop dat gij dezen brief in gezondheid zult ontvangen" en eindigen met een: „nu weet ik niets meer te schrijven" – Edoch ik kan u nog iets vertellen, dat ge zoo duidelijk niet zult weten – ik heb groote trek om eens te Haarlem te komen – om eens weder zulk een dag van waar genoegen te smaken als eene woning mij laatst bood – om eens weder u en uw liefvrouwtje de oorendorf te praten en eens eene fatsoenlijke boom te zien – o een zomer in Amsterdam is een kostelijkding, voor een oude rentenier die liefst niet verder dan zijne stoep komt, maar voor een half natuurkind eene benauwde party – niets dan steenen onder de voeten en steenen aan de kanten en het nijdst verschiet is op – steenen! ja men kan de oogen niet naar den hemel krijgen, dan laags – steenen! – uit het midden dezer steen geweren zwever mijne gedachten verre henen en dwalen over bosch en veld – zoo als ik dat wellens zag en mijn zomer hiermee ploegt mij meer dan iemand weet. Moet ik nu de zinnen niet eens verzetten? – Ik zeg: ja en ik vraag de familie Kruseman of mijne doorluchtige personnage te Dingsdag aanst. 25 July mag verschijnen – doch daar ik groote begeerlijkheden heb kom ik al voor dag en dauw (tenzij ik mij verslaap!) –

(wat een impertinent mensch is die Fuhri ES!)
Ja ik vind het waarlijk ongepermitteerd en indiscreet!!! –

maar de natuur gaat ook hier bovendeelen –

K. Juhri
9 Juli 1848

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem.

No 2

(253)

Wel Mijnheer Kruseman wat languisseert onze correspondentie! dat mag niet – ik breek het stilzwijgen af – afschoon ik niets bijzonders te zeggen heb en ik best had kunnen aanvangen met een: „ik hoop dat gij dezen brief in gezondheid zult ontvangen" en eindigen met een: „nu weet ik niets meer te schrijven" – Edoch ik kan u nog iets vertellen, dat ge zoo duidelijk niet zult weten – ik heb groote trek om eens te Haarlem te komen – om eens weder zulk een dag van waar genoegen te smaken als eene woning mij laatst bood – om eens weder u en uw liefvrouwtje de oorendorf te praten en eens eene fatsoenlijke boom te zien – o een zomer in Amsterdam is een kostelijkheid, voor een oude rentenier die liefst niet verder dan zijne stoep komt, maar voor een half natuurkind eene benauwde party – niets dan steenen onder de voeten en steenen aan de kanten en het wijdst verschiet is op – steenen! ja men kan de oogen niet naar den hemel krijgen, dan langs – steenen! – uit het midden dezer steen geweren zwerven mijne gedachten verre henen en dwalen over bosch en veld – zoo als ik dat weleens zag en mijn zomer heimwee plaagt mij meer dan iemand weet. Moet ik nu de zinnen niet eens verzetten? – Ik zeg: ja en ik vraag de familie Kruseman of mijne doorluchtige personnage de Dingsdag aanst. 25 July mag verschijnen – doch daar ik groote begeerlijkheden heb kom ik al voor dag en dauw (tenzij ik mij verdiep!) –

(wat een impertinent mensch is die Juffr. ES!)
Ja ik vind het waarlijk ongepermitteerd en indiscreet!!! –

maar de natuur gaat ook hier bovendeleen –

Ik verwittig U alleen van de mogelijkheid eener vroegtijdige verschijning opdat men dezelve niet voor een achtergebleven schrikgestalte aanzie uit deze afgene bestaande droom die de vreedzaamste mensch zoms kwelt — Aanbrengen ik de „Afschaffing" mede en nog een stukje-brakje voor het Albums — mijn papieren kind ontwikkelt zich niet onvoordelig en begint te gelijken op de vader (mijnhoofd) en de moeder (mijnhart) — dat wil zeggen er komt al een beetje kruel en glad in — nu zoodra het los op zijn beenen kan staan zend ik het bij U in de kast om te leeren loopen, en de groote wijde wereld in te sukkelen —

Zoo er nu van Uwe zijde eenige verhindering mogt bestaan dan verneem ik het wel niet waar? en als het boos of bemmerig weer is of dat ik zelve zoo ben — dan kom ik ook niet —

Na de hartelijkste groeten aan Uwe echtgenote heb ik het genoegen mij met de meeste achting te noemen

Uw Ed Dienaar en vriendin

Elise

Amsterdam
21 July 48

E. Schiotling
21 Juli 1848

Weledele Heere
Den Heere A. Kruseman
Boekhandelaar
Haarlem

S. J. v. d. Bergh
28 Juli 1848.

Den Weledelen Heere A. J. Kruseman No 3
Boekhandelaar
te
Haarlem

Laatste trein 28 Juli 48.

12

's Gravenhage 28 Juli 1848.

(24)

Beste Kruseman!

Dank dank voor uw lieven brief voor uwe vrouwe deelneming – voor uw vriendenhart. Ik hoop met God ook uw raad op te volgen; maar kunt gij eenig gelaten hooren dat marmer kerststeen is? Doch hierover nader in uw zij kamertjen; want ik kom, als God wil, en mijn wijfjen – mijn dik, rond, hobberig (in de beteekenis van omvang) wijfjen welblijft, die mij zelfheeft aangespoord. Maar ik kan niet zondag; maar wel zaturdag avond per vóórlaatsten trein; dat is per trein van kwart vóór 4en. Schoon nu Willem ook met dien trein kunt, zullen wij wel uit elkander loopen, daar mijn plan is in den wagon te gaan en hij, met mon Albani naar Haarlem rukkende, zeker den char à bancs neemt. Wij kunnen dus elkander best uit het gezicht loopen. Hij gaat de .... straat met een vigilante – ik neem de Jansstraat te voet. Longer is uit geheim. Mogen alles nader. Wij hebben dan morgen avond nog wat tijd tot praten – en gaan op zijn tijd naar kooi. Dit is een voorwaarde, die ik stel.

Bedankt voorloopig Oom W. – ik ben zeer wel gevoelig aan al de attentie der familie, die juist mij zoo overal bijvraagt; dat vereert me en daar ben ik trotsch op.

Ik Ken veel beter; maar dingsdag avond had
ik nog een fatsoenlijke Zenuwkoorts.
Graet heu het wijfken van het nijne - weest
beide ook van mij en haar zeer gegroet en heem dit
weenige voor lief. Ik hoop, dan praten wee
uytvoerig uch.

Uw vriend

Bilderdijk

Vlissingen

Maandag Avond 31 Jan 48 (25)

Myne lieve Vrienden Toe even ontvang ik de
Ste aflevering van het Album - en bijzondere redenen spoort het my aan dat my
produetje nog niet is kunnen geplaatst worde - en waarom? Ik hoop, ik
heb a Zeeuw te zijgen dat se Zeeuw pretentie dierfik te blem) niet
aangenaam blijken Zal - Luisterd dan uw (als dalnemende vriendes; in
Een mag ik te beide beschouwen? - Waarlijk Eyn lle wijze der vor
Lijnigheid met my - onduidelijk - misschien Zal ik van het wind ther
baan Zeggen: hartelijk - En mag tige hand leidt my door het le
en nog heb ik my met de schaduw Eyne die moeite en der lieve vr
pronk gemaakt - nog heb ik de smart gekend - en de vreugd
maar in de mate gesien! - Ey ontluyt my thans als ik haar zie
omhelsen - maar myne Suidsmans niet wat my mag lijden Eyn naamel
tang liefde! - Het was waarlijk liefder gewinder op myn pad
ik had enige menschen gevonden die zeder dierfde verhaar
ik mid mogten en wijen - en verlangde my en hoop op aan de
te beleemst - Zie nu ik de tabernakels zal gaan bouwen - die
na myn afgedienen ministerdaat Lies nor enkele ideales buige
me wenkt my myn liedmaas en zyet my nare, nare dienes! -
nu mandied het meestal in onbekende stukken die ik niet kes, waaro
ik niet met en alles ontbindt my wat my hier verlangd -
Ey meent misschien dat Elisa bazelt - dat Ey y Eherpelijk
gemeten - dat geloof ik samtijds Zelf - en God helpe my! -
Nog minige weken en ik verlaat dit land - maar ik
geloof sims dat het niet waar is, dat ik van een ander spreek
en toch is het mij eigenlijk maandelijk dat ik nog voor de mi
ter aan de oevers van de Mississippi denk te zijn! - geloof
my het is my als reisde ik de aardbol omvaagjen - ik kunnen dat
Zuiden - maar ik praat alsen kaf kind oggenblikkelijk gelieven dat
ik jou helpe jouw moed beset - Lie mijne lieve vrienden wei m
ey my aan en myne kleinzeetig deid togeden, maar nu dad ik

Ik gaarne dat nog voor ik afreis naar Amerika, dat tegen het
laatst van October of het begin van November zal gebeuren, Zy moet - een paar
opstelletjes van myne avontuurlyke personnages hier het licht zien - dan had ik een mensch
myn eens met andere ongekenniss te
maken - is het nu ook dat alle - schryft het dan maar op
het schoolbook myner illusies en dwaasheden - en bekenne eerlyk
em, ik zal het daarom niet doen anders zou ik het waarlyk vinden - ook
heb ik nog twee of drie schetsjes die ik spoedig maken, en ik te minsten myne
herinnering meer magtig worden kan - daarom zend ik te nu reeds het
opstelletje - is u myn niet een prysje ook waard?
Maar ik by de pen niet meer als ge ik voor Java - daar op de
volgende bladen in de rust reisen des menschen vind
heer ik myne vrinnen ons by een te roepen en al de tyd en al
de genoegens der pen te smaken die dan myne waarde vriendin
en vriendelyke taal geeft! -
Hier ontdaag ik my op een dagje by de - hier is alles om en om my -
Amerika! en ieder goedgezinde en ieder denkend Zyt myn iets voor
Amerika - en al waar ik ga ofte Amerika - Doe my nu een
een hartelykheid myne lieve vrienden en laat ik by de ons tot de
vinnig komen - En gy philosophen die beweert dat ik my nu een
van myne vrienden moet ontwennen, dat gy het jegens my moet
gy en my gerust te paren?! - Ik antwoord juist het tegen
deel, de herinnering aan blyde uren, aan vriendelyke blikken zal ons
immer niet blyven, de innerlyke hartelykheid welke in het eene
onderdeel te breken, die leus myner herinnering zal my ruk wik
ken als ik my ontraam in gezelschap - met ik zeg hartelyk voor myne
vrienden - dat wil ik my te allen voor heen zyn en ik bid den my
niets van het kunne te ontzenden zelf niet kunne kan en kan
leed - het zal my niet doen waarlyk - ik met met me myn
plicht is, en ik volg myn hiedsman dengebaande eenigheden
de paden en dan de groote oceaan - wil lyd ik wel, wil
zal my maar staan op den grond myner gebeurte niederalle -
ik schaam my die niet - Was eene kennismaking hartelyk
was in myn brein en vriendelyk bloempje - en myn hart dank

er den Heer en de vrou - laat ik nu my een genot van andere
smaken - laat ik my in een gelukkige omgeving
schap verheugen hoe het het zal zy - Vaarwel heb ik u te
zeggen - omdat gy my verstaat, beter dan de meeste - daarom
verhaal ik het bewyst een kunstenaarschap aanraking - en
laat ik een regt verhaal het hart met te spreken, die
wanneer gy nu een al een dichte deur zyt, daar een ik te
willen wagen zyn niet een klein deeltje in een huis het mu
ik een markt is een kunne natuur, en alzoo een deze, be
ken zyn (als men de wijzen gaat, neemt men de het hand) na
heb ik my tyd omdat ik oplettendelyk genoegen kan
maken daar ik myn een ander meester meester later vallen
my de bemoeyingen zeg meer bestemmen muziek - waarby het
gun idée met het is naar een andere wereld te gaan, het
of ik meer een andere planeet verkeer - Nam dit meester
detje nu een een onschuldig engel op als het uit myn
pen en hart vloeit - myn lamp gaat met en de
gaan ook anders handele ik myn lager - naamlyk
het is my af ik slaap en niet ontmoet hen en ik
geloof te zyn te myn en myn naar staan
te gaan het is compliment of het niet meer is
myn af de vermaning is deze brief lieve vrienden
ik met als gy my genegen kunt doen met het zyn
ik denny, dan valt het niet na laten - daarom
zend ik u de stukjes maandelyk - ik hoop u ontter gy
dig te lezen in te spreken en te teeren hoe gelukkig
ik ben dat ik my durf noemen daarom onbekend

Uw vriendin Elise.

E. Schiotling
31 Juli 1848

Wel Edelen Heer
A C Kruseman

(26)

3 Aug 48

Myne waarde Vrienden

Morgen, Vrijdag, met tweede trein hoop ik op te dagen, maar geef u toch zoveel moeite niet, ik zal het best alleen vinden — ik met in waarheid nu niets meer te schrijven en heb ook geen tijd dan om u alleen nog te zeggen dat ik steeds met de hartelijkste toegenegenheid in de meeste achting zal zijn.

Uwe vrienden Eleve

Scheldeling

3 no 2

Wel Edelen Heer A C Kruseman

Boekhandelaar

Haarlem

E. Schiotling

3 Aug. 1842

Ltk. 1795 IV
27-57

P. A. de Génestet

Aug. 1848.

(27)

Amice,

Indien Gij 't goed vindt, wenschte ik uw boeken, waarvoor k'u bij deze harklijk dank zeg, nog wel een poosjen te houden. Het spijt me - maar ik denk niet in Haarlem te komen. Ik heb nog zoo veel te doen. Van de week zal ik ze U toch terug zenden.

Geloof my van harte

Bloemendaal Geheel de uwe

Maandag Ochtend P. A. de Génestet

Weledelen Heere A. C. Kruseman.

2 Ed.

P. Ade Génestet

Aug 1848.

(28)

Amice,

Zoudt ge mij niet voor een paar dagen wat verren kunnen leenen? Ik wân zoo graag de door Dr Beets vertaalde gedichten van Byron hebben, de Gevangenen van Chillon enz. Gij hebt ze misschien in uw bibliotheek. Ook te met de gedichten van Hasebroek of dergelijke? Gij zoudt er mij byzonder mee verplichten. Geef dan s. v. p breng er deze ~~[illegible]~~ mee en gelooft mij met byzondere achting

Zaturdag morgen t. t.

Bloemendaal P. Ade Génestet

in haast.

Weledelen Heere A. C. Kruseman.

Ded.

P. Ade Génestet

Aug 1843.

(28)

Amice,

Zoudt ge mij niet voor een paar dagen wat verzen kunnen leenen? Ik wân zoo graag de door Dr Beets vertaalde gedichten van Byron hebben, de Gevangene van Chillon enz. Gij hebt ze misschien in uw bibliotheek. Ook te met de gedichten van Hasebroek of dergelijke? Gij zoudt er mij byzonder mee verplichten. Stef dan s. v. p breng er deses ~~[illegible]~~ mee en geloof mij met byzondere achting

Zaturdag morgen t. t.

Bloemendaal P. Ade Génestet

in haast.

Weledelen Heere A. C. Kruseman,
te
Haarlem.

S. J. v.d. Bergh
4 Aug 1848

Den Weledelen Heere A. C. Kruseman
Boekhandelaar
te
Haarlem

Nº 3

Rechtdelegenen
4-5 Aug 1848.

(29)

Beste Kruseman!

Wat mij uw opstelkijn per Albani een genoegen heeft gedaan! Zijt - wij hebben er samen, mijn wijf en ik hartelijk om gelachen - in de eerste plaats om er tevens op nieuw uwe vriendschap uit geproefd. Voor 't laatste dank - voor 't eerste ook - om dat het mijnlever heeft verfrischt.

Het gaat hier gezegend. De moeder is heden al eens een 30 minuten uit het bed geweest - de kleine zuigt, dat de putten in haar komen heeft - en de pipa is uitnemend wel en met de minna gelukkig. Alleen van daag zijn de zenuwen weer wat oproerig, schoon van avond kalmer.

Nu dat heet ik je volhouden op Zomerzag! Ik dank u voor 't verslag en den Hr Kuenen voor de remplaceering. 't Verheugt mij dat Willem en Mie (hoe of zo 't gemaakt heeft gutteren?) er mee in hun noppens waren.

Nu nog een dank - voor den Wachter en dan tot de zaken, omdat ik met veel tijd heb. Zaken? Jan. blad. 3 wordt afgedrukt. 4 wacht ik elk oogenblik in proef, en verder zal ik voortmaken - maar ik denk dat het 10 vel zal worden met den inhoud. Maar dat is het niets. Zie hier 't geval.

Eergisteren - neen gisteren was het - kwam Boekhuis bij me, en begon me te vragen of ik uitschrijven wilde, dat hij voor familie zaken naar Londen moest; daar wel 6 weken bleef, en dat hij de Meisjes 't niet af kon illustreeren. Hij raadde aan dat ten kate zou voort gaan, enz. Ik expliceerde hem de zaak evenwel anders en zei hem, dat zij u bitter dupeerde, u in uw onderneming dubbel benadeelde, doordien zij ook toe komende jaar den anderen bondel van Meisjes zouden uitgeven, waarvan de Bijenlooft de voorloopers was, dat er veel aanhing; want dat het uw St. Nikolaas uit gave was; dat zij grof geld had 't behaald om eigenaar

Weledelen Heere A. C. Kruseman,
te
Haarlem.

S. J. v.d. Bergh
4 Aug 1848

Den Weledelen Heere A. C. Kruseman
Boekhandelaar
te
Haarlem

Nachtdeligence
4-5 Aug 1848.

12

(29)

Beste Kruseman!

Wat mij uw opstelkijn per Album een genoegen heeft gedaan! Kijk – wij hebben er samen, mijn wijf en ik hartelijk om gelachen – in de eerste plaats en er tevens op nieuw uwe vriendschap uit geproefd. Voor 't laatste dank – voor 't eerste ook – en dat het mijnlever heeft verfrischt.

Het gaat hier gezegend. De moeder is heden al eens een 30 minuten uit het bed geweest – de kleine zuigt, dat de putten in haar komen heeft – en de pipa is uitmuntend wel en met de minna gelukkig. Alleen van daag zijn de zenuwen weer wat oproerig, schoon van avond kalmer.

Nu dat heet ik je volhouden op Zomerzag! Ik dank u voor 't verslag en den Hr Kuenen voor de remplacering. 't Verheugt mij dat Willem en Mie (hoe of zo't gemaakt heeft gisteren?) er mee in huis nopjens waren.

Nu nog een dank – voor den Wachter en dan tot de zaken, omdat ik niet veel tijd heb. Zaken? Jan. blad. 3 wordt afgedrukt. 4 wacht ik elk oogenblik in proef, en verder zal ik voortmaken – maar ik denk dat het 10 vel zal worden met den inhoud. Maar dat is het niets. Zie hier 't geval.

Eerguteren – neen gisteren was het – kwam Boekhuizen bij me, en begon me te vragen of ik uitschrijven wilde, dat hij voor familie zaken naar Londen moest; daar wel 6 weken bleef, en dat hij de Merschert niet af kon illustreeren. Hij raadde aan dat ten kate zou voortgaan, enz. Ik expliceerde hem de zaak evenwel anders en zei hem, dat hij u bitter duperde, u in uw onderneming dubbel benadeelde, doordien gij ook toe komende jaar den anderen bondel van Merschert zoude uitgeven, waarvan de Bruinloft te voorloopen was, dat er veel aanhing; want dat het uw St-Niklaas uitgave was; dat gij grof geld had betaald en eigenaar

te wonder, dat zij hulpt afsl: 1 dochter en de beide volgende door de ander het Cath. klooster; dat de ander sich daar weer in moest zetten, het was moeite voor den menschelijken mensch; dat zij maar zien, moest het te stoffeeren was. Ja 't is wel een half uur met hem zitten praten – en plotseling hier 't is my te bevest gewaarden; dat zij beloofde heeft het zelf af te zullen maken. Hy moest over Paris (ik geloof dat het meer is voor plaisier) en Brussel. Hy zal by Vermorcken aangaan en haar groete. Hy zal in Paris den boël afmaken – en by terugkomst zijn adres daar opgeven. Hy wacht proef eens. Ik ben met hem afgesproken, dat ik het pak bij hem zou opzenden, als het uit Brussel komt enz..... Ik hoorde dat ik in onzentwille eerst het land had – en nu wenscht ik my geluk, dat ik hierin uw belang heb mogen behartigen. Heb ik zoo goed gedaan?

Ik zal zondag aftelend nog een paar vreten moeten opnemen. Maar ik heb geen onderscheppen. Het dient wel uit den tijd te zijn. Als ik ook pak – dan pak ik dikwerf eens Hollandsche of Brabandsche. Hoe maakte het ome? en zijne dansgraadjes Johanna? Kruseman! hoe zij we dus eens mochten beleven – wat zou men niet onderdoen. Daag zij!

Groet al de vrienden zonder onderscheid en gelooft my voor altijd

Uw vriend

Potgieter

't Haar

4 Aug 1848.

De proefjes het antwoord.
't Had er bijna van samenkijn
op. Hij reist over de zee – en
Alberdingk over 't Binnenhof.

S. v. d. Brugghen

Aug 1848

(30)

Beste Kruseman! Daar zij eerst weêr, dat ik u vertelle, dat het het beste stukje goed, zoo zeg ik u dit het eerst. Perfect! Er is maar een ding dat by de groote waterbesmet dagen..... de je weet wel! Lijdt mij nu met Bakhuyzen van de Brink uit, anders ik geen k..... durfstrijken – ik ben het niet het pen. Hy weet dat deze en de beschrijving de Vrou heeft gestoffeerd; maar anders gaat het zoo, dat ik met zeuren gaat haar danken. Zenge, etc. slapen, opzitten (de 8ste dag van 12 tot 8 uur)! aanmaan en brachte, rustig zijn enz is de wond ok, ik 't zoo moest zeggen, zou ik 't beter zoo goed met kunnen opgave. Dus, Vrou, verkeerd U het me!

En met het tweede – en 't eigenaar zag even belasting doordrijven: Ik was van middag woedend toen ik zag dat de Zwaan de inhaligs gebroken had vóór de 15de. Ik had een bijzonder dien datum niet voorzien kennisje gegeven, volgens aanspraak, en dit was mij heilig – en ik gaarne, praat, en spandje, over maken. Als hij dat bij Fuhri voorgaf had gedaan..... maar bij u. In tusschen hartelijk dank voor uw welwillendheid. Voor 't met de prince gaat – Cola! maar ik heb gisteren de Heer zijn heid weer Brandt, zoodat ik een zeker vergaan vaart vóór de boël afkomt is. Van dit bondeltje. Ik het hen verantwoordelijk (eerstel); want ook ik will het niet later in de wereld – en niet te laat te komen.

Ik vrees, dat het zaken met den inhoud, en de daarin gestelde hoop, niet groter dan 4 uur zal loopen; want het zeer loederlijk is. Dat ik zaken voorkomt, hoop u bewijzen het tweetal

Amsterdam 14 Augustus 70. (31)

Myne Zeer Vrienden!

Als dat niet door bijzondere omstandigheden was, dan
Zou ik het U toch niet hebben laten winnen in deze strijd
van ernst schijnen, neen achter stond ik niet beschaamde te
staan toen mij den lieve brief verraste - ook ik roep de vrolijke
dagen mij terstond terug dat is mij nevelig bij alwat mij
door en voor het hart gaat -

Ik heb er nooit meer als er mij wat op den titel van
deze vindt gevat hier geen niet beter dan hier benede, dat
is zoo kommerig en benauwend, niet? - Deze medeleven als ge
geld vindt als het maar niet benedes is - mag het zijn, met het
wil, al moet het „schuts nog de natuur" - Ik hoop toch niet
dat mijne malaise heid schade van de 4 of 6 centste jaar
niet natuurlijke schadelijke gevolgen zal hebben - dit viel mij
in toen ik op de negen was - en brandt op mijn geweten zij

Verder kan ik U mijne belangstelling melden, dat ik met
ieder oogenblik meer verlangen met vaste moeten blijven
vooral dien de mijne nooit mijne gedachten, daarom
trent opgaat en bezorgd worden - Mag ik U dan nu
der belasten met de nadere bepaling met de gemoedelijke
de kwijdenaren in tal? - Ik kuur die kamers, te 5
November, doch dit, dat indien ik te met bevalden wenschte
te behouden, door mijne vertrek mijner familie belast was
dan kan aanvangen - en niet ongemerkt - dus 15 pp
dan ik kuur by de 3 maanden dit op dat ik het genoemd by de
maand - edoch nu moet gij er zien by te vinden, 2 [illegible]
en vloerkleed - misschien op dezelfde en dat ik mijne gor
dijnen gebruiken kan, dan is dat niet ik niet vast - te beleid
Zal ik op mijn belang laten ik kuur mij niet en dag over om

dat zij mij ons nog te beschikken hebt.
Val Gaden en Maria ook voor Anne en de andere
Vrienden en kennissen. Ook Sander bestaling weet
zij dat ik be en blijf

Uw vriend
[illegible]

Ja Segela! Het gaat nog al
maar dongaan, vond ik 't weg hier, abonni
nabel- Ik zij, dat zijt maar) voor de lang
schrijft. Ik de moer niet uit elkander
zijn gewaaid. Ik heb niets van hen gehoord.
Vale!

Zondag door mij opgeschreven - Helmers (die mij
te veel achter de bank wordt gespeeld) en
de Partij, waaruit ik te kennen geef, dat men
tot en van beide Helmers of Vonnenfang moet
behouden, waar dat ik liefst het laatste ben. -
Helmers kant is blad 8 - dat mij deze week
kant. Hierby blad 9, 't welk ik met lieu aan
teekening terug verwacht.
En nu Rochussen. -
Op antwoord van uwe letter heb ik mij terstond
naar de Meerpaal begeven; maar, zoo als ik vrees
de - Rochussen was reeds afgereisd en zijne hospita
wist niet waar hij uitging. Daarby mijn buur
wel had beraakt over Rotterdam te zullen gaan,
heb ik mij gehaast te zijn aankomst bij zijne
Zuster, Mevrouw de Wijsplaat, waar hun vaders
in Prot: woonde - en dan heb ik den zijne woord
den brief toegezonde, en de veronderstelling dat
hij al de Pijpa, wist Zou weten waar zij toen
in Brussel was. Ik heb onmiddelijk Zijn antwoord
of er ook al een pak van Vermorcken was aange
komen - maar 't is gelden. Ik. Ja ook de plaats
mij al, en een pak bewaren dat ik het dan Zou
openen. Ook Zou hij zelf bij Vermorcken aanga
- van wanneer na de toezending der teekening
niets had vernomen - en hem aanporren. Ik denk
dat hij nu uw brief wel Zal hebben (daar ik heden
Van de orders heer niet heb terug ontvangen) en
hij uitspoedig uit den Vreemde schrijven Zal. -
Ik ga nog eens naar. 't pak is gekomen. Rochussen
was juist nu dag avond verhuisd, toen ik zaterdag
laatst 3 maal hem bezocht.
Ik kan Zoo even terug met de tijding, dat er heden
nog is ontvangen tot mijn. Mevrouw Keyser, Zijne
hospita Zou mij derstaan doen weten.
't Spijt mij dat ik de benaauwdheid niet kan
bevroeden; maar wie weet hoe van zij aandoening
blijft. Van K - zelf. Wat ik doen kan - zij weet

en ander te bespreken dat zal zich wel vinden — de woning is
het voornaamst — het spreekt wel vanzelf dat dat beetje bediening
wat ik behoef er onder begrepen is — doch spreek er toch van Zeepl.
voorafbeding geeft geen krakeel. — Ik gevoel lust uw een
duchtigen brief te schrijven maar waarlijk de tijd kan er niet
af ik ben nu zoo erg bij geweest dat ik nu alle krachten
weer in werking moet brengen — Ik ben waarlijk helfzich
van alle gewoel en gewaar ik zal hoogst dankbaar zijn als
ik rustig in Haarlem zit — als het dan maar stil van binnen
wil zijn! — alles gaat voorbij en de bulderende storm wel
het spoedigst! —

Gij ziet lieve vrienden, hoe ik op u reken — hoe vast ik aan
uwe belangstelling durf geloven — mogt ik ook voor u iets
kunnen zijn — gij zult mij altoos bereid vinden en dezelfde. —

Nogmaals roep ik U den innigste dank toe voor al
uwe vriendschap en goedheid — ach er is voor een hart
dat vaak zoo beklemd is — geene zoetere balsem dan de
gedachte aan de deelneming van edele vrienden die ons voor
staan — aan wie men durft geloven — laat uwe vriendschap
mij blijven geloof ze wordt nooit meer gewaardeerd dan
door

Uwe Elin

E. Schiotling
17 Aug 1848

Wel Edele Heer
Den Heere A. Brusseman
Boekhandelaar
Haarlem

K. Fuhri
17 Aug 1848

's Gravenhage 17 Aug. 1848.

(32)

Amice!

Ik moet Maandag duizend gulden betalen en wordt door Becquer en Drabbe, van wie ik remises wachtte, teleurgesteld. Om uit die ongerustheid te komen, heb ik de vrijheid genomen nog eens twee briefjes op u af te geven op ééne maand en twee maanden, elk van f 350.- Wees zoo goed er uw bon op te stellen, als ze u ter teekening mogten gepresenteerd worden. Ik zal zorg dragen dat gij daarvoor in tijds het geld ontvangt. Gij doet mij hiermede eene groote dienst, want behalve, dat ik daardoor van die zorg ontheven ben, komt er nog bij, dat ik uit de stad moet om mijn oudsten zoon naar de kostschool te brengen. Ik ga dan nu gerust uit.

Na minzame groete

T. T.

K. Fuhri

E. Schiotling
17 Aug 1848

Wel Edele Heere
Den Heere A. Kruseman
Boekhandelaar
Haarlem

K. Juhri
17 Aug 1848

's Gravenhage 17 Aug. 1848.

(32)

Amice!

Ik moet Maandag duizend gulden betalen en wordt door Becquer en Drabbe, van wie ik remises wachtte, teleurgesteld. Om uit die ongerustheid te komen, heb ik de vrijheid genomen nog eens twee briefjes op U af te geven op ééne maand en twee maanden, elk van f 350.- Wees zoo goed er uw bon op te stellen, als ze U ter teekening mogten gepresenteerd worden. Ik zal zorg dragen dat gij daarvoor in tijds het geld ontvangt. Gij doet mij hiermede eene groote dienst, want behalve, dat ik daardoor van die zorg ontheven ben, komt er nog bij, dat ik uit de stad moet om mijn oudsten zoon naar de kostschool te brengen. Ik ga dan nu gerust uit.

Na minzame groete

T. T.

K. Juhri

HERHALING VAN BEELD
DUPLICATE IMAGE

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem.

Mol
franco.
88

mde? Hoe [illegible] Bakenesgracht?
Ik hebt Uw lieve brief. Wilde bij U gekomen? Ik moet
vermoeijd menschen betoonen hebben. — Jannetje kwijt
er mij t een en ander van verteld. — Bergh en
Vrouw maken 't den wel. De jonge spruit moet
vrolijk fibret in orde zijn. —

Aan Uw gouden Broeder, wie niet veel gedaan
omtrent de Kunstwerken, nog in Langen tijd voor
als de onderhandelingen bij mijnen afwezigheid van
Bergh verstoren (ook) niet in 't Zicht waren.
Het expeditie Lijst. zijn Weldra in orde. Tot mijn
spijt ontbraken de dat het papier waardoor op
gedrukt zijn, zich zoo slecht laat linieren.

En nu mijn waarde, moet ik eindigen,
Ik begrijp dat er voor mij ook wat werk
voor de hand ligt. — Vrijt gij vooral Aan
Van mijn en van Maria groeten? Adio, Laatste
de hand gedrukt door

Uw vriend
D. J. Van Zegveld

Ik moet zeggen, beste Kruseman, dat ik my nu nooit
een moogt voorstellen, dat ik door Haarlem [illegible]
[illegible] en [illegible] wandelde — in [illegible] en [illegible] [illegible]
wel 3 [illegible] [illegible] Kennis, schoonen, en de arme
Vrienden [illegible] Nijgh, Jak, Nelson! Van Hoekelum
Helly [illegible]? Wat [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] de Boekhandel, daar leb ik 4 uren. — Mijn [illegible]
Kruseman

's Hage, 12 Augustus 1841

(33)

Beste Kruseman!

Hiermede ontvangt gij de 4 brochures, getiteld
Graf. — Uit den zending ontvangt gij dat ik thans
verblijf te woning en werkplaats terug gekeerd.— Dinsdag
avond 8 uur ben ik thuis gekomen, deden de volgende dagen
nog wat zon wat in een soos gewerkt; doch langzamerhand
kwam rust en ordelijke gregendheid weder over
ons uitbreiden. — Om best te gaan, lieve vriend, ik begin
hoe langer hoe meer de waarde van mijne gezondheid
gelijk te kennen. — Ik kan U te gevalle mijne Laden niet
bedrijven, als ik met voor en binden naast en over
mij t gevaar van een nieuw driemaandelijks leven voor oogen
heb en vreest de eerste verkoudheid voorspoedig is van
smaak. — Wat ik mij van Hanne gekocht heb, wordt
en is ze mij al meer en meer, ja, vriend, ik gelooof in
haar liefhebbend hart een schat gevonden te hebben die
voor mij onwaardeerbaar is; dat zij dich ook gelukkig
gevoelt in dit mij zo innig haar blijven, maakt
mij nabandelijk ook opgetogen. t Doet mij ook zeer
goed, dat aanvankelijk weerstand de taal vreedzamelijker
voor haar wordt, daar ben t kalf duurzaam vermeden. — Alles
Zaken schikken dich op een uitnemende wijze, in
een woord t gaat beetje bij beetje mijn t verwijfd
dubbel niet alleen en liefhebbende zacht aandoen maar
ook een krachtig arbeidzaam wezen in haar heb gebragt. —
Man! Ik kan je niet zeggen wat ik gevoel, als

Mijnheer
Dentlen A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem.

's Hage, 12 Augustus 1841.

(35)

Beste Kruseman!

Hiermeen ontvangt gij de 1 brochure geheeten Vrage – Uit deze zending ontvangt gij dat ik thans werkelijk de woning in werke ben begonnen – Dingsdag avond zyn mij 6 thuis gekomen, de 6 volgende dagen nog wat en wat in een doos gemaakt; doch langzamerhand komt er orde daar gezyndt, armoe overal uitbreekt – Om heet te gaan, lieve vriend, ik begin hoe langer hoe meer de waarde van mijn gronden gelijk te komen – Ik kan U te gevoel mijn harte niet beschryven, als ik met vrouw en kinderen, waarde en vrienden mij te gemoet zagen treden, dringende hen voor op het erf de eerste vreugdetraanen vergoten waren – Wat de mij van Sanen gehoopt het, wordt en is te mij als meeren mes, jaz, vrouw, de geloof in haar liefhebbend hart een schat gevonden te hebben die voor mij onwaardeerbaar is, dat zy zich ook gelukkig gevoelt in dit mij zo onwederkomig haar blyken, maakt mij natuurlyk ook opgetogen – 't Doet mij ook regt goed, dat de onwankelbare reid de taal voedt makkelyk van voor haar wordt, dan dat 't had elkeren wenste – Helaas schrikken zich op een uitnemen de wyze, in een woord 't gaat hartelyk, de zyn mij 't vermaakt dubbel niet alleen en liefhebbende zoekt aandeel mag ook een knaap, welzyn mijn in haar het gebroeder Mon! Ik hoort je niet zeggen wat de gevoel, als

HERHALING VAN BEELD
DUPLICATE IMAGE

wat? Het Yolle Leggedor de Bokenstorgraaf?
Er hebt Gen hyzelf. Wies by U gehad? Je moet
Vrouwtje menigte betoning hebben. – Jannie knuft
er mij t een en ander van verteld – Bergh en
Vrouw maken 't den wel. De jongen spruit moet
ook fiksch in orde zyn. –

Aan dit gouden Kruisloft was niet veel gelegen
omdat de Landmeter, nog in Lavegen by Voor
de orde heer by mijne afwezigheid van
Bergh, vertrouwen had) niet in 't zigt waren.
Het opperdiin Cpt. zyn Weldoor in orde. Tot mijn
spyt ontdaan ik dat het papier waardoor op
gedrukt zyn, zich zo sterkt laat linieren.

In mijn waarde, moet ik eindigen,
Ik begryp dat er voor mij wel wat werk
voorhanden ligt. – Wilt gy vooral Aan
van mijne van Marie groeten? Adio, Laatste
de hand gedrukt door

Uw vriend
D. Van Zegveld

Ik moet zeggen, beste Kruseman, dat ik my nimmer
meer mogt vermaken, dat ik door Haarlem spoor-
sporen in zoo wandelen in van wege als Zuider laat
hol 3 schouders, Willem Kruse, afnemen, en de witte
Mde kramerszaal. Myzon-pak, helaas! Van Rockinhar-
stoffen zy t'opzij? Wat het de wind mee zy, ik ziele t
tot de Noordpool, daar zal ik 't myn.

Hoogachtend
Uw dienaar
D. Van Zegveld

ik terug zie op den verlopen tijd van verblijf en verlustiging! – Ik kan de goede God niet genoeg danken voor de leerrijke wending van mijn lot. – Overwerkt heb ik volstrekt – gij zijt de eerste aan wien ik mijn hart uitstort nu ik eerst regt terug begin te komen, gij die mij in het bed zoo dikwerf voor dood nedergeveld gezwoeld hebt. – Dat zegene U overvloedig en schenke U in 't wel en wee zulke deelnemende beste vrienden als ik in de gezonde tijd! –

Wij hebben een aardig reisje gehad! heel niet alleen even sonnig, en door fraaie weêr begunstigd; maar feitelijk over't geheele genomen, regt aangenaam.

Tot Zaltbommel den laatsten Zaturdag morgen hebben wij te logt gelogeerd bij Oudshoorn's vader van Antwerpen die voor ons een lieve kamer veil. – Van Zaturdag tot Zaturdag hebben wij in Arnhem verbleven, eerst in 't Burgerhoff, naderhand in Bellevue gelogeerd; wij hebben er vrij wat gezien en genoten, en zijn door onze vrienden uitgenoodigd aan verscheidene Zaturdag hebben wij Nijmegen bezocht en zijn 's avonds van dien dag in Cleef gekomen. Zondag in Cleef gebleven, bij Maywald gelogeerd – maandag weêr terug over Reeth en Ubberge naar Nijmegen, dinsdag met de Boot naar Rotterdam. – Moeder Abrahams had ons op te wachten, kan ontbeerd te worden, maar niet vergeten, want we zaten nog niet of we werden met een vloed van verwenningen bestormd. – Moeder was in haar huis te gevallen, had zich een hand aan ons en een gewonde neus beenderen, pijn was onmogelijk, ik misverstand tusschen beiden van Jagter 't meisje [illegible] niet uit de weg geruimd, en, tot overmaat van alles nog, 't engagement Sophie en Hahn verbroken. De laatste had verleden zes weken op negotie voor Laas meis te Boerlage 3/4 uit Zwolle bij hem aldaar gezet juist toe, de oude heer naar Haarlem was. Wij zouden vier kisten als een bij caffe rest hebben. Even tevens. Wat zij ik blij buiten 't gezang en rumoer mij om de beide niet graag in die huiselijke verwikkelingen. – Met Anna Rosenwald en de Zaltbommel is in briefwisseling de laatste een weinig bijzonder, dan ons worden intusschen door diverse heer nog steeds vele goedheden getoond. – Liefste vrouw wij met een groote spiegel verrast geworden. Nog ziek van die wijn! de 13 Augustus, in de geschiedenis van onze liefde, twee merkwaardige dagen, zijn voor ons op een heel wijze gepaard wijze gevierd. – Op de eerste dier dagen bereide wij ons aan de Haag, Scheffer, Vallop en Dieren, waar wij ons bij 't middag maal een uitstekend rijst met Zeeuwsche deden geven en op de gelle bezoeken van een ander rijstmaal, toen juist een paar gleden aangeboden, blonden. Op den 13e waren wij te Cleef en wisten ons bewust van de zijde over 't Spaanse niet beter te vieren dan door een herhaling van over't Kermisdal. Kwiet vitter voor? –

Zult gij wel zoo goed zijn bijgevoegd billetten met blij name mij in dank te restitueren bij tante Gros en de korte Loostraat? en zult gij ook den bijgevoegde brief met door een Uwer gedienstige geesten bij zulke kan nelin doen brengen?

Maakt het lieve Anna en Jan de Haanstender troosprins

K. Schrè

23 Aug 1848

Aljemeen
Den Heer A. C. Kinsbergen
Boekhandelaar &c. &c.
Haarlem.

Egmond.

Franco.

(31)

Amice!

Zoo even van de 's Heerenberg geweest zijnde, waar ik mijn oudste zoon op school heb gebragt, haast ik mij U te berigten dat ik mij maar behulpen heb met een briefje van f 350.– op U afgezien aan de ord van Bloque & Drabbe, 't geen derhalve niet ter acceptatie zal gepresenteerd worden. Ik zal zoo dezagen dat zij tegen 30 sorten bedragen daarvan ontvangt.

Ik mag te 't niet behulpzaam nemen dat gij ongaarne accepteert en dat nog wel voor een ander, doch vertrouw dat gij e niet tegen zult hebben om in tijd en wijle die uitbetaling voor mij te doen.

Na mijzame groeten

T. T.

K Schrè

Van hier 23 Aug. 1848.

ik terug zie op den verlopen tijd van ontbering en verlatenheid? – Ik kan de goede God niet genoeg danken voor de heerlijke wending van mijn lot. – Overvloed en vrolijkheid – gij zijt de eerste aan wien ik mijn hart uitstort nu ik eerst regt vreugde maak, gij die mij in't leed zoo dikwerf voor uw nedergeworpen gebeurt hebt. – God zegene U er voor en elendige U in 't wee en mijn zalige deelneming bent vrienden als ik in de gewonde, tob'.

Wij hebben een aardig reisje gehad! Heel niet altijd even zonnig en door fraaie streken (zaguntsch), maar toch over't geheel genoten. Wij aangenaam.

Zaterdag morgen hebben wij de Utrecht gelukkig 't Oude Kasteel van Antwerpen heil voor ons een Liefde kome vaak. – Van Zaterdag tot Zaterdag hebben wij in Antwerpen verblijf, eerst in 't Burgerhof, naderhand in Bellevue gelogeerd; wij hebben er wij wat gezien en genoten en zijn er door mijne vrienden zeer gunstig aangenaam. Zaterdag hebben wij Nymegen bezocht en 's avonds van dien dag in Cleef gekomen. Zondag in Cleef gebleven, bij Haywalds gelogeerd – maandag weer terug over Arnhem Ubbergen naar Nymegen, dinsdag met de Boot naar Rotterdam. – Moeder Albert zal ons op 't wachten, hoe ontvangst wij wel Zaterdag maar niet vroeger, want wij Zat. nog niet af wij wilde, met een vlucht van Jeremiade bestrijden. – Moeder was in haar huis toe gevallen. Dat ze ons een haar aan ons een wonder zeer beoordeelde was schrikkelijk, 't misverstand tusschen haar en

van Jagter
't meisje ging niet uit de weg vereischt, en, tot overmaat van alles nog, 't engagement tusschen Sophie en Hahn verbroken. De laatste had verbazend gezegevierd voor Laas meer te koesteren, zij dit beste hij haar gezag juist toe, de oude liet maar haastig waren. Hij zweet zich kiek als een kaffer rent hebbe, Evenzeer. Want zij ik hebbe, buiten 't gezang en mening mij om de oude niet graag is de huiselijke verwikkelingen. – Met Anna Rosenwald e den Ouderheer is intusschen de twistbie een vreedzig opgelost. Aan ons worde intusschen door de oude lieden nog steeds veel goeds bewezen. – Gisteren avond zijn wij met een groote optocht (verzet geworden. Nog ziek van ons reisje! Dit en 13 Augustus, in de geschiedenis van onze liefde, twee merkwaardige dagen, zijn door ons op een zoo wij hopen gepaste wijze gevierd. – Op de eerste dier dagen bevonden wij ons aan den Haag tusschen Vellejo en Diever, waar wij om 't middag maal een rotsbief wijt met Engelsche deden gevolg en op de gelbe bezonden van een ander rijtuigmaal, hoor juist een jaar gelezen aangeboden, blonden. Op den 13 waren wij te Cleef en wisten ons bewust van de hoogtijsvreugde 't Spanies niet beter te vieren dan door een herdenking elkaar over't Kamerbad. Kiezen dit voor?

Zult gij mij zoo goed zijn bijgevoegd billetten in het nemen my in dank te verbinden bij tante Trees in de korte kontra at? en zult gij ook den bijgevoegde brief met zoo en Uwer gedenktijd gaarne bij zuster Corneliè doen brengen?

Maakt het Uwe Annie en Jan de Hamburger troonprins

Kleine
23 Aug 1868

Mijnheer
Den Heer A C Kinsbergen
Boekhandelaar &c
Haarlem

Francs.

Amice!

Zoo even van de 's Heerenberg'sche reis terug komende, waar ik mijn oudste zoon op School had gebracht, haast ik mij U te berichten dat ik mij maar behalve heb met een briefje van f 350.– op te afzigten aan de orde van Bequer en Drabbe, 't geen dienhalve niet ter acceptatie zal gepresenteerd worden. Ik zal zorg dragen dat gij tegen 30 September des gelden daarvan ontvangt.

Ik mag te 't niet behalve nemen dat gij ongaarne accepteert en dat nog wel voor een ander, doch vertrouw dat gij er niet tegen zult hebben om in tijd en wijle die uitbetaling voor mij te doen.

Na minzame groeten

T. T.

Van hier 23 Aug. 1868.

HERHALING VAN BEELD
DUPLICATE IMAGE

W. G. Zeggelen
29 Aug. 1848

'sHage, den 29 Aug. 1848.

(35)

Mynheer Kruseman!

Heden morgen heeft Rochussen my de 10 houtsnee vignettes gebragt, waarvan ge hiernevens de afdrukken ontvangt. Hy heeft my de aanwyzing gedaan, waar ze moeten geplaatst worden, zoodat wy nu de vormen kunnen opmaken. 't Zou U heden of morgen juist proef van den text hebben gezonden, voor een gedeelte even wel ongeïnterlinieerd. – Nu wy de vignettes evenwel hebben zou ik gaarne om de orde wille bladsgewyze proef leveren, weshalve gy morgen vast het eerste en morgelyk nog dienzelfden dag het tweede blad zult ontvangen.

De vignettes zien er lief uit, schoon ze op zeer ongelyk hout gesneden zyn. Vermoorden had hier ook over geklaagd. Rochussen heeft tem daarom andere hout voor de volgende zangen bezorgd. – Jammer dat foutje op het titel vignet! (zie de pendule) 't heb het op het hout nagezien; 't is weggesneden. – Er komen nu lang zoo veel illustraties niet in als ge eerst wel meendet. Zullen wy den titel maar tot het taatst bewaren? Ja niet waar?

Blad 8 van Odbergh komt heden in proef; ~~[illegible]~~ voor blad 7 ~~[illegible]~~ tebik nu geen genoegzaam papier ~~[illegible]~~ om af te drukken – Zult ge daarom

zorgen? Recepis heeft staan op 10 bladen geschreven
of hij zo krijgen zal – 't is er bang voor, misschien zal het zaken niet lopen.

't Heb nog niets gehoord van den Heer Van Lee
van Michel? Zult gij ook dat ik eens een zynetje
zou horen?

Krijg ik dat Karakatum boek nog eens te
naderen beschouwing?

Hoe gaat het Oom en Anne en Jantaard?
By my is alles wel. Maria is een gezonde kuis
vrouw. 't Is nu by my 't huis alles vrolijker en sonniger
schijnt. Ik verlang naar de vrijheid om gelijkelijk onze
nieuwe woning te betrekken. 't Spijt my zoo veel geld
als ik thans maak niet van overgen te kunnen. –
God beware er dien aanleg en kracht aan! In
kurspleen houd ik my van alle uitgevoerd overtuigd,
en daarom zeg ik het U nog eens: 't is een regt gelukkig,
godvruchtig man. Ook thans verschaft het my duizend malen
wat zoo ik meer verlangen?

Adio, 't gaat U en de Uwen wel. Groet Oom
Anne van Ons en Allen om en rondom. – Als altoos

Uw toegenegen
B. J. Wegelin

P.S. Ook mijn waarde, laat U op bijgaand
briefje een by Inslee's bezorgen. 't Is bloem,
die in eenige weinige letters bestelgeld
verzocht het pakje by U te doen bezorgen.
Ook weet gij zoo goed en zend my het pakje
zoo dra gij het hebt aan mijn bijzonder
adres?

W. Jr. Zoggelen
30 Aug 1848

's Hage, 30 Augustus 1848.

(276)

Liefste, mijn waarde Krasemann!
De proef in duplo van 't eerste blad van
den gouden Bijbel; morgen gewordt U
het tweede blad en daar is het de eerste zang
mee uit. Dan is er de Bibel nog 4 volle
vouw. – De plaatjes komen op de proef niet
goed uit, maar dat komt omdat het hout zoo
laag en zoo scheef is. Ik heb er nu maar
in Even zetter om U te halen, dien naar de 6 dag
komen. – Voor de revisie zal ik er niet lang
nemen om te voorkomen, dan gaat druk te beter te
conserveren. – 't Lijkt niet zoo groot
als wij gedacht hadden; maar we hadden
eerst wat op van wat meer illustratie gedacht
niet waar? – Moet 't vignet van den Bibel
plaat ook à la Bezaals gedrukt worden? (dat
zal in een kleur zijn, waar 't vignet op gedrukt
is) en dan op de titel plaat geplakt? Of maar
in een op 't papier zonder opplakviel?

't Heb heden morgen 5 Uren voor 't bandetje
van de Regt ontvangen. – Ik zal er nu zoo dra mogelijk

lijk mee voortgaan om het af te maken,
als v.d.B. mij maar van kopie voorziet.
Ik wacht Uw antwoord omtrent Mees
v Berkel. —

Adio mijn waarde, wees steeds verzekerd
van de vriendschap van

W. J. Beggelen

S. J. v.d. Bergh
30 Aug 1848

(37)

Beste Kruseman,

Twee woorden ten geleide van inliggenden,
waarvoor ik op gelegenheid heb gewacht.
Gij ziet dat het drukken goed voortgaat.
Er zal nog een half vel. versen komen
en vervolgens 1 dito dentr. ik noten — en
een voorbericht van twee a drie zijdtjes
en dan is de boel klaar.
Rochussen heeft u immers gisteren geschreven?
Verbeeld u dat ik hem voorbij zag gaan
en hem verstand inpakte. Hij zeide
mij dat alles goed marcheerde. Is dat
zoo. Gij zult nu best 1° October kunnen
uitgeven. — Nog iets. Van middag heb ik
een uurtje op de Bibliotheek doorgebracht
en al de Recensenten van 1812 – 1824 doorge-
heken — doch te vergeefs — geen vaers
op de weldadigheid — geen vers van Menschheid
Zie daar wat ik u wilde melden.
Alles wel aan boord? Hier perfekt!
Wat goddelijk weêr! Ik wou dat ik
van daag met u op de blaauwe Waffen
in 't Bl: bosch en zoo voorts had genoten.
Nu ga ik bij van Stockum den avond
passeren. Veel groeten van de oude Marie
en van mij aan u en uw wijfje.

Uw vriend

30 Augs 1848.

S. J. van den Bergh

lyk niet voortgaan om het af te maken,
als vdk. mij maar van kopie voorziet.
Ik tracht Uw antwoord omtrent Mees
v Barkel. —

Adio mijn waarde, wees steeds verzekerd
van de vriendschap van

J. J. Beggelen

S. J. v.d. Bergh
30 Aug 1848

(37)

Beste Kruseman,

Twee woorden ten geleide van inliggenden,
waarvoor ik op gelegenheid heb gewacht.
Gy ziet dat het drukken goed voortgaat.
Er zal nog een half vel. versen komen
en vervolgens. 1 dito dent ik noten — en
een voorbericht van twee a drie zijdtjes
en dan is de boel klaar.
Rochussen heeft u immers gisteren geschreven?
Verbeeld u dat ik hem voorby zag gaan
en hem verstand inspakte. Hij zeide
my dat alles goed marcheerde. Is dat
zoo. Gy zult nu beet 1° October kunnen
uitgeven. — Nog iets. Van middag heb ik
een uurtje op de Bibliotheek doorgebracht
en al de Recensenten van 1812 – 1824 doorge-
keken — doch te vergeefs — geen vaers
op de weldadigheid — geen vers van Meerscheidt
Zie daar wat ik u wilde melden.
Alles wel aan boord? Hier perfekt!
Wat goddelijk weêr! Ik wou dat ik
van daag met u op de blaauwe traffe
uit Bl: borch en zoo voorts had genoten.
Nu ga ik by van Stockum den avond
passeeren. Veel groeten van de oude Maria
en van my aan u en uw wyfje.

Uw vriend

30 Augs 1848.

S. J. van den Bergh

W. Jo. Zeggelen
2 Sept. 1848

'sHage, 2 Sept. 48

38

Mijn beste Kruseman!

Lichter Revisie van de twee bladen. Ik ben het met U eens geweest dat de vignetten niet gelukkig stonden voor 't oog; maar R. had de plaatsen aangewezen en ik meende niet bevoegd te zijn dit te veranderen; ik heb het nu overeenkomstig uwe aanwijzingen gedaan en 't staat beter. Voor den druk waar 't misschien beter geweest als de vignetten mee in de zelfde vorm kwamen; maar dat kan nu niet anders.

Doch waar blijft uw brief voor Follens meer? Ge zoudt my dien gister al gezonden hebben! Ik heb evenwel nog niets ontvangen, en, daar ge my dit zoo bepaald geschreven hebt, zoo heb ik de duplicaat proeven nog niet verzonden. De proeven voor F. zien er, wat de vignetten betreft, beter uit dan de hierby gevoegde.

Proef van 't omslag zend ik U aanst. maar Ong. Zult ge my 't pakje van Enschedé dadelijk zenden? 't Zijn letters voor den binnentitel van den Gouden bruiloft. – 't Omslagje voor Bergh's bundeltje

Zal ik ook in orde brengen; de laatste vergis-
zyn afgezet. Nu nog maar intrend aanteekening
en voorwerk; dan is dat ook af!

Zorg s.v.p. voor een mooi fijnkleurig
omslag papier voor den Gouden Kruiloft, wilt ge?

Toen ik geen brief van U ontving voor F.
heb ik U al den gansten dag hier verwacht, om
ZEd. misschien zelf te gaan spreken. Komt ge
ook morgen met den Zondag? Doe het! Breng
Anne mee!

Maakt Uw Anne het wel? Groet haar
van ons. 't Is hier alles in orde.

Adio, in vliegende haast, als altoos

Fa V.
W.J. Reggelen

W. Gr. Zeggelen
4 Sept 1848

39

Mijn beste Kruseman!

Hierbij een proef van 't omslag voor den
gouden Kruiloft, die ik hoop dat U eenigzins
voldoen mag. De rand moest licht en luchtig
zijn om 't vignet mee te doen spreken. —
Anders heb ik Tollens de proeven zelf gebragt.
Gij moet de groeten van hem hebben. Mijne Maria
en de kleine Piet zijn mee geweest; wij hebben
er een aangenaam uurtje doorgebragt en zijn
tuin eens doorgewandeld. — Gij zou mij de proeven
terug zenden. —

Spoedig proeven van vokerijks bandeltje.
Ook van 't omslagje!

Adio, als altoos

Uw Ordem
W.J. Reggelen

's Hage,
4 Sept 1848

W. J. v. Zeggelen
5 Sept. 1843

's Hage, 5 Sept. 1843.

(40)

Beste Kruseman!

Daar zoo even ontvang ik de proef van Tollens terug met bijgevoegd pakket voor U. Ik doe U een en ander geworden, in afwachting van Uwe verdere beslissingen.

De oplaag is immers 1600 ex.?

't Gaat hier alles wel – Bij U ook?

Als altoos!

Z. à V.
W. J. Zeggelen

(41)

Beste Kruseman!

Slechts een handdruk – en een hartelijken groet en een hartelijken dank voor de beide werken mij vrijdag geworden. Ik zou U reeds briefvoerig over het Deel I van V.S. willen schrijven – maar de tijd faalt – lijkheeft mij van middag bezocht en daardoor dit weinige alleen. Ik hoorde met innig genoegen dat gij wel zijt en Anne met Jan levend/Ook hier is 't uitnemend. —

De brieven zijn bezorgd. Dat Tollens zoo is is heerlijk – ik denk, dat gij schik zult hebben in mijn laatste stukjes voor Een dichtbundel voor mijn Vaderland. Ik heb gisteren op den inhoud gespouwd. Goddank: het zal nu niet aan mij liggen als 't 1e October niet in de wereld is. Weet gij wel dat ik veel kans heb hier Kiezer te worden? Dat hebben de vaersen gedaan, man!

En nu – een handdruk nog en een groet Het inliggende moge welkom zijn en zeker is 't dat, zij zoo wel 't een heeft opgesteld met de breinaald als de brief zelf. Adieu!

Uw Mend

Bilgt

5 Sept 1868.

S. J. v.d. Bergh

5 Sept 1848

's Hage, 6 Sept. 1848

(42)

Mijn allerwaardste!

Hierbij revisie van het Omslag op tweede lei wijze, No 1 met, No 2 zonder verbindingslinien 1 zou mij wel bevallen. Kiest ge evenwel 2 dan dienen de midden bloemen er uit; daarom heb ik er maar stukjes papier overgeplakt. eigenlijk staat No 2 ook goed. Ik denk wel dat een van beide U nu bevallen zal.

De proeven heb ik heden morgen terug ontvangen. Och vergeef het den zetter dat hij met al dat verloopen door verplaatsing der vignetten, een paar greepjes niet op de regte plaats heeft gezet. Het schijnt lomp, maar 't kan zoo gemakkelijk gebeuren!

Ik zal heden avond eene laatste revisie nemen om daarna met den afdruk te beginnen.

'k Heb heden Rochussen bij mij gehad. Hij vertrekt aanst. vrijdag naar Londen. Vermoeden heeft, gelijk hij mij verzekerd heeft, de tweede serie van houtsneden in behandeling. — R. zou mij zoo wel zijn adres als dat van den houtgraveur doen geworden, zoo wij mogelijk te schrijven hadden. —

Och

S. J. v.d. Bergh

5 Sept 1848

's Hage, 6 Sept. 1848

(42)

Mijn allerwaardste!

Hierbij revisie van het Omslag op tweede bij wijze, N° 1 met, N° 2 zonder verbindingslinien 1 zou mij wel bevallen. Kiest ge evenwel 2 dan dienen de midden bloemen er uit; daarom heb ik er maar stukjes papier overgeplakt. eigenlijk staat N° 2 ook goed. Ik denk wel dat een van beide U nu bevallen zal.

De proeven heb ik heden morgen terug ontvangen. Och vergeef het den zetter dat hij met al dat verloopen door verplaatsing der vignetten, een paar greepjes niet op de regte plaats heeft gezet. Het schijnt lomp, maar 't kan zoo gemakkelijk gebeuren!

Ik zal heden avond eene laatste revisie nemen om daarna met den afdruk te beginnen.

'k Heb heden Rochussen bij mij gehad. Hij vertrekt aanst. vrijdag naar Londen. Vermoeden heeft, gelijk hij mij verzekerd heeft, de tweede serie van houtsneden in behandeling. — R. zou mij zoo wel zijn adres als dat van den houtgraveur doen geworden, zoo wij mogelijk te schrijven hadden. —

Och

W. J. v. Zeggelen

Och dóé mijn vrouw eens het genoegen en laat bijgaand briefje bij Nicht Ret benoorgen. Wilt ge?

Nog niets van Enschedé ontvangen?

Ik heb Chr. van Schaick in orde ontvangen. Hij circuleert op dit oogenblik het in de stad aanst. vrijdag hoop ik hem weer bij mij terug te ontvangen. Voor de verdere expeditie zal ik, voor zoo ver ik 't kan, zorgen!

Adio, mijn waarde, groet Anne ook van Maria.

Als altoos

Ta V.

W. J. v. Zeggelen

Nu zal Bergh achter elkaar afloopen

W. J. v. Zeggelen

8 Sept 48

's Hage, 8 Sept 48.
klokke half 12 ure 's avonds

43

Beste Kruseman!

Hierbij nu een nadere proef van 't omslag; Je moogt het raar vinden, maar ik vind hem nu zoo mooi dat ik er waarlijk verliefd op ben. De laatste veranderingen hebben er toe meegewerkt om het nu tot een behoorlijk geheel te vormen. Eere je smaak! Ik vond je veranderingen gepast en fermgevoeld. –

Hierbij ook een omslagje voor Berghs bundeltje dat zich nu door echte eenvoudigheid karakteriseert. Zouden we er ook andere meer sprekende hoekjes aan maken? Moet er ook een rugtiteltje op? Ja niet waar? 'k Zou dit al hebben laten veranderen; maar 'k had op dit oogenblik er geen gelegenheid toe, en 'k dacht Uw oordeel eerst te vragen.

'k Zal U de hoopen van Berghs bundeltje maar vast toezenden. –

We zijn aan 't drukken van 't 1e blad van Merschert. – 'k Heb heden morgen Rochussen

by my gehaald; 't liet toen de eerste afdrukken
iets en weg kwam met verdriet van aanmerkingen
op de vignetten; hij beloofde mij er volstrekt
geen te hebben, en was, waar hij mij verzekerde,
in alle opzigte te vreden over den druk. 't Hoopt
dat gij het ook zult zijn. Intusschen zal het
Uitgeverij veel moeite in hebben om alles op
den door U bepaalden tijd voor de eerste aflevering
gereed te hebben. Er kan slechts één pers
aan werken; ge begrijpt 't is werk dat ik niet
aan iedereen onderhanden kan geven. – Ook laat
ik U den prijs nader opgeven. 't Is nu geen gewoon
werk. 't Moet eerst een zien hoe 't koopt. Meer
echter verzekering van onze billijkheid. –

Rochussen heeft mij gezegd dat al de vignetten
geteekend en reeds bij vermonden zijn, zoo wel
die voor den 2den als 3den Zang. Dus 't hangt
nu maar van den graveur af. – 't Moet
de plaatjes waar de beschrijving den text ~~opsluiten~~
moeten houden. Dus van die zijde voor U eenige
gemoedsbezwaring. –

En nu mijne waarde, alweer gevreugd,
ook van mijne Maria (die op dit oogenblik
neven mij zit) zoo wel aan Anne als aan U

Och, ik bedel bij U voor Mie om een kwartje
voetje. – Ze maakt mij met uwe vele
gelegenheden nog brutaler. Dankzij kwartje.
't Is dank voor de dorpsuitvoeren van Uit Blaricum
en de Dalboers; ze zien er beide mooier uit
dan ooit.

We hebben heden den Heiligeboorte: Domine
bij ons gehad en hebben nog in den namiddag met
hen een uitstapje naar Scheveningen gemaakt.

Adieu, mijn oppersbest Neef. Ever yours

W. J. v. Heggelen

W. J. v. Heggelen
10 Sept. 1845

's Hage 10 September 1845

(44)

Mijn beste Vrindsman!

't Is waar het ontwerp van vdVl. was alles
simpeltje uitgevallen. 't Leek het aan den Heer over
gelaten met hem te zeggen dat hij een vervolg
tje zou componeren. 't Komt te groot, hij pas gelat
wordt een vervolg niet betaald. Daarbij tegen zijn
dank zend ik het U, omdat er op 't oogenblik geen
hij was tot herstelling; 't wird ook niet af 't U mogelijk
bevallen kon. – 't Doet mij pleizier te zien dat dat niet
het geval was, want mij beviel 't ook niet. Er
wordt nu een aardje gent in den krant van de heuvelrij
te zijn uit de kleine romans van Sakri. – Spoedig hebben
anderen prof. –

Over 't papier den beiden omslagen zal ik
morgen verklaring bij Charon gaan, enkel een bevestiging.
't Hoop alles in orde voor U aft maken, ook 't bepaaldje
van 't omslag papier. –

Maar nu een andere twaarzijding! Van de Weijer
heeft helpt koopt nu mij, iets meer dan mij bevallen hebben.
't Heb het papier voor de laatste blijde uitleen afgeleverd
gemaakt dat ik nog circa 1400 vellen te kort kom. –
't Heb een gezien of mij ook papier kunden dat er geschikt
bij kwam; ik zend U daarom hierbij een monster van
ons en een van U door Uitgever Bogaert gelevert). – 4 Over

is het wikkel; vind gij 't goed) dan en 't verschil is klein niet te groot, dan zullen wij 't er maar by doen? Is't goed? – Anders zou ik U verzoeken te zorgen dat ik binnen een paar dagen die kon wil ontvang.

Och wilt ge bygevalgden brief, zoo dra mogelyk by Enschedé doen bezorgen? – kan 't heden met den Zondag niet, dan 's Mgs morgen, achtend Dag!

De proeven van 't Omslag (zonder Bruiloft) en de Bestellingsbrief zyn my heden morgen gezonden.

'k Zal U de proeven van Bergh's handelbje en van den zonder bruiloft, by eene nadere zending doen gewaar; doch, ik heb niets van't eerste dan de Laatste Reize, waar by 't fiat tot afstand hen opgestuurd heeft. Zyne Kopyen heeft hij by de proeve-turing gebruikt; die heb ik U niet.

Hierby een blaz dat ik denk van de koop afgeeind. 't Is nog nat en zal nooit droog, fatsoeneerd –

Dank voor uw kaartbriefje van Maria. Zy stuit hier is ook haar dankjen voor zoen. Heb ik maar namens U van haar in ontvang genomen. Ze heeft my gezegd er voor te zorgen 't Vaak present te

(Kaartje en Laatbriefje)

hebben gekregen met Kerstmis; doch 't regt is, eerstgeboren te heeft hier gelden en Laatbornelia is bezitster gebleven. –

Dag, myn waarde, dag, goede Anne, dag – lieve Jan; alle maal goeden dag. Ik zit myn sondagsje op 't kantoor hier te brengen. Alles is met de Kinders heden morgen naar 't Bosch gegaan. –

Ug hebben moeten bedanken voor den Gouden Bruiloft van Graaf Lodewijk. Hy wil my nu zonder groote moeite al niet meer buiten de Stad begeven. Hierover by mondje, zoo ik hoop, wel eens nader.

Adio, een kus van

Uw vriend
Wz de Clercq

Vind je niet dat ik hier
langer kon fataalder en
schryven?

W. de Clercq
Sept. 1843

Myn beste Kruseman!

't Was half vanmorgen 10 uren voor onze jongen met den ingeleiden te den morgen van den eersten treintrein waren komen loopen met de boodschap juist overtuigd. Er zat intusschen niets anders op dan met den tweeden te expediëren, zoo als ik zoo zaam met den anderen reisvoorhad –

Zoo 't zy: er is nog niets over thuis!

U brachte niet op 't zenden van de proef van 't Omslag. – Heden middag 1 à 2 uren of half 3 begint men met den drukker van – Hebt ge nu een overwegende reden om te verlangen dat die druk niet doorgaat? Laat het my dan per Telegraaf weten, met de woorden: Niet doorgaan! Denk ik gelooft met dat 't Laatste niet noodig zal zyn? –

Wat de bestellingsbrief betreft, hieromtrent zal ik op Uwe terugzending der proef wachten. – 't Zal intusschen hiervoor 't papier by de Charta sinapis gelegd worden –

't Omslag papier voor Bergh's bundel, en den gouden bruiloft tot 't al vast gezonden.

Adio, wanneer spreek ik U eens? Er ligt my veel op 't hart! – 't Zal wellicht binnenkort meer van zyn worden. De epoque van overgang der veranderingen

in mijn lot schijnt nog niet voorbij. 'k Ken
op dit oogenblik zielebedroefd en diepverontwaardigd
tevens over de boosheid van de menschen die mij omr-
ringen. Alleen mijn lieve, brave Maria kan
mij het leed doen vergeten, dat mij wordt aangedaan.
Zoo ooit dan ondervind ik uw de waarde van een
meegevoelend hart. 'k Was voor eenige dagen al te gelukkig!
Dat kon, dat mogt niet!
Adio, adio; spoedig maden.

Zab.
W. J. Hegreles

E. Schiotling
12 Sept. 1848

Madame Ruiseman
Haarlem

12 Sept 48

(46)

Wel lieve Anne wat heb ik te en
lewe schrandere wederhelft hartelijk uit
gelagchen toen ik uwe beide lieve brie
ven ontving maar zonder het bewuste
epistelje – Nu ik had deen dag wel
een lach verwekkend medicamentje noo
dig ik lag met eene gedachte kunst
achter de gordijnen met zieke keel
en alle mogelijke narigheden van zware
koude – 't begint te beteren maar
toen heb ik heden de goede D van
Schaick met eengewatteerde hals
moeten ontvangen – kent ge niet her
mis houden? – ik genoot er jaarlijks
veel van door al de trommelende jeugd
en fluitende en piepende instruments
dat ik mijne gehoorgangen ook ga
watteeren – het is een aardig menschen
D. v. Sch. maar ik had er weinig aan
daar ik moeite heb te spreken en mijne
ouders het gesprek leiden op onderwerpen
daar ik liever andere voor in de pleuts

in mijn lot schijnt nog niet voorbij. 't Ken
op dit oogenblik zielsbedroefd en diep verontwaardigd
tevens over de boosheid van de menschen die mij om-
ringen. Alleen mijn lieve, brave Maria kan
mij het leed doen vergeten, dat mij wordt aangedaan.
Zoo ooit dan onderving ik uw de waarde van een
meegevoelend hart. 't Was voor eenige dagen al te gelukkig!
Dat kan, dat mag niet!
Adio, adio; spoedig nader.

J. à V.
W. J. Hegeler

E. Schiotling
12 Sept. 1848

Madame Bruseman
Haarlem

12 Sept 48

(46)

Wel lieve Anne wat heb ik te en
lewe schrandere wederhelft hartelijk uit
gelagchen toen ik uwe beide lieve brieven
van ontving maar zonder het bewuste
epistelbje – Nu ik had deen dag wel
een lach verwekkend medicamentje noo
dig ik lag met eene geduchte kunst
achter de gordijnen met zieke keel
en alle mogelijke narigheden van zware
koude – 't begint te beteren maar
toen heb ik heden de goede D van
Schaick met eengewatteerde kuls
moeten ontvangen – kent ge niet her
mis houden? – ik geniet er jaarlijks
veel van door al de trommelende jeugd
en fluitende en piepende instrumenten
dat ik mijne gehoorganges ook ga
watteeren – het is een aardig mensch
D v Sch maar ik had er weinig aan
daar ik moeite heb te spreken en mijne
ouders het gesprek leiden op onderwerpen
daar ik liever andere voor in de pleuts

gestold hèt – ik hoop dat zyn Welaard:
my ons naar de Lydsche kunst zal
draaien, als ik met beter bespraakt
zal zyn want ik heed veele magen en
er kwam niets van – Doe my ons het
plesier liève Anna en Sibrig my met wies
die moeder van Anne Michiesen, gedaan
is dat lewèt begraven is niet meer
kan niet meer zyn als naam kennen –
Myn vader stelt zyn wis niet maar niet op
hy heeft verhinderd en heft misschien beter
erby gekregen die hem alles gemakkelyk
maken, dus moet ik blyf alles by het
oude en dat is dewyl opperbest niet
waar?

Ik zou u Zee waarom niet een andere
liefde maken, kennen niets – nu mag
het al te dol, om de Hoogen dat is beter
te zyn ik ga in een klooster en koop het
er beter te maken dan Heloïse die my
meent te zeggen: What means this tumult
in a Vestals veins! –

Theodore (myn neef) is by Zo vaarder Gat
dat lief met myn, hoe hy zyn Ed myn gaatjes
hoek kragt – het deed my niet genoegen
dat hy gaat komen per ik Rotterdam

kust – hy hals ik me voor een mensch
Heer hebbe tuig gehuyzen, veele kaarten be
Zeeuw is in het dat een dat mogt dus
zyn dan kom ik my alree nog een ondeug
aan, dat niet mooi, dan leke ik te veel
zyn en zeyn te netteltje me met ik kan
nemelk gaan, etes en blink dus af
met de pen om met de lepel te
hanteeren – kus me kleine kikker
zeyn ons nu my – groet ons ge
aeste fami en Zeeuw pieremme zyn die
zeyn ons by ons zeeuwen – ingelekt
my hete Anna Symbelisch Blij

Wy komt het stille als by my alegt is
Amstel dollar de by komt? – anders
Set ik u in de philologie en zy dat Heer
Ge een grootes dieg is die niet by een
burger meent, een arme jongspeenaat
Zeyzaprime heeren wil – adieu

Excuse je vous en prie si vous griffonnez
C'est par le fait de la lune (plat vau)

Amsterdam, 13 Sept 1841

Zeer Geachte Vriend!

Hartelyk dank voor al het gezondene het
een en ander als het andere —
in alles herkende ik Zeeuwsch Vlaanderen
Gisteren was den dag zeer schoon voor my
Eenzaam wandelde ik in de boekzaal —
Vandaar liep ik dat de Lutheraan de kamer in
Spriette Zaltbommel onderwinden — ik dan my wandelig
uits by maar eyghenaad niet al te groote afkeerigs — onder
den titel: Snipperaars — afvorderingen te Utrecht voor mannen
uit den beschaafden Stand — en er wordt en hoon is uis
selen en alle soorten van natuurlyke zaken hinne sondermaaksels — uit
alle hemelsbreede — uit de vier windstreken te samen gebragt
maar een maanmaak is een boek en aards tyzen als
ik zeer genegen tot een vaart of wederwaardigheid, niet
waar? — Naar myn idee dan het zy nodig te dat er een
bestaat — niet de Lutrappen als Martha en Mr. niet een bepaald
gedeelte als het alleen — niet Lutke natuurlyke als
het herkabinet en van Europa onderscheiden deze bepaald
een naam te zyn — als mij maar een enige goede mede
menschen kenden zy lezen, en ik? dan niet u en het beter dan
ik my tee dan ik — het steek my niet en wil niet te maken
en is misschien als een — en Mr. Thorbecke niet zyn beschaafdheid
my meyje Zeeuwen en dan my by te nemen — maar we moeten
my een wandeling op de Veluwe Andere Heeren Lucht — ik beleurre

vul mede op dat ik brand van verlangen om het door te zetten

De Algemeen Secretaris van het Amsterd: Afschaffings genoot[illegible]
is Mr J Heemskerk Az: adv: Kruisgr by de harten [illegible]
N=282 – ende Secret van het Arnhems afschaffing gen:
is H B Bruijn Boekhandelaar –

Reeds aangenaam zal het mij zijn zou te beide personen
het boekskes aanbiedt – en mij nog 2 ex wilt toezenden
Heelaardig dat briefje dat u mij zend –

Weer verzekerd van mijne hoogachting

Uwe dienaresse en vriendin

Elise Schiotling

E. Schiotling
13 Sept 1848

W. Ed. Ed. Schiotling
H. Kruseman
Haarlem.

W. J. v. Zeggelen
14 Sept 1848

's Hage, 14 September 1848.

48

Waarde Kruseman!

Hierbij nu de Bestellingslijsten, waarmee ge nu, zoo ik hoop, vooreerst geholpen zijt. —

Morgen stel ik mij voor U de rest van blad 1 en overmorgen die van blad 2 van den Gouden Bruiloft te zenden. Ten opzigte van 't verdere drukken der omslagen wacht ik Uwe nadere orders af. — Ook wacht ik 't proefje terug van Berghs bundeltje, met Uwe decisie daaromtrent. — Heden drukken wij 't laatste af van 1.D.Bl. Nog in deze week ontvangt ge blad 7, 8 en 9. — In 't begin der volgende 3/4 blad 10, voorwerk en omslag.

Is het zoo goed?

En nu, komt ge heden of morgen? Ik hoop het, en tevens dat gij mij eenige oogenblikken moogt schenken. De menschen die mij deze week zoo bitter geschaad hebben, toonen mij weer vriendelijke gezigten! Uw vindt ge zulk een karakterloose contenance? — Mijn geluk evenwel blijft voor hen strak staan. — Ik heb Goddank, met energie kunnen spreken; ik heb mij veel bedaardheid kunnen bewaren; doch ik wil nog [illegible] satisfactie en niettegenstaande dat blijft ik bij mijn besluit [illegible] mij van hen vrij te maken; 't mag nu weer wat wil blijven, over [illegible]aanden heb ik weer de zelfde tooneelen te wachten. — Ik kan [illegible] niet leven, 't voor niet bij hen!

[illegible]anwel, beste Kruseman, geloof mij steeds Z. A. V.

W. J. Zeggelen

Wel Edelen Heer

Den Heer A. C. Kruseman,

~~Boekh.~~

Inhanden

's Hage, 16 September 1868.

(49)

Beste Kruseman!

Eerst een woordje over onze zaken! – 't spyt my dat ik in de onmogelykheid ben U dadelyk te helpen. – Uw eigen raad om alles eerst goed te laten droogen is oorzaak dat wy van blad 2 van den gouden bruiloft nog niets verder gesatineerd hebben. – Blad 1 evenwel lag geheel gereed, van daar dat ik U dit maar vast toezend. 'k Heb dadelyk een paar honderd vellen van blad 2 in de satineerpers doen zetten en zal U die ~~morgen~~ nog heden avond per laatsten trein doen geworden. Maar, hoe moet het met de omslagen? Daar meldt gy niets van! En ik veronderstel toch dat gy die ook noodig hebt. Is dit nu zoo, dan is 't nog gekker, want daar is er niet één meer van gedrukt dan 't bestelde boosal. – 'k Zal er heden ~~avond~~ in allen gevalle voor doen natten; opdat men ze morgen of maandag morgen drukken kan. Heden kan het volstrekt niet; want ze gevoelt 't genatte papier moet voor zulk een druk, eerst behoorlyk doorstaan. Hebt gy nu evenwel geen omslagen noodig, schryf het my dan maar illico af. Doet ge?

In den loop van aanstaanden maandag en dingsdag zult gy de rest van Berghs bandeltje ontvangen. – Voor de te kartonneren exemplaren zal ik 20 aparte afdrukken doen maken.

En nu, goede vent, hartelyk dank voor Uwe broederlyke heil wenschen en Uw door my op prys gestelden vriendenraad. Och, wat heb ik den goeden God te danken voor de heerlyke lotwisseling welke ik binnen een jaar in myn huisselyk leven ondergaan heb! Helaas dat ik weer een nieuwen kryg moet voeren tegen beknompenheid, laagheid en valschheid. – 'k Heb er gisteren weer nieuwe indrukken van gekregen. – O, hoe gelukkig my myne lieve Maria gister gemaakt heeft, – ik kan het U niet zeggen! Wat had ik

ik een keerlyk ontvaken, by de ontdekking van een valsche vriend en by de zegebeden van een paar lieve kinderen! Dat werd ik verrast door de overkomst van Com Westerkappel en Pietje; het deed my goed zoo veel ongeveinsde liefderen vriendschap tegenover zoo veel veinzerij en jaloezy; want och, we hebben ook drie zeerlyke uren moeten doorbrengen in 't gezelschap van een troep, die ik hoe langer hoe meer te mistrouwen heb, en die ik, omdat ze mij voor 't oog beleefdheidshalve moet behandelen. - 'k Heb 's morgens den ouden Heer en Jager, 's middags het zoontje en meisje niettegenstaande dat alle de waarheid gezegd en 'k was er nog al bedaard by. De laatste heeft bekend dat zy tegen hun gestoord had, als ze echter de reden hoort waarom dan zult ze lachen. „Ik had ergens verteld dat ik van 't bovenhuis afzag omdat ik meende voor hen plaats te moeten maken, en dat terwyle ik achter hun gewerkt, dat zy er niet op wilden." - Voorzeker een onpermitteerde logen, aan de andere zyde een zeer gezocht argument en twist te zoeken. De menschen, waar ik 't aan verteld had, mogten niet genoemd worden enz. Alles te laf om er zich voor om te maken. - Ave! zy, 't is een hoop venynige wormen, die door elkaar wriemelen en elkander bemelty. Ja wel, ik moest er my van los maken. - Ja heb besloten en myne goede Maria voor een onder lyden voor de om materieele redenen verplicht was te verkeeren met menschen die ze niet hoeft te achten. - 'k Heb 't ook al reeds aan den ouden Heer gezegd dat ik voor een volgend jaar naar een andere bestemming zou trachten. „Ik hoor goed," zei hy heel kalm. „Nu mijns gaande, wy zullen zien wat God wil. Mijn pad is my door den Heemel voorgezichtaan afgebakend, dat ik wel hoop dat ik niet verder licht zal kruipen in hetgeen my te doen staat." - Met schikken en toegeven evenwel, zie ik, kom ik er niet; dat heb ik jaren reeds ondervonden. 'k Gelooof dat er nu een tyd van handelen voor my aanbreekt.

Dag myn goede Vriendin, groet Uwe Anne, ook van myne Maria en gelooof my onveranderlyk.

Uw Vriend
W. Bilderdijk

P.S. De schrijft my nu van vijf 200 Gl. op 6 Oct. te zullen leggen. - Weet ze wel dat ze my een raar geval opgeven? Hoe veel moet er van ons hoog gesproken? Hoe veel moet er nu in 't verre leeven 1700 of 1900?

W. J. v. Zeggelen
16 Sept. 1848

Welgeboren heer
Den heer A. J. Kruseman
te
Haarlem

W. J. v. Zeggelen
17 Sept 1848

(50)

Mijn Beste!

Ik ontving gister avond Uw brief zoo laat dat ik er niet meer aan voldoen kon. Daar hebt gij de revisien per eerste spoor. Vindt gij goed om der spoedwille, mij per telegraaf te doen weten dat ik met afdrukken van 't omslag kan voortgaan? Doe het dan. Anders wacht ik antwoord per heerenden trein. Papier voor de Bestellingbrief hebben wij niet. Ik zal ~~ik~~ dat bij Charro voor U bestellen!

Vliegend, vliegend

'sHage
17 Sept. 48
7 ure 's morgens

J. J.
W. J. Zeggelen

W. G. v. Zeggelen
18 Sept 1868

Aan Bl.
Den Heer A. Kruseman,
Boekhandelaar
te
Haarlem

Bhol
anneef een
pak papier,
voor nat en
schade bewaren

's Hage, 18 September 1868.

(51)

Beste Kruseman!

Hierbij de rest van de 1600 van het 2e blad van den Gouden Bruiloft. De overige 200 complete Exemplaren volgen naden. Hiernede is immers nu die pressance niet? — De naden bestelde 300 Ex. omslagen zijn gedrukt. Met den volgenden trein hoop ik met Maria in Haarlem te komen, dan zal ik er 100 meêbrengen. Och, wees zoo goed en laat een van Uwe jongens mij tegen vijf uur aan 't Station afwachten, dan zal ik ten 't pakje afgeven; want ik zal den tijd niet hebben eerst ten Uwent te komen; 't moet dadelijk naar de Bode. 't Ben er eerst gisteravond toe besloten, omdat ik bemerkte dat ik Mieer zult een regt genoegen mee zoû doen, 't geen ze evenwel voor mij verborg, omdat ik er geen lust toe had. — Wees zoo goed en zeg aan niemand dat wij komen; 't moet een verassing blijven, dit was de begeerte van Oom W., die er alleen van weet behalve gij. — 't Heb order gegeven dat de overige 200 Ex. heden in de Satineerpers gaan, opdat U die ~~U~~ benevens de omslagen van v.d. Bergh morgen per tweeden treinkunnen gezonden worden. — Optimé? —

't Hoop den tijd te hebben U morgen ochtend nog eens even te zien, schoon ik nog al gejaagd zal zijn; want ik

neem my voor per tweede (of derde?) trein weer huiswaarts te keeren.

Adieu, myn waarde, dank steeds voor Uwe hartelyke belangstelling in mij. Weer verzekerd van de ongeveinsde genegenheid van

Uwen Vriend

W. J. v. Zeggelen

P.S. In 't pakket zit nog ~~een~~ het verteerende gedeelte van blad 9 van vol 3.

's Gravenhage 20 Sept. 1848.

(52)

Amice!

Het was zoo ernstig niet gemeend met de door mij voorgestelde vraag. 't Was meer eene aardigheid dan het afvergen eener verantwoording, dat natuurlijk buiten mijne bevoegdheid lag. In de zaken moet ieder vrij zijn. Intusschen ontken ik geenszins dat ik gaarne mededing naar het uitvoeren uwer nieuwe onderneming en ben ik in staat u hierbij het navolgende optegeven.

Wanneer de platen slechts gekopieerd behoeven te worden (niet verkleind, vergroot of naar schetsen afgeteekend) dan neem ik aan, U die als de modellen te leveren, voor Zeven en een halve Cent per vierk. nederl. duim van het blokje waarop de gravure staat. Wel te verstaan dat het blokje dan ook niet grooter ~~gerekend~~ is of gerekend wordt als de uiterste punten der gravure noodzakelijk maken. Zoodra er kwestie is van extra teekenwerk kunt ge U daarover met mij of een teekenaar, wie ook, verstaan.

Voor het drukken van 500 Exemplaren als de Fliegende Blätter zal ik f 18.- berekenen, onverschillig of daar tien gravuren in voorkomen dan wel meer of minder. Pletten, vrachten en briefporto's worden afzonderlijk berekend. Mogelijk wordt het elders goedkooper gedaan; doch ik meen U te moeten doen opmerken dat ik bij mijne berekening voor iedere vorm een dag gerekend heb voor toestellen, zoodat er bij mij drie dagen met ieder blad gemoeid zijn. Doen anderen zulks in anderhalve dag, dat is hunne zaak dat is hunne zaak, doch eens en vooral heb ik mij voorgenomen liever geen werk aantenemen, dan met verlies, of zonder er de noodige tijd voor te kunnen nemen. (Haast, zoo als zulks met de Bijb. V.N. wel eens het geval was, natuurlijk uitgezonderd).

Na hartelijke groete, als steeds

Uw Vriend

[illegible]

R. Fuhri
20 Sept. 1848.

Mijnheer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem

W. J. v. Zeggelen
Sept 1848

53

J. L.
16. Mijn waarde!

Zie hiernevens een gedeelte van het 2e blad van den Gouden Bruiloft, alsmede nog in twee pakken al het geen er van Berghs bundel gereed was, als blad 7, 8 een gedeelte van 9, driekwartblad 10 en een halfblad voorwerk. Aan dit bundeltje ontbreekt U nu nog het andere gedeelte van blad 9 als mede de omslagen. Dit laatste, zoo wel als 't overige van den gouden bruiloft geworden U in 't begin der volgende week.

Ik zie van U nu nog het antwoord op twee vragen te gemoet.

1e Moeten er nog 200 Ex. of 100 gedrukt worden boven het reeds gedrukte aantal van 1600 op den eersten Zang van den gouden bruiloft?

2e Moet ik nog 200 omslagen laten drukken? Voor deze laatste heb ik het papier reeds in voorraad doen natten.

Adieu mijn waarde, als altoos

Zeage.
Sept 47

J. à V.
W. J. Zeggelen

Clan No 2

Den Heer A. Kruseman,

Boekhandelaar

te

Haarlem

met drie pakketten
gemerkt K.
voor nat en schade
bewaren

80

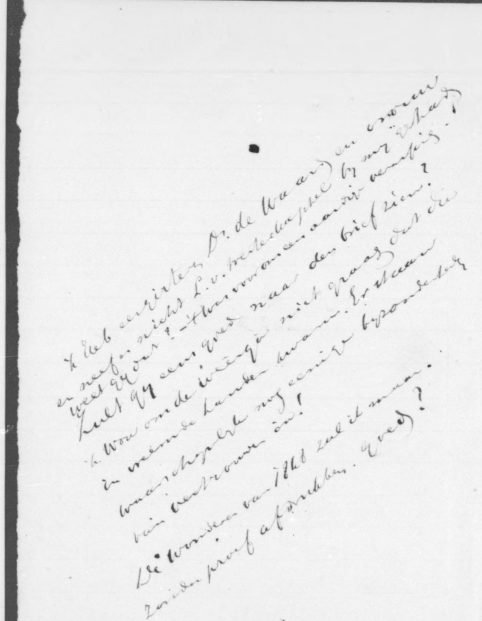

Dank, Kruseman, voor Uwe welwillende zeiden 't afstaan Uwer bijdragen voor de Rijgs. Alm. Ik hebben Laurens Coster en de Wonderen van 1848 gekozen. Aan Coster heb ik een ander slot getimmerd. Hierbij 't proefje er van. Och zend mij dat heden nog terug! 't Heb er een K onder doen zetten, is dat goed? Wat moet er onder Uw 1848? Ook K of Kruseman?

Heden zend ik U per schipper de andere helft der bladen van den tweeden zang van den Gouden bruiloft. Zijn de laatste vignetten nog niet gearriveerd?

Och wilt ge den ingesloten van Sideman aan Ds. Sybrandi doen bezorgen?

Aan een der pakketten van den G. Bruiloft zal ik, bovenop, de proef afdrukken van den houtgraveur voor U leggen.

Hierbij een brief van Mie voor Anne.

vale

J.J.
Vegelin

't Heb eergisteren Ds. de Waard en onzen en neef in nicht L. v. Westerkapel bij mij gehad. Weet gij dat? 't Was voor ons een aardige verrassing! Hult gij eens goed naar den brief zien? 't Wou om de weerga niet graag dat die in vreemde handen kwam. Er staan waarschijnlijk nog eenige bijzonderheden van vertrouwen in!

De Wonderen van 1848 zal ik maar zonder proef afdrukken. goed?

W. J. v. Hoggelen

J. J. v.d. Vorst
21 Sept 1848

(51)

Beste Kruseman!

Juist had ik gerasd om nog deze maand klaar te zijn met de aankondiging der Amsterdamsch- ik heb er bij mijn Zaterdag ontvangst aangeteekend en uitgepluisd stuk en er is verschillende van. "te rede." Ik krijg p- pennetjes met uw kantteekeningen per post van avond terug, opdat het mogen gebruikt afgedrukt worde.-

Als ik u niet anders te berichten had dan uitgaande recensie zoo zou ik u niet op de 14th post gemaakt hebben- maar eergisteren kwam de Ks Martijn bij mij, en meldde mijn aanstaande, dat ik a mal geweest zou hebben herroept, wat ik niet en de verwachting gewaard van de praaf die zou komen.

Op de uitgaaning is er veel meer overgeschoten over de Maatschappij- want daar iedere afdeeling voor zich recht deze de opname had, was het punt uitgemaakt, en mij kon dus dumaarlijk van alle kant alles of tevens bij onderhouden. Martijn had hem echter gesproken en eerst op den land terugkomende, en de mogelijkheid daarvan, was dat hij zeide rekenen toe te stemmen en de uitgave en dat hij met Marlé er niet anders voor zou mogen dan een paar exemplaren. De Ks Martijn raadde mij aan, u te schrijven, dat u een stand; maar ik kan de Commissie niets dat officieel van hunnentwege verspreid. Opdat van Martijn een anderen weg niets- dat zou Martijn wel verzoeken zijn dan te herinneren aan hunne belofte. Te beantwoorden dat ik juist het uitblijven, vroeg hier het respectpaar- pierogen bij dat ik gebruikt had om de zaak te verkoren. Of het Martijn met een naam voorloopig bedankte voor zijn moeite en kan verschaffen, dat ze dat ook zouden doen of de exemplaar.- dat was immers goed?

Dank voor uw exemplaar van de Gouden Bruiloft, waarin ze mij reden veel genoegen hebt gedaan.

Hebt het Prins en met Jan? Hier is alles, God dank! bij uitnemend had?- Valsplaren schaf op de Gouden huwelijk, of waart ze daar niet bijgenoemd?.

En trouwlede, die uitemplijdheid.- — ik zeg met Lezer weg- dikke vaste. Adieu veel groeten van Maria aan Lina en u en ken zij.

Alles vriendelijk.

J. J. v.d. Vorst

21. Sept 1848.

W. J. v. Hoogeveen

S. J. v.d. Borgh
21 Sept 1868

Beste Vriendman!

Juist had ik gevraagd om nog een maandje klaar te zijn met de aankondiging van Mariekerk – ik heb er mijn Zondag oefening aangelegd en uitgedacht juist over dit onderwerp. "De reden?" De hoop – spreekt het zich niet uit dat de kantteekeningen per post van ons terug, opdat het werk verhaald afgedrukt worde –

Ook ik ben niet anders te spreken dan uitgezonderd recensij dat mij, ik zou u niet op de 4th post gevraagd hebben maar eerder toen de Ds Martijn bij mij, en meldde mijn medewerkendij, dat ik u wel gelieve te hebben bevraagd, ware ik niet in de veronachtzaming geweest van de praef die ze doen.

Op de uitgaaring is weer meer over te spreken over de Mapleton maar dan ook afdeeling voor zich doch dezer de opname had, was het juist uitgemaakt, en mij hen dus onmogelijk na Charles Land te Oss of Boxmeer hen uit te volgen. Charles had hem echter gesproken en vernomen dat hij zeede voldaan had te stemmen en de uitgave – dat hij met Charles niet anders voor dan vaps. van een paar exemplaren. De Ds Martijn raadde mij aan u te schrijven dat het er niet staat, maar zij en de Provoost niets later schijnen van hun gedacht respect part te maken, een andere weg uit – dan zou Martijn wel vriendelijk dien dan te hernemen en komen bespreken. Ik bemerkte dat ik juist het uitbreken, waarop het hier bijzonder aankwam bij dat de uitgave tot en de zaak te bedenken – of het Martijn met een naam voorschijn bedenken om een moeite en hen verschaffen, dat je dat ons 2 en 22 dezer met de uitgaaring – dat was immers goed?

Dank voor uw exemplaar van de Gorsen Kruidkop, waarin ik mij reeds veel heb opgelezen. Lekker schaar.

Had het Sinne en niet Jan? Heer is alles, God dank! bij uitmuntendheid – Valsplaren schaar op de goede kruidkop, of waar je daar niet opgewonden?

Ja trompetje, dit verrukt, bedoelt – ik zij met zijn weg – dezer weg. Schaar veel groeten van Maria van Hoogeveen en van mij.

Uw vrind
S J van den Borgh

's Hage
21. Sept 1868.

HERHALING VAN BEELD
DUPLICATE IMAGE

W. Ja Zeggelen
24 Sept 1848

P.S. 't Wenschte wel gaarne
dat wij iemand hadden (een
onbekend of neutraal persoon)
die zich met de rondbrenging
belastte. 't Eebruikte daartoe
niet gaarne iemand van onze
drukkery.

'S Hage, 24 September 1848

56

Beste Kruseman!

Ik zend U hierby in der haast het briefje van den Heer vH. vB. daar zoo juist ontvangen. – Och schryf mij wat ik daar aan doen moet. – De auteur schrijft aan mij of hij U bedoeld had. Hy wenscht dingsdag de uitgave te zien. Daar zal zeker nog al een zware wys opgaan. Papier? Oplaag? Verdere arrangementen. Och schrijf my Uw idée. –

De sportrein staat op vertrek. – 't Heb dus geen oogenblik tyd.

Adio, Vliegend! Alles wel. Ryk ook?

Tot.

W. J. Zeggelen

W. Ja Zeggelen
24 Sept 1848

P.S. 't Wenschte wel gaarne
Aan wij iemand hadden (een
onbekend of neutraal persoon)
die zich met de rondbrenging
belastte. 't Eebruikt daartoe
niet gaarne iemand van onze
drukkery.

'S Hage, 24 September 1846

56

Beste Kruseman!

Ik zend U hierby in der haast het brief van den Heer VH. vB. daar zoo juist ontvangen. – Ook schryf mij wat ik daar aan doen moet. – De auteur schrijft aan mij of hij U bedoeld had. Hy wenscht dingsdag de uitgave te zien. Daar zal zeker nog al een zware wys opgaan. Papier? Oplaag? Verdere arrangementen. Ook schrijf my Uw idée. –

De spoortrein staat op vertrek. – 't Heb dus geen oogenblik tyd.

Adieu, vliegende! Alles wel. Bij U ook?

Ja b.

W. J. Zeggelen

Aan

Den Heer N. C. Kruseman

Boekhandelaar

te

Haarlem

(papier d'Angoulême) aan beide zijden ~~als~~ zoo glad als een spiegel; dik en zwaar, maar toch zacht en fraai op de bovenste oppervlakte aan beide zijden. Het doet me nu evenwel toch plaisir dat ik de voorbeelden heb. We kunnen er toch naar werken. –

'k Zend U hierneven de afgeronde 200 vel waaronder 2 een halve twee van blad 1.; die van blad 2 zal ik U over een paar dagen zenden – Het proef van 3 is U gister gezonden, en 't heb heden morgen de kopij, welke er niet bijgevoegd zoo, per post gezonden. Blad 4 zal ik U morgen of overmorgen in proef zenden. Maar de twede kant zal iets over blad 4 komen; dienthalve een kwart meer. –

Van harte dank voor Uw present Ty van Bergsbundeltje. – 't Is hier alles wel; by Woutje Papa d'A. is 't eden jarig. – Hy is op dit oogenblik zoo vrede lievend en zoo mak! wel onder een hoedje te vangen 't heb my (meer zeg ik U) dezer dagen dat ik uit de zaken wilde en dit nog niet gelaten heeft. – Ik heb dezen ouden zaterdag veel trek en het niet maar door te zetten. Ik zorgen evenwel waar de my in steken zou, ofschoon my wel wat zonde lijf; maar de knabben mogen moed niet. Uwe 't Ty 't moet zich spoedig beslissen. Eenen morgen was myne positie wel wat netelig; 't moest den ouden Heer feliciteren 't wenschte hem bepaaldelijk rust en vrede toe. Hy verplichtte dat in gelaten terme, en hoopte dat dikwijls ons moge blijven bestaan. Ik wenschte waarlijk niet liever dan dat, Wouw ik den man maar verbakken! Want de man die met zijn veel hartelijkheid de hand drukte, is in staat om my over een week of vijf tien te vervelen, al nu dat by door de jaloezy en beloorenpeerij wordt opgehitst. – Abdiqueerde hy maar; dan was 't wat anders; doch daar schijnt hy niet veel zin in te hebben.

Fanto Mies is nog te ontent. Ze blijft denkelijk tot maandag aanstaande. Het doet my genoegen voor mevrouw Mies dat ze nu en dan iemand uit Zwaluwen by zich heeft. 't Kunt haar ganse dagen alleen laten, en hoewel ze haar moeke niet mist in 't huishoudentje zou de winstpunt van de onaangename gebeurtenissen wel eens verdwijnen kunnen worden. Ten aanzien van my en van de kinders evenwel betoont ze zich zeer braaf en gelukkig, en dat doet me goed aan 't hart.

'k Heb tot myn leedwezen gehoord dat Uw oom N. met plan heeft gehad met Oom H. (op de 15de) mee te komen, maar 't heeft gelaten omdat hy niet wist of 't welkom zou zijn! 't Spijt me dat hy zoo iets van ons kon veronderstellen! Integendeel hy had ons veel, zeer veel plaisier gedaan, en moogt hy er Uwe moeder een nader bericht, om te zien hoe my gehuwd zijn; gelooft me 't zal ons van harte aangenaam zijn.

Vaarwel myne waarde, groet Uwe Moeder van ons en geloof my steeds

Uw oprecht
Wijsgeerig

Ltk. 1795 IV
58-84

W. J. v. Zeggelen
2 Oct. 1848

Welgeboren Heer
Den Heer A. J. Kruseman
te
Haarlem

's Hage 2 October 1848

58

Myn beste Kruseman!

Hierby de afgedrukte bladen 2 (zynde de laatste 200) Proef van blad 3 is nog by Tollens, 4 nog by U. Zoo als ge zeker gemerkt hebt, loopt de tweede zang meer dan 26 bladen. Er schrijft namelyk nog een kwart over. Dat zal ik U heden per post in proef zenden. Papa Tollens zendt my de proef niet gaauw terug, anders waren wy heden al aan 't afdrukken begonnen. 't Zal heden maar eens afwachten en morgen by niet ontvangen, er eens om zenden. Met Mees v. Berkel heb ik gehandeld volgens Uw verlangen.

Zoo als ge weet is Zuster Ant thans by ons. Ze heeft my verrast met een pracht Exemplaar van onze Bruidsfeestaardigheden. Bergh was gisteravond ten myne en we lazen 't een en ander nog eens na. Wat ons inzonderheid by de lezing veel pleizier deed was Uw Lourens Coster. Jongens, zeiden we beiden, wat zou dat met een weinig verandering aan 't slot een heerlyke bydrage voor onze Rly geestige Almanak zyn! Zoo juist in l'ordre du jour en zoo regt pikant en geestig!

Bergh animeerde mij U te vragen of wij
tot dat einde ook getuigen moesten, te gemoet,
zonder naam. – Wat zegt gij? Dat gij ons
groot plaisier en groote dienst meê doet, te kennen
U te niet te zeggen. We zullen nog voor een paar
bladen verlegen zijn & zoo zoude ons publiek zoo veel
als voor ons een welgevallige bijdrage zijn. – Och
ja, mij eene hoe gij er over denkt, en, zoo gij er
in bestemt, of gij voor een ander dat zult zorgen
en of gij U den naam of slechts initiaal of naam
gedrukt verlangt. – Kunt gij U echter voorstellen al te
groote tendentie niet verantwoordt, in dat geval,
hoewel U een tijdlang zoude, blijven wij met alle respect
voor Uwe nedergelegde overtuiging
Uwe dienstwillige vrienden.

Jonker Mr. gaat U ook Luiswaard heen. –
Zie U bij de maal? – Wij mij zeer gaarne! – Groet van
Uwe Annevan ons beiden; ook de familie van der
Brakenier gaarne. Adieu mijn waarde, als
altoos, van hart

Uw ganz ergebener
W. J. Hofdijker

2 October 40

(59)

Zeer Geachte Vriend!

Ik merkte uw ons plannetje denk Zeemil te zwaarden druk
Ik bezag mij reden des te mogelijker komt het mij voor – Doch blijft
U misschien ingenomen – maar stel mij bedroefd uwe mededeeling voor
Van dien Leuzenkrug ik een werk Hoogmoed & ydele Pfarrersjournaal
dezen Rinck, ik zend U U den inhoud en vraag ter inzage – zegt
ook mij dezelve terug terzende – Kanne en Schubert heb ik hier zelf
wanneer bij ook hoopt gepaard krijgt U misschien ook enkele der aan
gewezen werken in deze lijst van komende? – als bijv. Hebel der Schatzkästlein?
Niemand en bekoelde met meerder het van mij aan De Ruiter te verlangen
uitmuntend geacht – Ik las U dezer dagen een jaargang van de
Vereeniging van Christ: stemmen – bij Winter komt het niet – Uitdeeling redactie
meent dat B. Haan is hoofd is bond ostadey is lang niet meer wijs
Merk een werk Uitdeeling is mij bedroefd tijgen gevallen – anders van
zijn U als we wel kunnen helpen – Ik begrijp niet waarom men alle
schenkers gaarne en prijkende illustre dan de gods dienst wil uit
breiden – neen, meedelijkheid, rijkheid, liefde dat moet het zijn – ik zie U
nimmer die dwaze gaat niet – ik hoop gaarne te hebben onder letter
en met wat gaarne ingeleid bij – Ik zal misschien U mij dezen week
de opstel maken – Zie dan wij er nog niet bij nemen schetsen, niet het huiselijk
leven van de natuur? – Leuk ik mij een paar Dagen van de
weg maken? – ik zegt dat het ik bij U was – en mij geef
ik vanuit te ontbinden niet waar? – Aardschaik is natuurlijk zonder
dat mij Akenter mij hebben gesproken – bij was bij mij toen ik bij hem
was – maar ik hebt Aan dat mij hier is een mensch gegaan

Allerlijfste groetes van hem diene aand ik schrijf hem spoedig – en het aantal
Uw Dienstgenoot Elsin

E. Schiotling
2 Oct. 1848

Amsterdam 12 Oct. 1848

(60)

Mijn waarde vriend — Hoe dikwijls ik het wag ten Hemel op te stijgen en in eene hoogere wereld te zweven, altoos trekt de werkelijke wereld met hare ijzeren banden de vlugtende ziel weer aan en de stoffelijke zaken laten haar wigt zwaar drukken — Zoo zit ik ook thans met eenhart vol zorgen, wereldsche, werkelijke zorgen, die niet weg te mediteren zijn — In plat Hollandsch mijn waarde vriend de onder geteekende is om geld verlegen — een nare kwaal — en nu had ik u uitverkoren, om dit geheim toe te vertrouwen en u te vragen? of gij mij niet aan f 50, zoudt kunnen helpen — en dat wel deze week als het kon!? —

Mij dacht aan goeden wil mag ik bij u niet twijfelen en daar wij nu toch eenmaal zaken te zamen hebben, ging ik te ligten dat deze, anders voor mij niet ligt, stap over —

Kunt gij mij helpen dan zult gij mij ter hoogste verpligt en niets zou mij aangenamer zijn dan wanneer onze goede geniussen u bijzonder inspireerde tot ondernemingen die voor ons beide voordeelig, voor het plebleek nuttig en aangenaam waren! — In de overtuiging dat gij dit mijn vrijmoedig voorstel in den regten zin zult verstaan en met de betuiging mijner innigste hoogachting

Uwe Dienaresse en Vriendin

Elise Schiotling

Is het nog vroeg genoeg voor een klein opstelletje voor het Nieuwe jaar — anders zal ik het zoo bewerken dat mijn nieuwelingen ook voor eene andere afl: post vele groeten aan uwe Dienaresse —

Den WelEdele Heer A. Kruseman
Boekhandelaar
Haarlem

E. Schiolling
12 Oct. 1848

Zondag avond 7 uur

61

Hoog Geachte Vrienden

Ik heb wel niets te zenden of merkwaardigs te zeggen, maar ik heb lust eens een bruurpraatje te houden – al ritten de buren wat ver – buiten klettert de regen en de wind gromt door de schoorsteen – maar binnen schijnt helder en vriendelijk mijn lampje en kraast zeer gezellig mijne (mij!) kwartende pen – en nog diepers van binnen, is het rustig en stil en voor alle grommende storm geslaten – (zoo lang als dat duurt).

Om mij wat te divertiren op den stillen Zondag avond, nam ik eene gebladerte ter hand om te herlezen en te bevitten, hier wat uit te krabben, daar wat bij te wegen mij houdende aan het woord: To write with fury, but correct with flegm – dikwijls heb ik gedacht ik zag Kruseman aanzien wat ik van mijn Roman klaar heb en altoos stap ik er weer af, omdat het andere deel nog onzigtbaar in mijn hoofd zit – nu eerst af – en dan eens laten zien en – bevorderen – Zie ik heb vele bekenden en daaronder geleerden en kundige genoeg – aber! er zijn er weinig die ik eerst uit gezegd – vertrouwd – in zekere opzigten – in hunne onbevooroordeelde welmeenenheid – in hunne waarachtige bedoelingen – en ik draag leed dat de onderwinding mij zoo wijs maakte en mijne zoete droomerijen zoo onzacht verjaagde – eigenbaat – hoede eigenbaat is de God dezer wereld – en daarom is de deelneming de zucht om andere nuttig en behulpzaam te zijn zeer schaars en flauwe – U heb ik, waar om wat ik niet, van den begin aan onbepaald vertrouwd – in u niet en kel der solider uitgever, maar vulmeer een welmeenend, onbaatzuchtig mensch gewaardeerd en dat doet mij zoo vertrouwend en gelhartig met u redeneren – over al het mijne en mijne producten –

Ik zou wel eens willen weten of mijn „Geheer" overal zoveel sympathie vond als hier ter stede, uit de derde en vierde hand hier ik er van, van menschen die mij niet persoonlijk kennen — en van de verschillendste zijde — Ik zou wel willen dat Ringmandit zelfde lot te beurt te viel en ik vind ons twee tjes heel dom dat we daar geen nieuwsgierigen Tytel voor vonden — Nu dacht ik of het niet goed kon zijn als ik eens nader met het publicum kennis zocht te maken, door mijn hartelijke volle naam overtuigen onder mijne producten te plaatsen (nu zal U Ed wel denken dat Satans eerste minister in mijn binnenste de portefeuille van binnenlandsche zaken haft aanvaart) edoch 't is eene soort van speculatie — en ik wou dat nu eens met het nieuwe jaar aanvangen ter voorbereiding op de uitgaven vanaf wat verder uit mijne pen vloeijen zal — ×

Ik kan U niet zeggen met hoeveel genot ik Zluch dulten nog telkens inzie — de Duitsche schetsen vallen veel minder in mijn smaak, hoewel ik ze aardig vind — ik houd niet van die vereeniging van wat ik onvereenbaar vind — het verheven gevoel en platte woorden — maar natuurlijk: elk zijn meug! —

Later — Ik kreeg daar eene voortreffelijke inspiratie van mijn bijbeltje en zoo raakte de brief ter zijde spoedig zond ik U iets daarvan ter proeve voor dit maal alleen nog mijne hartelijke betuiging van achting en vriendschap —

Uwe Dienaar en vrienden

Elise Schiatlieg

× Gij moet een „ontluikend talent" zou Anne zeggen — bekend maken om eenbeetje door de wereld te komen en nooit is een meisje veiliger geweest dan onder een eerste van zoveel welbewaardigheden — ik houd wel niet van steken want de pantheeden ~~steken~~ drukken en prikken altoos; maar ik ben niet bang meer voor bef en manteltjes — (Zij met alle pedanterie gezegd) — ik verwacht mijn

van hunne protectie — zij zoeken alles het hunne — maar ik zal ze daarom niet trotseren — onze wel bescheidenlijk uit de vingers blijven —

E. Schiotling
1848

Wel Edele Heer
Den Heere A. Kruseman
Boekhandelaar
Haarlem

62

Weledele Heer!

Dezer dagen kreeg ik aanleiding om eenige dichtzegelen te maken by eene Kerkelyke Huwelyksinzegening. Ik schreef de nevensgaande verzen, maar begrijp na de vervaardiging daarvan er nog meerder gebruik van te kunnen maken. Ik wenschte aan de Protestantsche Gemeenten te doen zien, dat deze plechtigheid zeer goed kan worden aangewend tot de stichting der Gemeente, wanneer de predikant zich slechts niet bepaalt tot het aflezen van het een of ander formulier hiervoor opgesteld, van dat laatste schrijf ik het toe, dat de Kerkelyke Huwelyksinzegening by de Hervormden althans zoo weinig algemeene belangstelling tot zich trekt. Is een zaak voor enkelen, waaraan de groote hoop zich niet of zeer weinig bekreunt. Dat kan anders. Ik heb althans de ondervinding, dat in een kleine dorpsgemeente zeer gemakkelyk van dien aanzien eenige verbetering is daar te stellen. Een huwelyksvoltrekking is daar voor allen een zaak van belang, die niet zoo dagelyks voorkomt. Men geve daarom der Gemeente een werkzaam aandeel aan de plechtigheid. Men zoeke daartoe een gepast gezang en richte zijn rede zoo in, dat ook de anderen er iets aan hebben. De voorraad van geschikte zangversen is evenwel niet groot, wanneer wy een Psalm of Gezang willen laten zingen. Maar dat laatste is niet volstrekt noodig. By zulke eene gelegenheid als deze zingt ieder gaarne een nieuw lied en my dunkt, dat op de, in myn stuk medegedeelde wyze de Gemeenten gaarne tot het aanheffen van een gepast lied zouden in staat gesteld worden. In den tegenwoordigen tyd nu de Kerkelyke Zanggezelschappen zich zeer vermenig

Intusschen zult gy wel de verzekering aannemen mijner hoogachting

Uw hw. Dienaar
Jansonius

Ik wensch het stuk anonym te zien opnemen.
Wanneer zou 't komen?

E. Schiotling
~~Kruseman~~
25 Oct. 1848

Aan WelEdele Heer A. Kruseman
Boekhandelaar
Haarlem

---

25 oct 48

(63)

Zeer Geachte Vriend

Ik heb er mij vandaag eentiegezet om aan het N. testament te werken — maar hoe meer ik er overdacht en hoe klaarder mijne denkbeelden zich ontwikkelden deste meer werd ik overtuigd dat ik aan het oude moest beginnen — ik heb geschreven geschreven en aanhoudend de pen weer door gehaald! — Laat mij eens begaan en het oude uit maken ik geloof zeer, dat het u best bevallen zal op mijne manier — anders ben ik mijn geheel plan — de waarschuwel der heilige geschiedvoorhalen kwijt — en ik wenschte juist door deze wijze van zien en doen iets te geven wat aan de bestaande mededingers mijns bedunkens ontbreekt — langwijlig zal het niet worden en wel valt mij — zoo dat de uitgebreidheid uwe gedachte zeker niet overschreiden zal — X

Meldt mij met een enkel woordje eens spoedig uwe opinie en geloof mij met achting uwe

Dienaar en vriend Elise

doch behandel ik uwt het N° dankomt daar zoo
veel telkens in dat opheldering betreft die anders
reeds in het [illegible] is gegeven en dus niet her
hauld hoeft —

(64)

Dit zydje is nu voor den man Kruseman — ten
1ste Ons N° 1 het laatste plannetje eene kinderbybel! —
dat zou de vervulling zyn van den wensch van alle myne voorma
lige leerlingen — alsmede eene stille vande ondergeteekende!
dat zou net myn fort zyn, wetye? — maar ik vreesde er voor,
omdat er reeds verscheidene waren — doch uwe opmerking is juist
het een is te lang het andere te kort — ik zou my liefst kinderen
van 10–16 jaar voorstellen, zoodat het blyvende waarde
kan houden ook in later dagen — doch ik zou het geheel op myne
eigene wyze willen behandelen — niet Gron: niet Dortsch maar
Evangelisch zoo als ik het in my wil leven en zoo als ik de
Schriften zie en opvat — zoo als ik altoos myne leerlingen ver
haalden, en zy, noch ik hadden aangenamer les dan deze —
Kyk, daar moeten wij niet mede talmen — afleveringen met
plaatjes — heel mooi — nu ik zal wel tyd en gelegenheid
opschommelen, als het by U vast wordt om het spoedig
door te zetten hoop ik U daarover wel te spreken niet waar? —
En nu N° 2 ons dames plan — mag daarom niet wijken al
blyft het ook nog wat te vuur — in myne eigene boekenschat heb
ik genoeg ~~[illegible]~~ dat zeer goede bronnen zyn om vrouwen te schetsen in uitste
kende Godvrucht — maar nu wilde ik ook gaarne bronnen hebben
op ander meer wereldsch terrein zou ik zeggen — ik heb hoofd
zakelyk bronnen noodig voor Biographie en berigten van inrigtin
gen maar voor het beschouwend gedeelte niet zoozeer daar
zou ik gaarne alleen onspronkelyke artikelen leveren
Ik heb onderanderen Die Erziehung des Weiblichen
Geschlechts in Indien — en Wölbling's —
Christliche Geschichten — waarin wel is dat zeer goed te
pas komt — Reeds kan ons helpen aan Hoffmans Missions„

Stunden – doch laat alles nog in vrede maar zyn en
stooren – wy hebben beiden te veel ambitie voor ons vak om onte-
mijp in groen te willen geven – en het doet my magtig veel plezier
dat ge zoo'n „zonderling schepsel" zyt – ik geloof dat ons bybel
plannetje ~~niet~~ der bewaren heeft en hoop er eens spoedig iets van
te vernemen – het papier is vol het vervolg hier na-
maals!

Mevrouw
Mevrouw A. M. Kruseman
Haarlem

Elise Schiotling
1848

E. Schiotling
1848

Den Weledelen Heere Kruseman
Haarlem

(65)

Zeer Geachte Vriend

Ik had U al vroeger moeten
schryven, U moeten zeggen hoe hartelyk
ik U dank voor uwe betoonde vriendschap
pelyke broederlyke welwillendheid –
Hiernevens iets voor het nieuwe
jaar! – mogt het u behagen –
Spoedig hoop ik uw verlangen te vol-
doen en U een hoofddeeltje van onzen
Bybel te zenden – Ik geveel heel
wel waarom ge liever uit het N. F.
wildet nemen als het doorging – er is
dan minder by te wagen niet waar – en
dat ik billyken – en wil het geheel aan
U overlaten – hoewel ik anders gaarne
zou tegenstribbelen – daar ik het voor
de bewerking veelen acht – oud en Nieuw
is één – en het oude moet het Nieuwe
voorbereiden doen verwachten, zoo dat het
op klinkt en sluit als de klok – en
het geheel vol van deszelfs eigenaardig

huid verliezen moet door het N. Lieste
bemoeien als opzigt zelfstaande — altijd
dat is mijne opinie — welligt zoudt er
vele anders van oordeelen — Ik verlang
zeer wat iets van u te vernemen, als ik kan
groet ik Uwe Anne zelve met een woordje
en mij is Uwe voortdurende vriendschap
en belangstelling aanbevolende noem
ik mij met de opregte achting

Uwe dienaresse en vriendin

Elise Schiedling

Hoogachtend het toe met de fam. Rozman

S. J. v. d. Bergh

28 October 1848

66

Beste Bruseman!

Daar komt Immerseel even in loopen — en ik haast mij u met hem te melden, dat ik deze week een brief van Gravenweert heb gehad, en lof uitmuntende over mijn bondel — en een dito van Knoppelhout. Deze laatste zal hem, als een [illegible] voorhen, in de Gids aankondigen. Weet dus zoo goed en stuur een exemplaar voor den Gids. Ik heeft het der redaktie gevraagd — en als zij den bondel kreeg zou hij het doen. Stuur er dus een hem spoedigste. Goede vrouwenmeer moeten niet koud worden. (aan den Gids)

Van mogen uitving ik met de post een Groninger Courant — met een overheerlijk artikel — hij gaat hierbij. Stuur hem s.v.p. ilico per post terug — want ik wil hem bewaren voor mijne kinderen.

Van Dam, Metman en Blussé spraken er met ingenomenheid over. Eilieve Berg van Duiser Muulkerk is secretaris der A. S. — hij heeft echter W. J. — ik zou dus den bondel aan hem secretaris sturen. Voorheden niet meer. Spoedig over 't Handelsblad: ik moet Beluifante straks gaan spreken.

Het is met Cato Lala — immers 't geneest bijna niet. Hoe is 't bij u? Overigens hier alles wel. Adio! Vele groeten aan allen.

Uw vriend

Bergh

28 Oct 1848.

S. J. v.d. Vorght
29 Octobr 1848

(67)

Beste Kraftman! Gy hebt lodes aardig aand dat Kunt veel zeker de Groninger Courant ontvangen met myn Laatst geplaatst Artikel, dan de Korp in Gemeenheid met de Heeren Leden myn te Courant te Baal Gingo- want de rooie dan zag, en denk eyndelyng eens aan het opperste Heeft Hoffelyk voor den Tempel. Kan ook zoo goed - maar Hol het maar gen Kunstlaick - Heeremans - Jobsches Hof worden. Daarom zorgt, want ik hul dan der waarde Kunt of en rooie af - Myn verslag van de opperste van Staaten. Deze Heer was altoos te Leeuwarden en in Oldeboorn Leeuwarden - dat ik begin myn Hoed op de Groninger Dienstboden. By verzoeke myn den Briefje te hugo. Hotte, van de Heeren Hollaij by een dien zender aan Broeder Hotte Kunst met (als vormaling Secretaris - Algemeen.) want en Hoffelyke wag gelyken is - en dan een man, die de Adviezen in de Vergadering Secretaris (te Rotterdam, Eigenwoordig Algemeen Secretaris) Heeren, dat by aan Dienstbetrekking de Commissie der Maatschappij medeleden. de Heer Maaij, van alle Leeuwarden, die de gisteren Spraak, was boos op Mr. Staalte en op u (maar dit laatste niet erg, dewijl Gy op de aanslag Gy Mr. had gaat met een Vrouwend of rede en F.) en dat Gy met Heer Mr. V. M. niet mooi. Mr. Staalte beraadt te Leeuwarden, heb ik myn naam Belinfante te Groningen. Deze zal Zorgen voor een Gegen plaat, dat er een paar aanstaanden Zondag den Artikel kunnen in den Bijblad Mr. V. Mr. Dolblad, en de heb een Belang (volgens mijn afspraak) een Gegen plaat te Leeuwarden. Deze is zoo myn verzoek plat Gegen plaat aan myn te willen overmaken, zodanig het verder aan hen Zelfde). Gy hebt dus te Zorgen voor de nieuwe Rotterdamsche Courant en zoo doe ze zal de Bail wel uitkomen) maakleren. Ik zal Belinfante de Groninger Courant moeder laten, Heeren en dat Gy mijn geld handele. Ook zag myn verzoek - ik heb myn der Gegen plaat aan de Officieuse gezonden. Kan er dan nog op? Aan hoe nog - zoy dan myn neen. Gy weet haar ik voor Zake denk)

Maandag bij de voordracht (zonder naam) heeft uw Porters-alleen spraak uitstekend veel plezier gedaan, zoodat ik u toevoegde dien ook in den bondel van beleening op te nemen.
Vele groeten van mijn Maria senior aan uw Anna – die op zijn tijd een Anna senior worden mage, en aan u beiden van mij en haar toevoeg. Neem dit weinige gekrabbel voor lief, en klaag er toch niet over, dat Sjeb Limini niet in uw kopiehart zit. Konventie-tot in 't oneindige gevarieerd, al die hemelpaëzy. 't Is bar-maar waar.
Ik druk u de hand. Vale!

Uw trouwe
Bergh

Zondag avond
29 Oct 1848.

W. J. v. Zeggelen
30 Oct 1848

'sHage, 30 October 1848.

68

Beste Kruseman!

Ja, die titels geven my vaak verdriet! 't Leg dikwijls over hoop met den smaak onzer zetters; maar ook, ge moet aan een drukkery zijn om de onverscheiden smaken van het publiek en je menschen te leeren kennen, dan ga je eindelijk aan je eigen smaak wantrouwen. 't Zend u daarom dikwerf de proeven zoo als ze uit handen van den zetter komen, omdat gy alles met een kennis en versch oog ziet, en u spoediger de fouten in 't oog springen, als 't my soms doet. – Hierbij nu revisie op 't voorblad. – De text van de voorrede is door F gecorrigeerd en er is op 't oogenblik een revisie naar hem heen gezonden. Dat hoofdwoord: De gouden bruiloft was met engelsche lette gezet, die ook wel de Elzeviersmede genoemd wordt. Degeen daar gy naar verwijst is een fransche mede. ~~Dien~~ Dezelfde als in Bogaerts bandel staat zou voor ons te groot zijn; dewijl wy zulk een grooten regel hebben. De Elzeviersmede is tegenwoordig de smaakletter. – Hebt ge nu evenwel geen zin in de beide voorts, die ik u hierbij ter keuze geeft en zoudt ge welligt liever de letter verlangen, als die ~~op~~ waarmede op den titel van bijgaande letterproef, 't woord drukletteren gezet staat, och, mijn waarde, wees gy dan zoo goed en

bestel op nemen ons een by Enschedé, het woord De gouden Bruiloft. en zeg dat 't met den meesten spoed aan herwaarts zenden, Dan zal ik naar eenige alphabetten by die leveren bestellen. Te binnen, dat wij goed schik moge, Even, zoo dat wij 't morgen avond hier hebben.

- Heil by gevonden proeven. Ziet ge dat ik ook reeds met den letter aan 't proberen en veranderen ben geweest. - Ik zend U alles om daar uit zoo wat gemakkelijker uw keus te bevorderen.

Ire zijn nu goed aan den gang. 't Heb eerst nog wat naar Felten moeten wachten. - 't Laat zorgen dat Enschedé in deze week 800 Ex. compleet in Leyden heeft.

Adio, vlugsend! anders komt 't pakje niet op den trein. - De groeten aan Uw Anna, geloof mij

Uw Broeder
W. de Vlugt

P. S. Ook zend mij de letterproef weer terug?
't Heb by Charon voor 't benoodigde papier genomen!

Uit. 30 Oct. 1848

Mijn heer
Den Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar te
Haarlem.

Meppel 30 October 1848.

(59)

Amice!

De plaats van waar ik U deze schrijf zal U welligt verklaren, hoe het komt dat ik de reis van den 5 den October zoo lang onbeantwoord liet. Ik ben reeds sedert meer dan een maand op reis en schoon mij uwe letteren reeds sedert eenigen tijd geworden zijn, weet gij wel hoe 't met briefschrijven op reis gaat.

Het is waar dat Hoogvorst van mij verlicht, zelfs is het denkbeeld dat mijn neef een andere carrière instapt en mij met het volgende jaar ook zal verlaten. Dit laatste is echter nog onzeker en ik had liefst dat daarvan nog niet gesproken werd, dewijl hij er zelf nog niet recht van uit is gekomen; doch daar ik hem als mijn kind heb aangenomen, wil ik hem evenmin volstrekt niet tegen zijn zin in een vak laten dat hem niet aanslaat. Hij wenscht werktuigkundige te worden en heeft hiervoor eene overgegevene neiging. Ik zal dus wel iemand anders noodig hebben, en welligt twee personen. Gaarne wil ik dus ietwat naders vernemen van het door U aanbevolene jonge mensch; doch ik had liever twee knappe menschen als Hoogvorst, dan drie halve beesten. Ik geloof dat het mijne zaak zal zijn om een knappe bediende voor den winkel in huis te nemen en een boekhouder op het kantoor, die buiten

's Hage, 1 November 1848

(70)

Beste Kruseman!

Twee woorden in de vlugt om U te melden dat ik heden 600 exemplaren van het 1ste blad aan Fischer heb gezonden. Morgen zend ik U de rest van dat blad. —

Eveneens heb ik van Le Blanche de vignetten ontvangen en morgen heeft Le Blanche mijn het koper vignet beloofd. — Morgen ook proef van de Polistenet waarvan de afdruk bij 't pak van den gouden Kruikeft. — Dus open dat, heer!!

Vierig een vel papier voor 't grootste omslag tot monteur; vindt dat goed en groot genoeg? 't verschilt in grootte niet zoo heel veel met het andere. Maar Charro heeft geen ander? —

Monteur de omslagen voor den heelen gouden Kruikeft (500 ex. en waarvan ik U ook nog eerst een proef zal zenden) aan Fischer gezonden wordt?

Vrijdag zal hij de 600 ex. buiten de omslagen compleet hebben. — Zaturdag zij de rest. — Zijt ge zoo te vreden? —

Uw

's Hage, 1 Nov 1848

's Hage, 1 November 1848

Beste Kruseman!

Twee woorden in de vlugt om U te melden dat ik heden 600 exemplaren van het 1ste blad aan Fischer heb gezonden. Morgen zend ik U de rest van dat blad. —

Eveneens heb ik van Le Blanche de vignetten ontvangen en morgen heeft Le Blanche mijn het koper vignet beloofd. — Morgen ook proef van de Polistenet waarvan de afdruk bij 't pak van den gouden Kruikeft. — Dus open dat, heer!!

Vierig een vel papier voor 't grootste omslag tot monteur; vindt dat goed en groot genoeg? 't verschilt in grootte niet zoo heel veel met het andere. Maar Charro heeft geen ander? —

Monteur de omslagen voor den heelen gouden Kruikeft (500 ex. en waarvan ik U ook nog eerst een proef zal zenden) aan Fischer gezonden wordt?

Vrijdag zal hij de 600 ex. buiten de omslagen compleet hebben. — Zaturdag zij de rest. — Zijt ge zoo te vreden? —

Uw

's Hage, 1 November 1848

(70)

Beste Kruseman!

Twee woorden in de vlugt om U te melden dat ik heden 600 exemplaren van het 1ste blad aan Fischer heb gezonden. Morgen zend ik U de rest van dat blad. —

Eveneens heb ik van Le Blanche de vignetten ontvangen en morgen heeft Le Blanche mijn het koper vignet beloofd. — Morgen ook proef van de Polistenet waarvan de afdruk bij 't pak van den gouden Kruikeft. — Dus open dat, heer!!

Vierig een vel papier voor 't grootste omslag tot monteur; vindt dat goed en groot genoeg? 't verschilt in grootte niet zoo heel veel met het andere. Maar Charro heeft geen ander? —

Monteur de omslagen voor den heelen gouden Kruikeft (500 ex. en waarvan ik U ook nog eerst een proef zal zenden) aan Fischer gezonden wordt?

Vrijdag zal hij de 600 ex. buiten de omslagen compleet hebben. — Zaturdag zij de rest. — Zijt ge zoo te vreden? —

Uw

's hage woont. Wanneer gij of uwe protégé even weinig haast heeft als ik dan wil ik gaarne naar een met u over de bedoelde jongelieden spreken en nadere inlichtingen van U ontvangen. Verlang kom ik op mijne reis ook te Haarlem.

Mijne reis levert een voorbeeldeloos zonderling staat op, dat in den Boekhandel zeker weinig belangstelling is. Ik het wat eigen fondsgoed en eenige Engelsche boeken bij mij. Door elkander verkoop ik honderd gulden daags. Dit echter geheel onder ons. Zoo even verkocht ik in Meppel in een half uur voor f 65.- en moet nu nog die andere boekwinkels bezoeken hebben! Gij moet weten dat ik uitpak voor de boekverkopers en de heeren bij mij in het logement noodig.

Van de Beurs voor den Boekhandel ben ik misselijk. Ik heb nu een honderdtal boekverkopers gesproken honderdmaal het zelfde moeten hooren en zeggen. Ik geloof niet dat er iets van terecht komt. Schijfl en praat er over zoo veel ge wilt. Ik voor mij heb den moed reeds lang opgegeven.

Een en ander geheel onder ons s.v.p. vooral wat het resultaat mijner reis aanbelangt. Zijt met uwe lieve vrouw hartelijk van mij gegroet en geloof mij als steeds

Uw vriend

Schrijver.

En nu mijn waarde, een warmen handdruk en een kastelijke groete ook aan Anne! Spoedig schrijf ik U een heelebrief. 't Heet er nu waarlijk den tijd niet toe.

Onveranderlijk

Uw vriend

W.J. van Zeggelen

W. J. v. Zeggelen

4 Nov. 1848

's Hage, 4 Nov. 1868.

(71)

Beste Kruuman!

Zie hier de afgedrukte bladen 6 van den Gouden Bruiloft. – Aanstaande maandag volgen de overige Ev. van dat blad (zijnde nog een klein restje) als mede de titel bladen, 400 Omslagen 3e en 50 dito 1e Af. levering. – Hierbij proef van 't algem. Omslag en dan zijn we er, niet waar? Heb ik nu geen pluimpje verdiend voor den spoed? Alsoos de groote oplaag en de meerdere zorg voor dit werk er bij in aanmerking genomen! – Hoe maakt het Polichinel bij U? kan je 't met den kwast nog al eens worden? Onze broeder en zuster Kein en Kee hebben heden middag de residentie verlaten. Dat heeft in den laatsten tijd een heele file van logeetjes gegeven. Het heeft me pleisier gedaan voor Mie. Dat heeft haar de lange dagen van een raamtrend wat verkort. –

Adieu, mijn waarde, groet Anne van ons. – Kan ik het schikken, dan kom ik heden over 8 dagen met de vrouw eens naar Haarlem, en dan komen wij U zien! Een handkneep van

Uw vriend

W.J. van Zeggelen

72

Amicissime!

Hiernevens nu al het overige afgedrukte van den Gouden Kruiloft, zynde 't rechtje van blad 6, het voorblad, 50 omslagen eerste en 400 voor de derde aflevering. 'k Heb dat berigtje op de achterpagina van de laatste wat gewyzigd. Goed? — Waarom toch hebt ge 't jaartal op den titel weggeschaapt? Behoort die er niet op? Kunnen wy nu den generalen omslag afdrukken? 't Papier staat genat; wy kunnen 't dadelyk afdrukken als de Uw proef terug heb ontvangen. Iser dus geen reden tot oponthoud, ook zend die dan zoo dra mogelyk terug; dan kon het nu geregeld afloopen en 't genatte papier kan ook niet te lang wachten.

Alles wel aan boord by U? Rymy optime.

Adio, 'k Zit in de maandag morgen drukte. De groete aan Anne, de groete aan Neef en Nicht, zult ge? Met opregte genegenheid

Uw vriend
W. J. van Heggelo

'sHage,
6 Nov. 1866

W. J. v. Zeggelen
6 Nov 1848

W. J. v. Zeggelen
9 Nov 1848

's Hage 9 Nov.r 1848

73

Beste Kruseman!

Hiernevens nu de 500 generale omslagen, als mede proef van 't enveloppe, getrokken op papier, waar Charro een riem van gezonden heeft. –

Fum! excellent! ik wensch 't ook zóó. Geen zaar gezigten méér! ik ben en blijf

Ja V

W. J. Begalle

De groete aan Anne!

Den Wel Edelen Heer
A. C. Kruseman
te
Haarlem

W. J. v. Zeggelen
12 Nov. 1848

Wel Edelen Heer A. C. Kruseman
te
Haarlem

's Hage, 12 November 1848.

(74)

Mijn beste Kruseman!

Hierbij de rest van de Enveloppes. Bij deze gelegenheid nog een woordje van hartelijken dank voor Uwe lieve ontvangst, zoo door Anne als door U l.l. zaturdag ons geschonken. Wij waren beide regt verheugd dat verzeker de U! O, laat het nu voorts altoos effen, effen turfsten ons blijven, en, ontdekken wij eens een rimpeltje, elkaar dan niet ontzien, maar dat openhartige vragen en opteldering die rimpel weg mogen strijken en ze nooit tot een golfje doen aangroeijen. Uwe Anne was allerliefst tegen Mie; U moet het U nog eens zeggen!

Nog voor alle zekerheid en gewis ten overvloede, nog een kleine bede: laat de enkele woorden heden morgen aan U over 't chapitre van 't misverstand gezegd, nimmer over Uwe lippen komen! Vrede en liefde wensch ik van harte met al de broers en zusters. Een mensch ter wereld, die zoo voor onaangenaamheid

in de familie terug heeft als ik. 't Ren
nu met allen op een goeden voet en hoop dit
te blijven!

We zijn met onze nacht Bet behouden
en wel aangekomen. Zij en Mie doen U de
groeten, en ook aan Anne. — Bet zal hierin
nog een reepje papier leggen; ge zult het
wel aan hare moeder willen doen ter hand
stellen?

En nu nog eens de hand van vriend-
schap gedrukt! — We hebben beide een lieve
brave vrouw. Zij moeten vriendinnen
blijven. Laat wij daarvoor waken!

Dag kruseman! onveranderlijk

Uw vriend

W. J. van Zeggelen

W. J. v. Zeggelen

22 Nov. 1843

's Hage, 22 Novr. 1843

75

Ziehier, mijn waarde, drie schetsjes van
Last. Kies er nu maar een uit, dan zal
ik het hem dadelijk bestellen. — Ik voeg er
ook een brief bij, mij voor U bezorgd. — Wilt
ge u.p. ook bijgevoegd briefje aan tante
Mie doen aanreiken?

Adio, referte aan mijn brief van
heden morgen, en altoos

Uw vriend

W. J. v. Z.

de helft geincasseerd — wordt ik niet glad afbetaald, dan moet ik protest laten aanteekenen.

Adio, vliegend! alles wel hier. Et chez vous? —

J. à V.

W. J. Leggelo

P.S. Van den Heuvell ben ik dadelijk gaan jagen. Hij lachte er om, dewijl hij zeide daar juist 't laatste in huis te hebben gekregen. — Op de hand af heeft hij mij evenwel spoed beloofd.

't Eerste briefje op Broedelet betaald!

W. J. Leggelo
22 Nov. 1848

's Hage, 22 November 1848

76

Beste Kruseman!

Ge zult zeker al met verlangen naar Uw polichinel hebben uitgezien. Om U de waarheid te zeggen, 'k heb er nog niet aan gedaan, of liever aan kunnen doen voor ik alles bij elkander had, wat ik door een nieuw uiterlijk noodig had! Eé, hoe toevallig! daar krijg ik juist je brief, 'k zie wat ik gisteren, maar Amice, in antwoord dient: eerst moest Le Blanche en Last mij van 't noodige voorzien. De eerste heeft mij heden morgen vijf blokjes gezonden:

1 Een zittend heer, die een dametje, dat een beaadje met karaft en glas in de hand heeft, bij den arm vasthoudt.

2 Een zittend prinsje of hertogje, dat door zijn staande Gouverneur de les wordt overhoord.

3 Een jongen, die door zijn preceptor in 't oor wordt geknepen.

4 Een oude knevelbaard en een gebrilde Mijnheer, rookende en praatende.

5 Een livereibediende met een moorten hoofd aanstellende.

Maar och, 'k zal ze liever laten afbrekken, dan kunt gij zelf zien. — Last heb ik al een heer of wat op de huid gezeten; hij heeft mij heden morgen een nieuw schetsje toegezegd, 't hoop het hierbij te kunnen sluiten. Ze dient eerst te jagen, of dat zoo aan Uw idée beantwoordt, eer men met mijn verder gaat.

Nú heb ik U de volgende vragen te doen.

1. Hebt gy my niet gezegd dat gy myn vaandel linien zoudt zenden? Zoo ja, dan dien ik die wel eerst te hebben, want de andere gelt dit geheele nieuwe formaat. Zoo neen, dan zal ik immers de vaandellinie bestellen, dienen nu om een staan met in achtneming dat de wat langer gemaakt worden in verhouding tot het nieuwe papier (waaraan ik hierby een rolletje zend), en zoo als ik 't met pottlood heb afgetekend.

2. 't Schijnt immers met Uw bedeeling dat de eerste pagina dezelfde tekst behoudt als ze nu heeft. Is de aanspraak van 't publiek niet politiekinelle? Ik wendt die blad. uitgezocht, er kan niet van de volgende pagina bij want de plaat met al die malle gezichten sluit immers op die zamenspraakje en dat stuk komt kan met geen mogelijkheid op pagina 1; dus de regels van pagina 1 maar wat breede inteleinieren? Begrepen?

3. Meisje gouvernante blijft. Mr. gedeputeerde in rust blijft, fa. gy. in actie blijft. Verinnering uit vreeze dingen met het plaatje vervalt, om van later te bewaren, gaat; daar komt Cattle perche voor in de plaats gaat, maar welke twee plaatjes komen er nu in plaats van dat eene, 't welk vervalt? Zyn die by de ontvangen rijst, of moet ik die nog ontvangen die daar zit ik nu stil in de wind. – Ook help gy my daar eens uit. – 't Relief blijft, 't zal verder aan my niet liggen om U een en alles gelijk te helpen. – Al heb ik dan 't hoofdobject nog niet, dan zal ik U – wat ik de juiste maat – in middelerwijl zenden, en 't hoofd maar in blanco laten. – Voor alle aanteekening zend ik U hierby de proef nog eens terug, opdat gy over myne vragen te beter oordeelen kunt.

Laat is nog niet klaar. Hij belooft my 't plaatje in de loop van den dag, 't wil er den man niet om opbranden. Krijg ik 't, dan zend ik 't U met 2e of 3e brief toe.

De Kopy welke ik te aanvullen heb, is deze van Little perches en Snippers; bovendien een nieuw stuk voor een volgend nummer Voortreffelijk voor myne wedstrijd. – Conform?

'k Hoop dat ik wat zaakkelijk ben; maar 't is maar om geen overeilate werk te doen. 't Ging bijna laatst gesprek zoo in de vlugte.

Uwen patje. knecht ——

Lees Uwe Amelie goeden dag, ook van myne Nikkie Netta Marie en van de overigens. Met Uw; 't is een present; 't zal wel gelooven dat het in haasten is opgetild – kan 't van ons, en opdat ik het niet vergete hierby voor [in de 2 prenten bijlage] een een St. Nikkaas aan de St. Nicolaas zal ze wel voor hen bewaren tot dat zij wat meer aan de prentjes, en de onderschrift heeft. —

Uwe attentie op B. Was 't ik maar voor

S. J. v. d. Borgh
23 Nov 1848

Beste Dupuis,

77

De pagina's zijn bezorgd. Hier bij zijn opgeplaatst de schetsen van myn vaandel de 3de afdeeling, voorzien van de inbinding in fuchsine, ik te zijn dankbaar belang. Voor paar hiervoren een proefje van Belangstelling, bevonden het vaart op uw verjaardag. Als paard te langzaam – het komt toch niet hier naar. – Ook een brief tot de Heeren Kopijers en Knecht van Follo – die zullen na zij de proefje niet zullen aan het einde van de tweede heeft by Letter 4 dezer in den Amsterdammer voor 1848 e. de laatste Folio is zij de letterbeeldes staand plaatsje spuit by uit.

Gelukkig dat ons hier is alles wel. Sprooptaakt (praatje) by zijn op 't kantoor over lijm. Is benieuwd zij die ook? Ja – als zij hen (dat is – zelf) een verplaatsing helpen kunt de zij aanbieden. Is het een kostelijke jongen, zoo fijn de schetsje op 3 manieren. Zij kleedt zij al. Want het koud is geworden. Groet bij Mitten Knibbe – en by v.d. Kuyl.

hat groot wel eens te voorzien van dat kleef artikel. Ben ik echter hooger dan zij koopt- en lieve zeg het dan royaal, na de qualiteit gezien te hebben; vriendschap moet niet bij dat weet gij in mijn stelregel, u goed doe! koopen ten korte van uw ik.
Nieuws anders niet. Ik brand naar den Kaat zaal, ook an den wolle van de Van Schaichsche aankondiging. Er is immers aan den Gids ingezonden!
En nu een groet van mijn wijf ook voor de uwe en een handdruk voor heden van

Uw vriend

23 Nov 1848.

Bergh

P.S. Ook hierbij gaan maar in een afzonderlijk pak de Drenthsche tafereelen van Van Schaick.

W. J. v. Zeggelen
25 Nov 1848

78.

Mijn waarde Kruseman!

Hierbij een andere proef in duplo van de politiek. Heb er nog maar 't onder hoofdvignet in laten staan zoo blank zou 't zoo akelig staan. Maandag heeft Le Blanche mij 't nieuwe beloofd. Heb ik dan nog niets naden van te gehoord dan zal ik er de aparte afdrukbadelijk van zenden. — Er zit op de tweede kolum van pag. 3 is nog plaats voor eenige kleinigheid. — Dat gezigt van dien ouden muurbreker blijft zwart. 't Is of 't een negerin met witte baard — Ik zal Le Blanche de voorbeelden terug vragen. —

Ferm van die arrangementen met Van der Kooi!

Ziehier 't antwoord van een mijner bekenden, commies aan financiën, afdeeling zegel en registratie. — Zijn oordeel is wel aan 't zegel onderworpen.

Adieu & liefhebbende

J. J.

25 Nov. 48

W. J. v. Z.

W. J. v. Zeggelen
30 Nov. 1848

'Skage, 30 Novr 1848.

79

Beste Kruseman!

Per Bet Wes, die heden den Haag verlaat, ontvangt ge hierby een heele expeditie

1º een brief van Charro
2º — d°. van Tollens, van wien ik de eerste Kopy van Merschent heb ontvangen
3º een d°. van ik en weet niet wie, my door Bergh gezonden.
4º eenige modellen van ontvangen houtsneden van Le Blanche
5º Uwe onderscheiden verrijs, met dankzegging voor uwe hulp ten deze. Mag ik er in een volgend jaar wiés eens in graaijen? 't Zou nog wel zin hebben aan dien zevenmaken. Enfin, we hebben nog uhier een jaar tyd. —

En, hoe zit het nu met de Polichinels? 't Heb er nu in lang niet van gehoord! Komen er nog veranderingen in? — Zal ik dat stukje van een dronken man maar voor N: 2 houden? Hebt ge al nadere zekerheid omtrent het papier? Of eigenlyk omtrent het zegelen? Er moeten er

immers een groote massa van gedrukt worden? Dat zegelen is dus nog al bezwaar. –

Hoe maken jelui het? Ken je van daag wezen stemmen, Heer Kieser? – Dat al weer een nieuw pleisier in de wereld! – Het Wes zal U onze mondelinge groete nog verder overbrengen, hoop ik, met de mededeeling dat wij allen wel zijn. Is 't bij U ook zoo? – Ne, dat lucht op met het Wes! Die Karonje zou me de kagenaars ook al inpakken! We hebben inkuipen braaf pret met haar gehad. – Groet Anne van ons en kus Jan eens! – Adio, wees verzekerd van mijne ongeveinsde vriendschap

Ta V.
W.J. Zeggelen

P.S. Onze groete ook aan Uwe moeder en neef N.

P.S. Ik heb nu behalves van die houtsnede waarvan hier bij de modellen gaan, nog 7 stuks liggen, die nog niet in de vorm staan, en van deze zegt Ter Klanche hebt gij de modellen reeds meigening of ontvangen

W. J. v. Zeggelen
2 Dec 1843

'sHage, 2 December 1846.

80

Beste Kruseman!

Hierbij de duplicaat van de proef welke ik heden aan Tollens te correcte heb gezonden. Tot Fouten zult ge er zeker wel niet veel in aan te teekenen hebben. Men had correct gezet en ik heb vooraf een eerste proef genomen. – Hierbij een briefje voor U bij mij bezorgd. – Hoe gaat het U L.? Ik heb in langen tijd niets van U gehoord. – Zijt ge nog wat aan 't verknutselen van den Polichinel? Ik geloof 't zeker, dewijl dit zoo lang duurt, eer ge mij hier iets naders van doet hooren. – Ik heb heden morgen nog aan Uw broeder den Apotheker moeten schrijven voor een mijner kennissen, die een jicht balsem van hem verlangde. Ik had toen deze proef nog niet gereed, anders had ik de brieven bij elkander ingesloten. – Hoe is 't, ben je al geabonneerd bij van der Hoort?

Bij mij alles wel aan boord. – Bij U ut supra? De groete aan Anne, ook van Maria. –

Als altoos
Ta V.
W.J. Z.

P.S. Ook, zie eens na of gij iets van de Statistieken geplaatst hebt en meld mij eens of gij er ook een of twee van den jaargang van 1847 in commissie verlangt?

Ter Eerste Kamer
A. C. Kruseman

W. G. v. Reggelen
6 Dec. 1848

Hage, 6 Dec. 1848.

(81)

Beste Kruseman!

Ik allergt eenige regelen in antwoord op Uw schrijven!

Zie hier al vast eenige losse proefjes van de stukjes, welke reeds voor de Policiemeesters staan uitgezet, waaronder ook dat Bronkemansverse van mij.

Voorts, de afdrukjes van de aan de drukkerij aanwezige en niet in No. 1 opgenomen houtsneden, allen met het No. voorzien, dat ook op het hout zelve staat ingedrukt; te voeg er ook een modelletje bij mij door Setzlanche voor U gezonden.

Heden morgen ben ik dadelijk voor U naar de Financien gesneden, om over de bewuste zaak te abouchéren, eerst met den Heer Machwirth, den schrijver van 't bewuste briefje, toen naar den Inspecteur Stam en verder naar den Staatsraad Eloisius; naar welken laatste de zaak altoos verwezen wordt, dewijl men hem als 't hoofd van de Afdeeling Registratie en Zegel kan beschouwen. Al die heeren waren zeer ten gunste van Uw voorstel gestemd, ze vonden Uwe propositie op zich zelven billijk en voor 't land op eigen voordeel ziende aannemelijk, en toch waren er groote zwarigheden; de voornaamste was deze dat er spoedig andere ondernemers van dergelijke uitgaven zouden komen en 't zelfde verlangen wat gij begeert; 't geen aan 't bestuur 't weigeren moeijelijk maakt.

Intusschen is het wet en alleen de Koning heeft de bevoegdheid ontrent van de Egyptische Regten te verleenen. - De behoort U die by request direct tot den Koning te wenden. - Nog dit moet U het zelfs weten als gy boeks requestreert: gy kunt het met een begelijn van 15 Cent af. De heer Veltheim riedt my aan U te schryven dat gy U in allen gevalle kunt bepraten, en dat by dan zoo zien wat by dadelyk toonen. Zy niet zeker hoe belooy ten gunste der zaak te raspeeren, willde by U evenwel niet alle troop ontnemen. De heer Hamerschwirk riedt my ten verde aan U aantespreken, den Minister van den heer Veltheim, na 't indienen van 't request nog een telegram te doen aanbringen. Nu, ik verneem U dat zoo wel de een als de ander een paar voornaame vriendelyke menschen zyn, die een ieder gaarne te woord staan. De Minister van Koloniën is toevallig in een allerwelwillendst en beleefd mensch. Daar daar behoeft gy niet tegen op te zien. - Met dat alles is er met de zaak geen tyd te verliezen, daarom zend ik U deze in de vlugt.

Ik hoop dan gisteren Le Blanc by my te zien. Hy verzocht my by gevolg zyn kwitantie voor U uit te leveren; dan zoudt gy 't geld ook hieraf kunnen deponeren.

Ik merk dat gy een Debet Saldo van de afgedrukte dito rekening verkregt. 't is dus op 't oogenblik naar een en vaneuble twee; 't zal er nog twee stellen drie tyden; maar dewyl op dit moment de pers toch open moet zyn, moet gy hiermee wachten tot morgen, wanneer ik de pers zal doen gewaar, te gelyk met een proef van blad 2 van Aanhangsel. 't Papier voor dit laatste werk behoeft gy niet te zenden.

Adios, de groet aan Uw Moeder.

Als altoos

Uw v.

P.S. Hierby ook de proef van op Chineesch papier, door Le Blanc met afgetrokken. 't Moet u dit tot modelle, 't bevalt my maar het zal niet te veel zyn. Daar gaan ze!

De Egyptische Corps afdrukje, kan niet bet moet zyn, die ander niet toegesteld en ook niet op Chineesch papier en op kleine kaartjes. Getrokken.

Ik heb voor de Verbeelding van Mevrouw, het papier voor Uw recht, by Charvoz doen halen.

Een hyp voor Aangelmunt! Indien 't een jaar dood is, is 't een van de redenen, by U kwam, van 't uitzenden te afgeraden tot dien tyde. Ik vond 't wat van de laatste moeite dat ik hem zag voor 't hair-dresser ging! Bonjour souvenir! Rainier geeft U ook?

De Egyptien

7 Dec 1865

Haage, 7 Decembre 1865.

82

Aan de firma!

Hierby proefvan blad 2 van Aanhangsel. De duplicaat is aan Tollens gezonden. Hierby ook de overige afdrukken van de Kostumeeren. De tekst luidt nu ook nog een proefblaadje in handen gegeven Donderdag bestandsteekening enz. dat is hiervoor nog bijvoeg.

Adbio! Vele groete van

Uw vriend

W. v. D.

W. J. v. Zeggelen

8 Dec 1848

83

Beste Kruseman! Hierbij nadere proeven voor den Polichinel, waarbij ook een gedeelte der Phisionomische fragmenten. – Morgen zend ik U meer proeven. – De Minister geeft donderdags middags ten 12 ure audientie. Laat valt nu misschien om der spoed. wille niet mee. – Vindje niet? Zoo U't wachten tot donderdag te lang valt, wat dunkt U dan, wanneer ge Zyne Exc. een officieusen brief schreef en alleen maar Uwe opwachting bij den Heer Woltius gingt maken? Aan de andere zyde, de dagen vliegen om; 't is dra donderdag, en men zal toch voor dien dag wel geen besluit op Uw rekwest nemen. Enfin, jugez vous mêmes! Hé! zal je't nu eens vliegend doen? Wel man, wat overkomt je! talm daar je anders bent! 'k Was al bevreesd dat wy je weer niet weg zouden kunnen krygen!

Anne wel? Jan wel? Neef en nicht wel? Hier alles optimé. – Gegroet van

J. F.

W. J. Zeggelen

's Hage,
8 Dec. 48

W. J. v. Zeggelen
9 Dec 1848

84

Hiernevens, mon cher! proef van blad 3 van Merschert. Ik heb van U blad 2 nog niet terug; van Tollens reeds wel: 't Moet immers altoos op uw correctuur ook wachten voor ik ga afdrukken? — Tollens schreef mij heden dat hij, nu hij den druk voor zich had, zag dat zijne vroegere begrooting van 't getal bladen druks, faalde: dat het bij nader inzien bleek dat de bundel niet elf maar zeker wel dertien vel zou loopen. — 't Heb nu al mijn hoofd stomp gezocht naar die geschreven voorreden voor den gouden Bruiloft, maar ik vind ze niet. 't Geloof daarom dat Z. ze bij 't nazien der proef terug heeft gehouden. 't Schijn mij hierin vergiet te hebben, toen ik U laatst zeide dat ik ze had. — 't Spijt me dat ik hierin aan Uw verlangen niet voldoen kan.

Hierbij ook verdere proeven van den Polichinel.

Adio, 't zit in de zaturdagavond beredderingen. Groet Uwe beste Anne, en zijt overtuigd van de opregte gevoelens

Uwe vriends
W. J. v. Zeggelen

'Hage
9 Dec 48

Ltk. 1795 IV
85-103

85

Waarde Kruseman!

Myne oogen werden vochtig ('t is waarachtig waar) toen ik reeds 't adres van uw brief ~~[illegible]~~ in 't gezigt kreeg. Ik heb u dikwerf, met smart, voorby myn woning zien gaan, maar maar God weet dat ik nooit een enkel oogenblik regt boos op u ben geweest. Wy hebben eigenlyk zoo wat comedie gespeeld met ons schryven aan derde personen, waarby ik meestal in my zelven lachte. Doch 't is nu uit goddank en nooit weer, hoop ik. Myn schuld was het niet.

Dat ik u eerst heden schryf, heeft een gegronde oorzaak in myn afwezigheid van huis. Sinds vele dagen ben ik — ongewoon voor my — reizende en trekkende. Ik dacht in Haarlem uw brief mondeling te komen beantwoorden en uw vrouw en jongen te komen zien; maar er ~~[illegible]~~ is niets van gekomen.

In de vorige week was ik by Nygh. Hy wilde onze Dombey-Conferentie uitstellen tot in January. Ik vind dit ook, om vele redenen beter dan in December.

Op oudejaarsdag- en nieuwjaarsdag komt by my het proefnummer uit van een godsdienstig geëllustreerd blad. Ik verzend 5000 proefnummers aan bepaalde adressen, zoo als 1600 predikanten, 800 hoofd onderwyzers en onderwyzeressen, 1200 leden van gewestelyke besturen en staten. en z. en v. Hebt gy er 35 cts en 1 expl. voor over, dan ~~[illegible]~~ kunt gy daarin met een regel of wat uw "Bybelsche Vrouwen" annonceren. Slechts ~~aan~~ een paar beeriende uitgevers maak ik opmerkzaam op dit ~~[illegible]~~ buitenkansje, anders zou ik te veel plaats wegnemen voor advertentien. Antwoord my binnen een dag of twee!

Ik heb op reis — inzonderheid in Amsterdam — eende Cooze à bonnements opgedaan voor myn advertentie-zaak. Soms 3 à 400 gl. op een dag. Geen enkel boekverkooper er onder begrepen. Stond ik nu maar op een vryen voet met het zegel; doch dit is nog niet in orde.

Hartelyk, hartelyk, hartelyk wensch ik weer eens een uurtje met u te praten. "De Lieve Heere God", zou

„de dienaar des Heeren" zeggen, geve het. Op den spoorwagen vernam ik van Dyserinck dat uw vrouw u wier eens kin deken zal bären. Mogt het een meisje zyn, zoo als by my, niet waar?"

Nu, het overige bespaar ik tot eens mondeling onderhoud. Groet uw vrouw — is ze ook al boos op my geweest? — en geloof my altoos

de uwe

Vandervliet

Opavenhard
10 dec. 48

v.d. Vliet
10 Dec. 1848.

Den WelEdelen Heere
A. C. Kruseman,
Uitgever te
Haarlem

Franco
met de Haarlem over
Kraak.

W. J. v. Zeggelen
12 Dec 1848

's Hage, 12 Dec. 1848.

86

Mijn brave beste! Ik maak nog vooreerst van je nieuwe expeditie-methode geen gebruik om dat die mij nog zoo heel practicabel niet is geteleken. Uw doel is immers oeconomie! Nu, 7 cents voor zoo'n trommeltje is ook niet veel! Maar men heeft ons 20 Cent doen betalen; gelijk 't U uit 't hierbij gevoegd adres blijken kan: 10 Cent verschot begrijp ik niet. Ik meld U dit, opdat gij er à costy over spreken kunt met de Directie; ook ken ik hier geen kantoor van 't Deventer. Wel heeft de Commissaris van de Haarlemsche Pakschuit hier zoo; maar deze zal toch wel niet bedoeld worden? Och vraag ook eens à costy, waar zich 't Kantoor in den Haag bevindt, dan kunt gij mij dit wellicht donderdag meedeelen. —

Hierbij nog eenige nadere afdrukken van ontvangen houtjes; als mede nog proef van eenig Zetsel. 't Heb nu aan de drukkerij nog een paar stukjes om te zetten: een model-vader en een model moeder, en dan is 't op! — Als gij donderdag komt kan ik U nadere inlichtingen vragen over een en ander, ook over dat notatje van 't Lee, 't geen ik niet begrijp. — Och, wilt gij beide brieven doen bezorgen, de eene op de oude gracht en de ander bij Mej. Hoogacker? — Uwe brieven zijn bezorgd.

Blad 3 van Merschert heb ik van Tollens terug; kan ik met afdrukken voortgaan? Blad 4 krijgt ge morgen in proef. – Behoef ik nooit naar Uwe proeven te wachten, als ik de correctie van F. heb?

Tot donderdag! De minister wacht je op de koffij; of als je aan die van de Dames Looijes de voorkeur mogt geven, dan zal Saxe je wel een kop met alle liefde toedienen en Marie U er een haagsch beschuitje bij presenteren. Veertien dagen logies? Toegetrommeld! Saxe is er zoo blij om, dat Uwe Anne er jaloersch om zou kunnen worden als ze haar vreugde zag!

Dag mijn waarde, vliegende Aries! Heil en groete aan der Uwen!

Ever Yours
W. J. v. Heyden

STELLING
igt Ned. & Vra
Verse

Wel Edelen Heer
Den Heer A. Kruseman
Boekhandelaar
te
Haarlem.

W. J. v. Heyden
18 Dec. 1848

'Hage, 18 Dec. 48.

(87)

Beste Kruseman! Vliegend een paar woorden in antwoord: Aan 't Koninklijk Kabinet had ik reeds werk voor U gemaakt. Te zend U hierbij 't briefje dat ik van een der Ambtenaren den Heer Le Rutte heb ontvangen. Daar uit ziet ge dat Uw rekwest al bij financie is. – Wisten wij nu dat het van daar spoedig terug zou komen, 't ware 't best voor te wachten. De ontvanger van 't Zegel hier, houdt dadelijk de hand op zoodra hij de zegels aflevert, daar is geen pardon op. Je begrijpt hij trekt zijn percentsgewijze belooning; hij laat dus niets glippen, geen ½ cent. Laat ik dus 't papier bij hem bezorgen, dan hoort hij naar geen bedingen, of alleen op schriftelijken last van zijn Superieur. – Weet ge wat ik U raad? Schrijf heden nog een vriendelijken brief aan den Heer Holtius ~~of~~ en vraag dezen of hij de zaak ook zou kunnen bespoedigen en vooreerst den Ontvanger van 't buitengew. Zegel te 's Gravenhage last zou willen geven tot het verleenen van Crediet, al ware 't, in afwachting van nadere beschikkingen, vooreerst voor 't 1e Nommer.

Ik heb te zeggen dat Uw handelsbelang verbiedt 't blad vóór Nieuwjaar te doen circuleren en dat gij daarom jagt maakt. Brag ook dat de oplage te 's Hage er meer mogt bekend worden, omdat het in den Haag geëindigt wordt; anders krijgt gij een aanwijzing te Amsterdam, en dit kon maar kostig zijn!

Zeg hun maar, alzo niet slecht, toe ik hierop eenige mondeling antwoord wenschte te geven, dat ge mij vereerd hebt, daarom U te handelen, en ik op 't eerste opmerkzaam van Uw mij te zenden zal toezien.

Als 't een regel van 16 cents wordt, dan bedragen de kosten van 't regelen van f 10000 bij f 82.80. –

't Papier moet niet aan halve vellen gemaakt worden. 't Moet dubbel blijven, anders scheelt het in den druk te veel met de kosten. 't Papier moet dus op de 1 en de 3 vertengelijkt zijn.

Adieu, meer mag ik niet voorschrijven, anders komt het niet met de tweede trein in Haarlem

Van Harte

J. H. de Bazel

Dat dus het billet betreft – ge hebt mij immers gezegd dat er buitengewoon groote belangen voor Leiden Polichinel moesten gespeeld worden? – Zoo groot als gij te verlangt, zullen er zeker geen diensten te worden; dit dient Le Blanche te doen; maar voor ik dat betaal, ook geef mij een à peu près de maat op en zeg me of ge te eenvoudig zwart verlangt en of t gewone langwerpige kapitaal moet zijn, toe van Sijmen al. de wereld De gouden Bruiloft op 't omslag; maar dan misschien 10 maal grooter, niet waar? 't Zaak het U lastig met mijne volgende vragen en opmerkingen; maar beter beraden op 't lijf, dan onvoorzien verstoken! niet waar?

Och wat een drukte; daarbij schiet voor ons nu aanwezig een wereldje van vriendschappen over. – Nu, ge weet hoe ge t met mij hebt. – Onveranderlijk

Uw vriend
H. J. de Bazel

Haarlem 20 Dec. 1880

Zondag! 't Had juist het voornemen eens naar den heer Holtrop te gaan, bewijl ik hem niet van dezen hoorde, toen ik Uw bromnelletje kreeg, met de 100. – Uw brief overtuigde mij in mijn voornemen en ik deed het. Letterlijk Hr. betuigde mij Zijn leedwezen dat hij voor Uw industrie niet tot meerder kon overgaan; maar gaf mij te kennen dat de Minister niet anders dan een ongunstig dictum op Uw verzoek kon nemen, om redenen Hr. vroeger bekend, dat het verleenen van crediet op 't regel voor Uw 25 eerste Nommers ook niet tijdig toe, omdat over welke op 't regel en de instructie aan de Ambtenaren hiermede niet konden onderscheiden overeenkomst. 't Eenige waar hij hoop op geven kon, was dat gij U willigt met uwe stukken tot het Ministerie of drukkerij toe kunnen wenden om restitutie, indien zulke niet opging — of geen resultaat opleverde, waarop Uw verzoek kunnen voortgaan en dan bij dat adres op Uw vroeg verzoek door te moeten worden gewezen. Hij kon, in dat geval, wel geen belofte geven van den goeden uitslag; maar hij gelooft toch wel dat men te dan met alle welwillendheid zou tot andelen, omdat men in effecte te en Uw zaak wel genegen was. – Hij was alleen te zeer gehinderd om te die welwillendheid

met te toonen, omdat men anders bevreesd was de deur open te zetten, voor een aantal aanvullers en menschen die [illegible] van twijfelaar wou begroeten. — Ey wel my aan ons tehuis, niets als 't papier aan den Ontvanger gezonden werd, dit te doen vergezellen van een geleibriefje, die door hem moest bewaard worden, om nadertand in cas van restitutie, tot piècès justificatives te kunnen dienen. 'k Vlei my toen dadelijk naar de Ontv. begeven en deze hiermede beleefd gemeld, dat wel 't recu laat was 280. 't papier te boven gevorderde. — Na den etat op 't kantoor vraag konnend vind ik evenwel 't bijgaand stukje papier op myn lessenaar liggen, waarop de Ontv. schrijft dat het papier te groot is voor 1 Cent. — 'k denk dus dat Charno de gevraagde maat door U opgegeven niet getrouw Lucht, of ge U in de maat vergist hebt — 't het Charno verstelt een even by my te kunnen; 't hoop dat ik U vóór 't einde deser zijn opmerking kan mededeelen. — Hoe 't zy de groot mag het niet zijn, dus 't zal my in alle gevalle moeten afgezonderd worden. Als wy nu overeenzijn met den druk kunnen beginnen, ben ik wel te vreden; wenst ge verder is ook veel aan te stempelen en die Heeren blijven geen

ninnitje overeenkomen. Wat gelaarsd niet waar? en wat kunnen kleinigheden zij niet groote belemmeringen zijn!

Hierby proeven van revisie, alles in dubbele uitgevoerd de kopy, die ge my reden gevonden hebt, was alles afgezet. —

Hiernaven ook schoonvellen proefblaan herzien. —

Daar komt Ch. by me en die helpt me de zaak eens: 't Papier is wel goed afgezonden met het met hem nagezonden 50 duizend 't lang 1 breed; maakt 15 □ palmen; — maar een zaak die ik niet wist, is, dat het dubbele papier van diegroote niet dan voor 2½ Cent mag gezegeld worden, ergo op 't een teeken 1½ en op den anderen 1 Cent. Wat verdomt conflict nu weer! — Wat ik doen zal? Ongeen achtend leg ik (ten 12 uur) kantoortijd) by den Ontv. als een bedelaar voor de deur, en vraag hem of 't papier met een kleine reep in 't vierkant afgesnijdt voor 2 maal 1 Cent mag gezegeld worden; zoo niet, of scheelt het te veel, dan zal 't wel aan [illegible] velle dienen afgesneden en moeten wy van zelf tot 2 duizend (dubbele) beslissen, dat toch altoos veel raadzame is dan op iedere ½ Cent aan 't zegel moeten betalen. Enfin, 't zal handelen naar bevind van zaken. —

W. J. v. Leggelen
Dec 1848

Amice! Groote bezwaren! Nergens Chicanes van die Heeren aantreffen! 't papier mag niet aan beide zijden gezegeld worden, of is dubbel, voor 2½ Cent op; dat scheelt op 1000 blad f 22.50 in de kosten; dat en niet; 't spreekt van zelf. Nu staan er ons twee wegen open om te kiezen; maar daar kan ik beiden U niet in beslissen. De eerste is 't papier eenvoudig door te snijden; want dat geeft op iedere blad boven dubbele meer, want terwijl 't nu één pièce doet, dewijl 't in één groote vorm is vervaardigd, moeten er dan twee pièces aan, iedere met een kleinen zegel. De tweede voorstel is dit: het papier zoo veel kleiner afsnijden als de kleinste (vorbeeld) af in de bijzondere kwantiteit; dan komt het bijv. 12 □ palmen uit. In dat geval kwam ge U [illegible] te verstaan met het papier — in 't vervolg er voor te doen maken, opdat er niet zoo veel bedrijfs afgesneden worde en dat zoo de toekomende in de prijs scheelt wat dat soort een papier [illegible] per pond of 3 à 4 uit gezigt stelde. — Eilieve, beslist gij nu maar een dezer beiden; en ik geen bezwaar te beleven. — Laat gij 't onmiddelijk een berigt niemand; dan [illegible] my dan

Zou ge 't expeditie per telegraaf weten of 't Dingemedes en dus op 't oude formaat moet blijven en dus dubbel gedrukt worde;
of dat het afgemeden kan worde op 't kleinere formaat en dan in één keer gedrukt.

Laat my it Uw bericht spoedig; dan zal ik nog myn best doen, heden nog een gedeelte gereed te krygen; maar tegen Maan moet het legekantoor gesloten; daar is geen paardrem op. Daarbuy; ik juist je briefje per eerste trein; ja, maar dat neemt niet weg, dat ik toevoeg met U dit voorstelle. Volgens Uwe begeerte zou ik niet te gelden voorstaan; maar f 22.50 meen te gelden!! dat kan het waarachtig niet!! dan liever aan Uwe oude dankly.

Let op Uw tele graaf expeditie stijgt nogal, ook by Alkmaar en Ypres, Ypres! en op, toe, hoop, ik 't nog tegen Zaterdag te hebben en dan kan ik 't nog voor Uw arrangeren.

Och die Noordhollandsche expeditie gaat bevredigd! Gister avond over half negen is Uw komoedietje by schoorsteeper aan huis besorgd; heden morgen [illegible] paper er zeer mee op 't kantoor. Dat kan opmerkingen geven; ook overpeilt man direkteur zeer; Bovendien heeft men toch alweer 10 Cent juist gewaagd; ik meld U dat, ondat opdat ze niet bedrogen worden; 25 Cent voor

Zaterdag en wy nog een ik Cent voor te besorgen. Dat maakt ƒ5.— Volkomen is dan goed-koper, en wy wat opgedrogen.

Met alle bezwaren! My dunkt je zult, even als ik, in geen goede luimen zyn, met dit verdomde geplaag en opgehouden

Als altoos, in afwachting

J à V.

W. J. K.

P.S. [illegible]

W. J. v. Koggelen
21 Dec 1868

's Haag, 21 Dec 6 uur 1868.

(9p)

Myn beminde!

Draait je koppie niet van al die correspondentie? Hoe gaat het met het regelen niet waar? 't is me toch te: 't papier word doorgemaakt; voor heden was 't te laat om nog op 't Telkantoor te komen; alvorens te zetten en matte. Voor Zaterdag komen wy met den druk niet te zyn aan, dat zie ik al aan konen. Maar dan met vier man aan den slag en doorstellen, dat belooft iets!

Hierby nu proef van den brief en van den Intieme Lezer. — Voor den eerste is 't papier weer gereeld en genat, 't blad goeden gelegenheid beide stukken, morgen of te dubbelen, dan is dat alweer uit de voetpen. Krygt ik beide proeven morgen spoedig terug? De brief per eersten trein? Ja!

Adieu, myn waarde! 't Raad zou werkelyk graag de Politichinel vóór de feestdagen afgedaan maar je weet! Dat hebben de Heeren Regelaars anders bedacht. — Lust je nu een denkbeeld om voor N° 2 den bal aantewyzen? Dan kan daar alvast met begonnen worde om 't dit formaat te brengen.

Voor ever

J. J.

W. J. K.

'S Hage, 22 Dec. 1848. (91)

Ziehier mijn waardste, alweer proeven van houtjes ontvangen van Leblanche ~~met de houtjes~~, alsmede een pakje en een houtje mij door Lebe voor U ter insluiting gezonden.

't Papier is goddank gezegeld (ben is aan 't toestellen). Morgen beginnen wij met moed en lust aan 't drukken; ik zal U een Ex. over de post zenden, of per ordinair onder kruisband. Ook de brieven en lijsten worden gedrukt. — De Notatjes zijn al gedrukt.

Zie eens de vraag door mij op 't afdrukje van No. 39 geschreven en beantwoord mij dit w.p.

Hierbij ook weer ~~nieuwe zetproeven~~ revisien van ons. —

Och, begin nu w.p. eens aan de verzameling en ordonnancie van No. 2; dan kunnen de zetters handen hier alvast voor gebruikt worden.

Drukte! 't doet mij veel pleizier als ik drukte heb, zoo ik maar voldoen kan; en dit is immers bij U 't geval? De oude Heer bromt niet; integendeel hij vindt de „poesjenel" heel aardig. — Goed, wat de titulatuur betreft; maar maak het nog eenvoudiger w.p. en zet mijn naam

maar ~~[illegible]~~ zonder meer op den titel. V. d. Elsont was my altyd te vinden. Vindt hy me niet op 't Kantoor, dan brengt hy 't aan myn huis, en hy weet ~~[illegible]~~ de uren dat ik 's avonds en 's middags gewoonlyk te huis ben. 'k Heb de ervaring dat als ge er by zet by d'Alban dat het, 's avonds komende, ~~aan~~ 't oude huis besorgd wordt en daar blyft liggen tot den anderen morgen, gelyk met het pakje van gisteren avonds. Zult ge 't onthouden? 't Toom den spoed, wille dat ik 't vraag.

He! he! We hebben geen tyd voor een koetje of kalfje! By U wel? By my uitmuntend! Koud he? Zult ge Anne eens van ons groeten?

Adio mon cher, comme vous savez

F. à V.

W. J. Reggelen

W. J. v. Reggelen
22 Dec 1848

W. J. v. Reggelen
23 Dec 1848

'sHage, 23 Dec. 48.

(92)

Amicissime!

Hierby een paar eerste telgen van Uwe nieuwe industrie! Onze persen zyn eindelyk aan 't baren, door Uwen ondernemingsgeest bevrucht. — Gelukt, honderdvoudig gelukt er mee! 'k hoop waarachtig dat onze arbeid je nu eens tiendubbelen zegen opbrengt! 'k Blyft het altoos een stout waagstuk noemen, schoon ik er my wel wat goeds van voorstel! Geen mensch mag het je nageven dat je een keutelaar bent, je pakt de dingen cordaat aan! 'k Neem myn hoed af voor je moed en doorzigt. —

Morgen avond, hoop ik U een party Polichinels te zenden met de kleine notas, die ge nog door of afmoet laten wyden, bestel daar Uw binder voor! Want ze zyn 12 aan een vel gedrukt. —

Kan er wat van de brieven en Lysten by 'k zal 't er by doen. — Dat verdompelde pletten houdt zoo op; anders zond ik U heden avond al een party; maar ga nu dat pas.

Adio, van harte

T. F.

W. J. R.

Hierby schoon vel 5 van Merfchert. — 't Bygaande pakje aan Janus L. wyd!

W. J. v. Zeggelen
24 Dec 1848

S. Gr. 24 Dec. 1848

93

Heiden, daar je bent! Je hebt me nu tot Sabatschender gemaakt; ik zal je dan ook toonen dat ik met de feestdagen met de poesjonel aan 't zullen ben. — Hierbij vooreerst een beetje; morgen ontvangt ge er meer; overmorgen nog meer; morgen ook de brieven en Lysten. Hierbij proef van blad 7 versen, en tot bewijs hoe men op 't postkantoor in je vellen drukt, vierkant, bij kruisband van ~~dat~~ 't heden morgen ontvangen; 't kost ~~van~~ 25 Cent de fraude. Nou!! geen doodwoord! — 't Trommeltje gister avond goed ontvangen. — Brief bij Bergh en Leklanche besorgd. — voor N: 2 en 3 de opmaking ontvangen. — bravo nu kunnen we aan den slag. — Hierbij proef van Uw brief aan meêwerkers — ik zal nog eens over andere namen denken en ik U opgeven. Bergh kon niet best van huis; ik heb hem gister avond de periode uit Uw brief hem betreffende laten lezen; maar 't ging niet zei hij.

En nu bonjour, mijn vrouw wacht me de groete aan Anna en veder.

geheel de Uwe

W. J. v. Z.

I. S. Ook de brief aan meêwerkers te Zeggelen?

Den Wel Edelen Heer
A. C. Kruseman
te
Haarlem

W. J. v. Zeggelen
24 Dec 1843

2e Kerndag

94

Rette Kruseman!

Hierbij weder een vrachtje Polichinels
'k Hoop dat ge nu vooreerst genoeg hebt
om met de verzending te kunnen doorgaan.
Wij gaan intusschen voort; maar, is 't U
wel, dan zal ik nu maar met de volgende
expeditie tot donderdag wachten om de massa
wat te doen aangroeijen. Hebt ge er evenwel
morgen (Woensdag) noodig, schrijft het mij
dan maar, dan zal ik U weer zenden
wat er gereed is. — Vrijdag aanst. zult gij
naar mijn berekening de heele 6050 al in
huis hebben.

Er zijn met de Kerndagen nog al Haarlem-
mers hier: Kraan Noë, Bert Kruseman,
Cent; ik zou haast de ijverd aan mijn
huishouding vertoong.

Adio, vriendje! groet Anna! Heeft neef
N. een zinking in 't been? Dat 's leelijk.
Wensch hem beterschap voor ons en ook de
groet aan mama Eteling doet ge!

Immer
Gd
W. J. Zeggelen

W. J. v. Heggelen
25 Dec 1848

'Hage, 25 Dec. 48

95

Ziehier mijn waarde Kruseman, weer een party Polichinel's, de 800 Lijten en de 600 Kriwen. Te vreden? – Morgen zoo als ik U gezegd heb, nog meer Polichinel's. 't Houtje van den Engelschman van Le Blanche heb ik al ontvangen. Hierbij twee losse proefjes No. 1 voor No. 2 bestemd nog eens aan U terug, om de vragen, die er met potlood op geschreven staan. De zetter zegt in de kopy stonden daar aanteekeningen voor plaatjes bij. Na evenwel wordt er niet meer van gerept. Hoe moet dat! Zoo er plaatjes bij moeten, wist ik dat gaarne eerst voor men aan 't opmaken gaat, anders geeft dat naderhand zulk een moeite. – Ge moest mij nu van Uwe drie of vierstelle afgetrokken plaatjes van Le Blanche, één compleet stel (Bag) geven, dan plak ik dat vervolgens in een boekjes ~~[illegible]~~ naar de volgorde der Nommers; dat is makkelijk bij de aanwijzingen. Dan zullen wij twee series maken, de eene Le Blanche, de andere

van die Snyder à costy. – Van deze laatste heb ik nu al de afdrukjes van 1 tot X. kunt gy ze evenwel van Le Blanche niet missen, dan is 't niets, dan laat ik ze maar weer eens afdrukken.

En nu myn waarde, voor 't oogenblik niets meer aan de orde van den dag, dan myne groete aan Uwe liefste.

Adieu

F. à V.
W. J. Zeggelen

W. J. v. Zeggelen
27 Dec 1848

'Hage. 27 Dec 48

(16)

Beste Kruseman!

Uw trommeltje schynt eergister niet met het laatste convoi ~~gekom~~ mee gegaan te zyn. 't Is gister per eersten trein aangekomen en even nadat ge vertrokken waart bezorgd.

Hierby alweer een hoop Polichinel's; ook hierby proef van den brief voor de Postdirecteurs voor den Polichinels, en dien van het Christ. Album.

De correcte van 't Lee heb ik aan den Zetter gegeven. Hierby ook weder het kwitsie van den Zetter. —

'k Heb by Le Blanche om die houtsnedes gezonden. 'k Zal ze over een dag of drie hebben, is zyn antwoord geweest.

De vorming van 't billet heeft nog al moeite in. De Zetters zyn er aan bezig. ~~De~~ Sommige houtsneden zyn zoo breed, hoe men 't schikken zal, weet ik nog niet. Morgen hoop ik U in allen gevalle proef te zenden.

Merkelijk dertien bladen behalve 't voorwerk. 'k Zal nog wel een ziem of vyf papier noodig hebben. En nu myn groet aan U en Ame

F. à V.
W. J. Zeggelen

Wel Edelen Heer A. C. Kruseman

tot

Haarlem

W. J. v. Zeggelen

28 Dec 1848

Aan

Den Heer A. C. Kruseman

te

Haarlem

's Hage 28 Dec. 1848

(97)

Zie hier, my dear! 't groote billet. Heb 't in één vorm doen brengen, zoo dat het op een vel kan gedrukt worden en juist op onze grootste pers kan. – 'k hoop dat 't U zóó zal bevallen en ge er geen hoofdverschikkingen in zult maken; want het is een zaaiend getob geweest eer we 't in orde hadden! Men kan met die houtsneden zoo maar niet omspringen als losse letters en er is moeit toch eenige simétrie in blijven. Wilt ge 't nu nog deze week gedrukt hebben, zend mij dan de proef nog heden avond of morgen ochtend terug. – Bevalt U de kleur waar 't op getrokken is, dan zullen wij 't papier wel hebben. Doch ik veronderstel dat gij liever een hooge kleur zint, b.v. hoog geel of oranje? – Wilt gij 't in dat geval maar aan Charro bestellen of zal ik 't voor U doen, en, ingeval deze niet zoo veel heeft als gij noodig hebt, (immers 600 Ex. hebt gij gezegd?) kunnen wij dan twee of drie kleuren of nuances nemen? – 't Dient ten minste morgen geregeld te worden; ~~en~~ ik ~~dien~~ moet het dus voor 12 uur naar 't zegelkantoor ~~te~~ zenden.

Nu komt het er niet op aan of ge nog revi-
neert, zoo ge 't noodig keurt; als ge maar
de zaak van 't papier spoedig regelt, dan teken
ik vrijdag avond of zaturdag morgen aan
't drukken te gaan.

Morgen per tweeden trein zal ik U
des rest van de Polichinels, alsmede
de twee wortels van brieven (Polichinels en Chr.
Album) zenden.

Aan Leke heb ik Uw briefje gezonden.

Och, wilt ge zoo goed zijn bijgev. brief
aan Oom Westerkappels te doen geworden.
Maar mag ik hem U recommanderen? Hij
bevat f 500 waarde. —

De groet van

Uw Vriend

W. J. van Zeggelen

P.S. 't Redent mij: mogelijk zend ik U heden
avond nog wel 't pak met Polichinels en brieven
en zeg dan eens of ik niet oppas!

W. J. v. Zeggelen
28 Dec 1848

's Hage, 28 Dec. 48.

98

Beste Kruseman!

Hierbij een partij Affiches. —
Met den derden trein meer! Met den vierden
hoop ik, de rest; anders de rest per Nacht
diligence. — De proef van No. 2 (Polich.)
volgt ook nog heden. —

Hierbij ook ~~[illegible]~~ proef blad B van
Merfschert. —

Ik kan denken dat ge 't druk hebt! Ik
zal U dus maar niet met onnoodige zaniberij
ophouden. — Groet intusschen Uwe Anne;
't hoop dat haar verkoudheid en Uw oor heel
geleerd zijn.

Onveranderlijk

Uw Vriend

W. J. Zeggelen

Wel Edelen Heer A. C. Kruseman

's Hage, 28 Dec. 1848.

98a

Wat zegt ges er nu van, Opjager-generaal? Ben ik nu vlug? Hierbij de laatste Polichinels; en de beide soorten van brieven. Uwe binders zullen die van 't Christ. Album wel af en doorsnijden? – Aan die van den Polichinel komen 36 stuks te kort, door een stommiteit van een onzer drukkers veroorzaakt. Die 36 zal ik U morgen, als ik U iets anders zend, ook doen geworden. –

Hierbij 4 prentjes van Leblanche met een brief van hem; die koppen hooren zeker bij de temperamenten? – Geef mij de nommers maar op met aanduiding van het temperament, dan kunnen wij morgen misschien wat avanceren in 't opmaken van N. 2. – Lebl. heeft ook gezegd dat ik spoedig nog meer houtsneden kreeg.

Boven op de polichinels liggen de 50 ongezegelde Ex. –

't Billet van middag ontvangen? En de brief van Oom W?

Adio, een groet en een handdruk van

J. J.

W. J. N.

W. J. v. Zeggelen
28 Dec 1848

Wel Edelen Ke

W. J. v. Zeggelen
29 Dec 1848

Den Wel Edelen Heer A. J. Kruseman

's Hage, 29 Dec. 1848.

98b

Beste Kruseman!

Hierby eenige billetten. – Ik kon er niet meer geven. Eer het papier doorstaan, de vorm gecorrigeerd, het toestellen gereed gemaakt was, was het ~~avond~~ verlinden geworden, en konden wy er voor den laatsten trein slechts weinigen gereed hebben. Morgen hoop ik U per tweeden trein, al de overigen voor den winkel en 's avonds de rest om aan te plakken te zenden. Die om aan te plakken zijn blaauw papier en met 5 Cents gezegeld. daar is alweer f 34.50 aan zegelgeld aan gegaan. –

Ge hebt immers myn pak met de laatste Polichinels en brieven ontvangen? – omtrent De plaatjes daarby gezonden, zie ik Uw antwoord te gemoet, welke gestellen daarmede worden bedoeld. – Hierby weer een prentje, heden ontvangen. – Zoodra ik Uw berigt heb, gaan wy door met het opmaken van No. 2. – 'k wenschte U wel morgen proef te zenden. –

Ja! dat ge gerlingend wordt door goedkeuringen en bedenkingen, wil ik wel gelooven. Ik kan U evenwel niet anders raden dan dat ge Uw eigen opinie ~~raadt~~ raadpleegt en doorzet. – Ik zou

misschien minder moedig zyn geweest dan
gy in het entameren van den Polichinel,
ja, het mogelyk niet hebben durven wagen;
nu evenwel ben ik ook reeds door Uw onderneming
zucht doortrokken, en ik zie in de zaak wel
een gunstig resultaat ontkiemen. Dus, moed
gehouden! 't Ren het met U eens dat men
zulk een proeve niet bekrompen moet nemen.
Die ber. v Lee! Dat moet U toch te zwaar
vallen: nu nog zelf er voor te gaan zitten
schryven! Kan ik U ook met vertalen helpen,
tot dat gy met een vaste redacteur op slag
zyt? 't Wil 't gaarne beproeven! Zou Bergh
ook niet een handje kunnen helpen? – 't Heb
wel niet veel tyd; maar

„Een vriend moet om een vriend
„Bywillig ondertaan ook wat hem niet en dient.

Dus, kan ik U helpen, nog eens: 't wil 't van
harte gaarne beproeven; zend my dan maar toe
wat ge vooreerst te vertalen hebt. –

Dit (nr 45) is, volgens Leklanche, nu 't laatste prentje.

Is Anne wat beter en Neef N.? 't Hoop 't
van harte.

En nu vent! Courage en je gewone
fermiteit! – God schenk zyn beste zegen
inzonderheid op deze Uwe onderneming! 't Bid
het U van harte toe. Adieu! F. F.

W. J. Regaly

Dank voor de bezorging van den brief aan
Oom Wes!

W. J. v. Leggelen
29 dec. 1848

(99.)

Naschrift: Ik heb in myn briefje
gesproken dat ik Uw antwoord omtrent
de signalering der houtsnedjes van de geldtellen wacht;
doch ik ~~heb~~ ben zelf maar begonnen,
ze, met den text vergelykende, te plaatsen.
Nu zullen de zetters met de opmaking
voortgaan. Al het door U aangewezene
zal wel niet in N° 2 kunnen komen. – Morgen
hoop ik U proef te zenden. – Hierby nog
eenige prentjes (N° 45 is nieuw.) —
Hierby ook schoonblad 6 Mesfeest.
Adieu, la bonne nuit. 't Is
10 ure en dus te laat voor den laatsten
trein geworden. – Nu maar met
de Nachtdiligence

F. à V.

29 Dec. 1848

W. J. R.

Er zyn 135 Billetten

W. J. v. Zeggelen
30 Dec 1848

Bij Edelen Eer A. C. Kruseman
te
Haarlem

met de laatste
afficiën en
proef Pol. N° 2 enz

'Hage, 30 Dec. 1848.

Mijn beste Kruseman!

Met de laatste zending van heden, bedenk ik mij, dat het wellicht van mijne zijde de laatste expeditie is aan U in dit jaar; en, ofschoon ik weinig tijd tot schrijven heb, wil ik U toch nog zeggen dat, ik daarom niet minder denk en gevoel! — 1848!!! Daar vliedt het heen met al zijn troebelen! God gave 't dat het zijn troebelen meenam! — Dat jaar van bloed en tranen van ommekeeren verdelging, is nogthans een vredebode een engel van liefde voor mij geweest. — 1848, wie 't ooit vergeten zal, ik niet! Het mag voor mij niet geheel zonder leedgevoel zijn voorbijgevaren; onze dierbare vader in den hemel weet het, hoe gelukkig ik mij gevoeld heb onder de duizend zegeningen mij weêrvaren, en, zoo ik mij voor God en de menschen niet dankbaar genoeg getoond heb, 't is omdat ik een zwak mensch ben, die even als zoo vele Adams zonen, in 't genot van vreugde en zegen, zoo onnadenkend was

by en aan wie ik mijn geluk verschuldigd was.
Laat mij geen woorden uitboezemen van dank aan U mijn Vriend; 'k hoop dat ge mij zoude dat wel gelooven zult als ik U verzeker, dat ook Uw naam en dien van Uwe Vrouw zich om mijn 1848 hecht. — Ik druk U daarop met hart en ziel de hand en wensch U bij een Kalm uiteinde des jaars, ~~en~~ een nieuw jaar toe dat Uwe verwachtingen, Uwe hope, beschaamt door duizendvoudige zegen! — maar hierover nader! —

Hierbij proef van N°. 2, waar alles in is gekomen wat ge hebt aangewezen, behalve de leesmethodes en het vignet van nieuw uitgevonden wapens. — Hieneven ook proef van blad 9 Mersfeert. —

Adieu. Gode bevolen. Altoos

Uw Vriend
P. J. Reggel

Saturdag avond. 30 Decr.

101

Wel Ed. Heer!

Wat ik thands doe had ik reeds voorlang gedaan, ware 't niet dat ik eerst het voornemen had opgevat om U te komen spreken; daartoe bestemde ik een der Kerst-dagen, maar 't ging mij toen als morgen, ik werd verhinderd uit de stad te gaan.
't Is wellicht beter zóó; ik ontga voor 't minst de vernedering die ik verdiend heb — uhaamrood voor U te staan... maar toch geloof niet, dat ik, om mij te sparen Uw oog ontrijk, want het kost veel te uhrijven wat ik thands uhrijf, en alleen het levendig beref hoe diep ik U verongelijkt, hoe „verregaand" ik U beleedigd heb, geeft er mij kracht en moed toe.
Ik zal niets tot verontschuldiging mijner handeluijze inbrengen; al ware 't ook, dat ik redenen meende te kunnen hebben om mijne opvatting te kunnen vergoelijken, mijne beandwoording Uwer letteren is nooit te rechtvaardigen.
Goed maken wat ik misdreef is niet mogelijk: gedane dingen nemen geen keer; de eenige voldoening die ik geven kan voor den smartelijken indruk dien

by en aan wie ik mijn geluk verschuldigd was.
Laat mij geen woorden uittoezenden van dank aan U mijn Vriend; 'k hoop dat ge mij zoude dat wel gelooven zult als ik U verzeker, dat ook Uw naam en dien van Uwe Vrouw zich om mijn 1848 hecht. — Ik druk U daarop met hart en ziel de hand en wensch U bij een Kalm uiteinde des jaars, ~~en~~ een nieuw jaar toe dat Uwe verwachtingen, Uwe hopen, beschaamt door duizendvoudigen zegen! — Maar hierover nader! —

Hierbij proef van N° 2, waar alles in is gekomen wat ge hebt aangewezen, behalve de leesmethodes en het vignet van nieuw uitgevonden wapens. — Hiernevens ook proef van blad 9 Mesfeest. —

Adieu. Gode bevolen. Altoos

Uw Vriend
W. J. Reggel

Saturdag avond 30 Decr.

101

Wel Ed. Heer!

Wat ik thands doe had ik reeds voorlang gedaan, ware 't niet dat ik eerst het voornemen had opgevat om U te komen spreken; daartoe bestemde ik een der Kerst-dagen, maar 't ging mij toen als morgen, ik werd verhinderd uit de stad te gaan.
't Is wellicht beter zóó; ik ontga voor 't minst de vernedering die ik verdiend heb — uhaamrood voor U te staan... maar toen geloof niet, dat ik, om mij te sparen Uw oog ontrijk, want het kost veel te uhrijven wat ik thands uhrijf, en alleen het levendig beref hoe diep ik U verongelijkt, hoe „verregaand" ik U beleedigd heb, geeft er mij kracht en moed toe.
Ik zal niets tot verontschuldiging mijner handeluijze inbrengen; al ware 't ook, dat ik redenen meende te kunnen hebben om mijne opvatting te kunnen vergoelijken, mijne beandwoording Uwer letteren is nooit te rechtvaardigen.
Goed maken wat ik misdreef is niet mogelijk: gedane dingen nemen geen keer; de eenige voldoening die ik geven kan voor den smartelijken indruk dien

ik U gegeven heb, is de verklaring, dat ik erken
mij schandelijk gedragen te hebben tegenover U, schuld
te bekennen, en die voldoening geef ik U met
neergeslagen oogen.
Maar nu eene bede, die mijn gevoel mij dwingt
tot U te richten, al heb ik het recht u iets te verzoeken
verbeurd.... o val den onstuimigen knaap in uw
oordeel niet te hard! Beoordeel hem niet naar den
maatstaf die hij u ter hand heeft gegeven; hij zweert
U die maatstaf is valsch.... 't is de eerste vlek die
hij op zijn karakter geworpen heeft, en hij huivert bij
die gedachte, omdat nu een leven van goedhartigheid
logen schijnen moet in de oogen van een
rechtschapen man, wiens achting hij had moeten
winnen — en die hij nu verbeurd heeft.
Tusschen hem en U zal voortaan alle aanraking
ophouden, en wellicht zijn deze letteren de laatste
die hij tot U te richten heeft; maar daarom
vraagt hij 't U nogeens dringend, als ge hem
en zijn misstap gedenkt, gedenk dan ook het leed
dat hij er over gevoeld heeft, en herinner U
wat hij U thans schreef. Hij zelf zal de harde
les nimmer vergeten, en moge zijn hand verdorren
eer ze weer zoo onedel handelen zal!

A. J. de Bull

Aj H. de Pull
30 Dec 1848.

102

Amice!

Dank voor Tholuck's Stryd der Geloofs. De titel is juist; het is een ware Stryd. Aannemen en verwerpen, vallen en opstaan, wyken en vooruitgang. 'T zal het eerste zijn wat ik lees. 'T gaat mijechter als U, onze zaken roepen: voort! voort! en: „het mooije vak, men kan zoo veel (lezen) en zich zoo beschaven", de gewone term van hen die de Boekverkoopery alleen van de buiten zyde kennen, wordt dikwyls voor ons tot non sens.

Vaarwel en wees vriendschappelyk gegroet

Tt

J. Hubbard

P. S. Ge steeft my een biljet van Aglaja: wees zoo goed ere zend my ook een exempl. in Commissie, anders is het: „alhier is te bekomen", maar bluf.

Genot.

Aan H. de Bull

30 Dec 1848.

(102)

Amice!

Dank voor Tholuck's Stryd der Geloofs. De titel is juist; het is een ware Stryd. Aannemen en verwerpen, vallen en opstaan, wyken en vooruitgang. 'T zal het eerste zijn wat ik lees. 'T gaat mijechter als U, onze zaken roepen: voort! voort! en: „het mooije vak, men kan zoo veel lezen en zich zoo beschaven", de gewone term van hen die de Boekverkoopery alleen van de buiten zyde kennen, wordt dikwyls voor ons tot non sens.

Vaarwel en wees vriendschappelyk gegroet

Tt

J. Hubbard

P. S. Ge steeft my een belget van Aglaja: wees zoo goed en zend my ook een exempl. in Commissie, anders is het: „alhier is te bekomen", maar bluf.

Genot.

(January 1848)

(103)

Mynheer

Ik mag U zoolang niet op antwoord laten wachten, als het misschien nog zou kunnen dienen, eer ik het genoegen heb, UEd iets voor het Album te zenden. daarom even een enkel woordje op uwen laatste. Regt aangenaam is het mij iets voor UEd en voor de „lieve Zweedsche" die bij mij hoog aangeschreven staat, te mogen doen, en met genoegen kan ik UEd zeggen, dat UEd mij bewust pakje sluits hebbe te zenden, om het op de veiligste en kosteloosste wijze naar Stokholm te verzenden – alleen, zoo er geene bepaalde haast bij is, want de gelegenheden door het Consulaat kunnen binnen een paar dagen daar zijn, en soms ook nog weken duren. Alle noorsche producten hebben voor mij zekere geheime aantrekkingskracht – of het is, omdat ik ook van een Zweedsch geslacht stam, dan of de ruine, frische adem dier stukken het alleen doet, maar Tegner, Wergeland, Frederika Bremer – en dan den Schrijver van Kunnuk en Naja, dat is alles de licieus! – Ik weet niet waar ik al de onbeschaamd

Dr Heer A. C. Kruseman
Wd Dr Boekhandelaar
Subrandt Haarlem

J. H. Gebhard

Dr. Hare A. C. Kruseman
Wd. Leeuwen Boekhandelaar
Subrandt Haarlem

J. H. Gebhard

(January 1848)

103

Mijnheer

Ik mag U zoolang niet op antwoord laten wachten, als het misschien nog zou kunnen duren, eer ik het genoegen heb, UEd iets voor het Album te zenden. daarom even een enkel woordje op uwen laatste. Regt aangenaam is het mij iets voor UEd en voor de „lieve Zweedsche" die bij mij hoog aangeschreven staat, te mogen doen, en met genoegen kan ik UEd zeggen, dat UEd mij bewust pakje sluits hebbe te zenden, om het op de veiligste en kosteloosste wijze naar Stokholm te verzenden – alleen, zoo er geene bepaalde haast bij is, want de gelegenheden door het Consulaat kunnen binnen een paar dagen daar zijn, en soms ook nog weken duren. Alle noorsche producten hebben voor mij zekere geheime aantrekkingskracht – of het is, omdat ik ook van een Zweedsch geslacht stam, dan of de ruine, frische adem dier stukken het alleen doet, maar Tegner, Wergeland, Frederika Bremer – en dan den Schrijver van Kunnuk en Naja, dat is alles de licieux! – Ik weet niet waar ik al de onbeschaamd

heid van heb opgeschommeld, om myne muggekraan te verspillen op een reuzenwerk van Heinrich Wergeland Misschien is het werkje u bekend – Jan van Huijsems bloemstuk "~~hiet het~~ – een bouquet voor Frederike Brewer "hiet het – heerlyke eenvoudige ruchtige poesie, en ik ken in myne hersenen halen dit te vertalen! – Nu het is en elk geval een nuttig tydverdryf, waarmede ik my daartig amuseer met Mademoiselle "Thora" die zeer geflatteerd is, dat UEd haar naam zoo "gemanieerd" vindt – deselve beteekend: rein, zuiver" – derhalve het album der christenen niet onwaardig –

Doch ik mag waarlyk myn gesnap wel staken en my met de meeste achting teekenen

Amsterdam
1848

UwEds Dienstwillige Dienaresse
Elise Schiotling

Ik weet niet of UEd ook "complimenten" naar Stokholm verzend – anders verzoek ik dringend een hartelyke Hollandsche groet voor my te willen ~~ins~~ brengen ~~aan~~ de lieve Zweedsche.